Հայկական գիտահետազոտական հանգույց
Armenian Research & Academic Repository

Սույն աշխատանքն արտոնագրված է «Ստեղծագործական համայնքներ ոչ առևտրային իրավաաություն 3.0» արտոնագրով

This work is licensed under a Creative Commons Attribution-NonComercial 3.0 Unported (CC BY-NC 3.0) **license.**

Դու կարող ես.

պատճենել և տարածել նյութը ցանկացած ձևաչափով կամ կրիչով

ձևափոխել կամ օգտագործել առկա նյութը ստեղծելու համար նորը

You are free to:

Share — copy and redistribute the material in any medium or format

Adapt — remix, transform, and build upon the material

2707

ԱՐՃՈՒԹԻՒՆ

ԽԱՄՍԱՅ

[illegible]

ՌՅ

1868

245
Ռ-79

265
Դ-79

ՎԱՐԺՈՒԹԻՒՆ

ՓՈԽԱՍԱՑ

ՄԱՆԿԱՆՑ

Ի ՀԱՅՐԱՊԵՏՈՒԹԵԱՆ

ՏԵԱՌՆ ՏԵԱՌՆ ԳԷՈՐԳԱՅ

ՍՐԲԱԶԱՆ ԿԱԹՈՒՂԻԿՈՍԻ ԱՄԵՆԱՅՆ ՀԱՅՈՑ

ՀՐԱՄԱՆԱՒ

ՍՐԲՈՑ ԵՐՈՒՍԱՂԷՄԻ ՊԱՏՐԻԱՐՔ

ՏԵԱՌՆ ՏԵԱՌՆ ԵՍԱՅԵԱՅ

ՍՐԲԱԶԱՆ ԱՐՔԵՊԻՍԿՈՊՈՍԻ

ԵՒ Ի ՊԱՏՐԻԱՐՔՈՒԹԵԱՆ ԿՈՍՏԱՆԴՆՈՒՊՕԼՍՈՅ

ՏԵԱՌՆ ՏԵԱՌՆ ՊՕՂՈՍԻ

ՍՐԲԱԶԱՆ ԱՐՔԵՊԻՍԿՈՊՈՍԻ

Ի ՏՊԱՐԱՆԻ

ԱՌԱՔԵԼԱԿԱՆ ԱԹՈՌՈՑ Ս. ՅԱԿՈՎԲԵԱՆՑ

ՅԵՐՈՒՍԱՂԷՄ

—1868—ՌՅԺԷ—

B 2001

2010

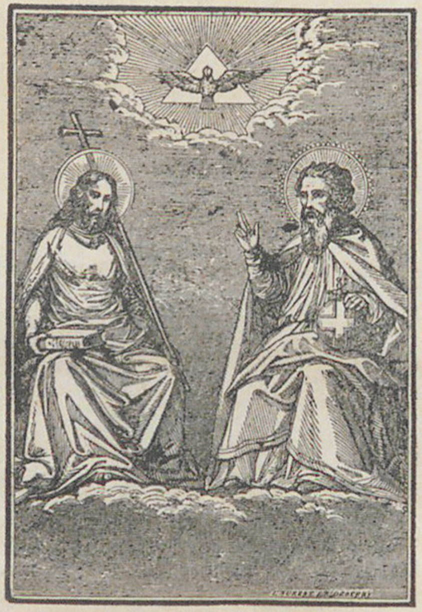

ԳԻՇԵՐԱՅԻՆ

ԺԱՄԵՐԳՈՒԹԻՒՆՔ

Օրհնեալ տէր մեր Յիսուս Քրիստոս . ամէն :

Հայր մեր որ յերկինս . սուրբ եղիցի անուն քո : Եկեսցէ արքայութիւն քո . եղիցին կամք քո որպէս յերկինս և յերկրի : Զհաց մեր հանապազորդ տուր մեզ այսօր , և թող մեզ զպարտիս մեր , որպէս և մեք թողումք մերոց պարտապանաց : Եւ մի տանիր զմեզ 'ի փորձութիւն , այլ փրկեա զմեզ 'ի չարէ . զի քո է արքայութիւն և զօրութիւն և փառք յաւիտեանս . ամէն :

ՊԵՏԱԿԱՆ ԳՐԱԴԱՐԱՆ Гос. библиотека ՀՍՍՀ-Арм.ССР им. А. Мясникяна Ա. ՄՅԱՍՆԻԿՅԱՆԻ ԱՆՎԱՆ
Ճ 2970-ար
38681-67

Տէր եթէ զշրթունս իմ բանաս, բե-
րան իմ երգեսցէ զօրհնութիւնս քո։
Տէր եթէ զշրթունս իմ բանաս, բե-
րան իմ երգեսցէ զօրհնութիւնս քո։
Օրհնեալ համագոյ և միասնական
անբաժանելի սուրբ երրորդութիւն
Հայր և Որդի և Հոգի սուրբ. այժմ և
միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից.
ամէն։

Տէր՝ զի բազում եղեն նեղիչք իմ,
և բազումք յարեան ՚ի վերայ իմ։
Բազումք ասէին զանձնէ իմմէ, թէ
չիք փրկութիւն սորա առ աստ-
ուած իւր։
Այլ դու տէր օգնական իմ ես, փառք
իմ և բարձրացուցիչ գլխոյ իմոյ։
Ձայնիւ իմով ես առ տէր կարդացի,
և լուաւ ինձ ՚ի լեռնէ սրբոյ իւրմէ։
Ես ննջեցի և ՚ի քուն եղէ, զարթեայ՝
և տէր ընդունելի իմ է։
Ոչ երկեայց ես ՚ի բիւրաւոր զօրաց

նոցա, որք շուրջանակի պատեալ
պաշարեալ պահէին զիս։
Արի տէր, և փրկեա զիս աստուած
իմ, զի դու հարեր զամենեսեան
որք էին ընդ իս թշնամութեամբ
՚ի տարապարտուց. և զատամունս
մեղաւորաց փշրեցես։
Տեառն է փրկութիւն. ՚ի վերայ
ժողովրդեան քո օրհնութիւն քո։
Տէր աստուած փրկութեան իմոյ՝
՚ի տուէ կարդացի և գիշերի առա-
ջի քո։
Մտցեն աղօթք իմ առաջի քո տէր,
խոնարհեսցի ունկն քո ՚ի խնդ-
րուածս իմ։
Զի լցաւ չարչարանօք անձն իմ, և
կեանք իմ ՚ի դժոխս մերձեցաւ, և
համարեցայ ես ընդ այնոսիկ որք
իջանեն ՚ի գուբ։
Եղէ ես որպէս մարդ առանց օգ-
նականի, և ՚ի մեռեալս ազատ։
Որպէս վիրաւորս, որք ննջեն ՚ի
գերեզմանի։

Զորս դու ոչ յիշեցեր, նոքա 'ի ձե-
ռանէ քումմէ մերժեցան։
Եդին զիս 'ի գբի ներքնումն` 'ի խա-
ւարի եւ 'ի ստուերս մահու։
Յիս հաստատեցաւ սրտմտութիւն
քո. զամենայն զբօսանս քո ածեր 'ի
վերայ իմ։
Հեռի արարեր յինէն զծանօթս իմ,
եւ եդին զիս նշաւակ իւրեանց։
Մատնեցայ` եւ ոչ ելանէի. աչք իմ
տկարացան յաղքատութենէ։
Աղաղակեցի առ տէր զօրհանապազ,
եւ համբարձի առ քեզ զձեռս իմ։
Միթէ մեռելո՞ց առնիցես զսքանչե-
լիս քո, կամ բժիշկք` յարուցեալ
խոստովան առնիցի՞ն առ քեզ։
Միթէ պատմեսցէ՞ ոք երբէք 'ի գե-
րեզմանի զողորմութիւնս քո, կամ
զճշմարտութիւնս քո 'ի կորստեան։
Միթէ ծանիցի՞ն 'ի խաւարի զս-
քանչելիք քո, կամ արդարութիւն
քո յերկրի մոռացելոյ։
Ես առ քեզ տէր աղաղակեցի. առա-

ւօտու աղօթք իմ ժամանեսցեն
առ քեզ։
Ընդէ՞ր տէր մերժես զանձն իմ, կամ
դարձուցանես զերեսս քո յինէն։
Տնանկ եւ վաստակաւոր եմ ես 'ի
մանկութենէ իմմէ. 'ի բարձրութե-
նէ խոնարհեցայ եւ ապշեցայ։
Յիս հաստատեցաւ բարկութիւն
քո. արհաւիրք քո խռովեցուցին զիս։
Շրջեցան զինեւ որպէս ջուր, զոր ա-
մենայն պաշարեցին զիս 'ի միասին։
Հեռի արարեր յինէն զբարեկամս
իմ եւ ծանօթս իմ, վասն թշուա-
ռութեան իմոյ։
Օրհնեա անձն իմ զտէր, եւ ամենայն
ոսկերք իմ զանուն սուրբ նորա։
Օրհնեա անձն իմ զտէր, եւ մի մոռա-
նար զամենայն տուրս նորա։
Որ քաւէ զմեղս քո, բժշկէ զամե-
նայն հիւանդութիւնս քո։
Որ փրկէ յապականութենէ զկեանս
քո, պսակէ զքեզ ողորմութեամբ
եւ գթութեամբ։

Որ լնու 'ի բարութենէ զցանկութիւն քո, նորոգեսցի որպէս արծուոյ մանկութիւն քո։

Առնէ ողորմութիւնս տէր, եւ իրաւունս ամենայն զրկելոց։

Եցոյց տէր զճանապարհս իւր մովսէսի, եւ որդւոցն իսրայէլի զկամս իւր։

Գթած ողորմած է տէր, երկայնամիտ եւ բազումողորմ։

Ոչ իսպառ բարկանայ մեզ տէր, եւ ոչ յաւիտեան պահէ ոխս։

Ոչ ըստ մեղաց մերոց արար մեզ տէր, եւ ոչ ըստ անօրէնութեան մերում հատոյց մեզ։

Այլ որպէս բարձր են երկինք յերկրէ, այնպէս զօրացոյց տէր զողորմութիւն իւր 'ի վերայ երկիւղածաց իւրոց։

Որչափ հեռի են արեւելք յարեւմտից, այնչափ հեռի արար 'ի մէնջ զանօրէնութիւնս մեր։

Որպէս գթայ հայր 'ի վերայ որդւոց իւրոց, այնպէս գթացի տէր յերկիւղածս իւր։

Զի նա գիտաց զստեղծուածս մեր, եւ յիշեաց թէ հող եմք։

Մարդոյ որպէս խոտոյ են աւուրք իւր. որպէս ծաղիկ վայրի՝ այնպէս ծաղկի։

Շնչէ 'ի նմա հողմ, եւ ոչ է, եւ ոչ եւս երեւի տեղի նորա։

Բայց ողորմութիւն տեառն մնայ յաւիտեանս յաւիտենից 'ի վերայ երկիւղածաց իւրոց, եւ արդարութիւն նորա յորդւոց մինչեւ յորդիս։

Որք պահեն զուխտս նորա, յիշեն զպատուիրանս նորա՝ եւ առնեն զնա։

Տէր յերկինս պատրաստեաց զաթոռ իւր. արքայութիւն նորա ամենեցուն տիրէ։

Օրհնեցէք զտէր ամենայն հրեշտակք նորա՝ հզօրք զօրութեամբ. որք առնէք զբան նորա 'ի լսել ձայնի պատգամաց նորա։

Օրհնեցէք զտէր ամենայն զօրութիւնք նորա, պաշտօնեայք եւ արա-

րողք կամաց նորա ։
Օրհնեցէք զտէր ամենայն գործք
նորա․ զի ընդ ամենայն տեղիս է
տէրութիւն նորա․ օրհնեա անձն
իմ զտէր ։
Տէր՝ լուր աղօթից իմոց․ ունկնդիր
խնդրուածաց իմոց ճշմարտութ̅բ
քով ։
Լուր ինձ արդարութեամբ քով, և
մի մտաներ 'ի դատաստան ընդ ծա-
ռայի քում․ զի ոչ արդարանայ ա-
ռաջի քո ամենայն կենդանի։
Հալածեաց թշնամին զանձն իմ․ խո-
նարհ արար յերկիր զկեանս իմ, և
նստոյց զիս 'ի խաւարի որպէս մե-
ռեալ յաւիտենից ։
Ձանձրացաւ յիս հոգի իմ, և սիրտ
իմ խռովեցաւ յիս ։
Յիշեցի զաւուրն զառաջինս․ խոր-
հեցայ յամենայն գործս քո․ յարա-
րածս ձեռաց քոց խորհեցայ և համ-
բարձի առ քեզ զձեռս իմ։
Անձն իմ որպէս երկիր ծարաւի է

առ քեզ․ վաղվաղակի լուր ինձ տէր,
զի նուաղեցաւ յինէն հոգի իմ։
Մի դարձուցաներ զերեսս քո յի-
նէն․ նմանեցայց այնոցիկ ոյք իջանեն
'ի գուբ ։
Լսելի արա ինձ առաւօտու զողոր-
մութիւնս քո, զի ես 'ի քեզ տէր
յուսացայ ։
Ցոյց ինձ ճանապարհ՝ յոր և գնացից․
զի առ քեզ տէր համբարձի զանձն իմ։
փրկեա զիս 'ի թշնամեաց իմոց տէր․
զի զքեզ ապաւէն ինձ արարի ։
Ուսո ինձ առնել զկամս քո․ զի դու
ես աստուած իմ։
Հոգի քո բարի առաջնորդեսցէ ինձ
'ի յերկիր ուղիղ ։
Վասն անուան քո տէր՝ կեցուսցես
զիս․ արդարութեամբ քով հանցես
'ի նեղութենէ զանձն իմ։
Ողորմութեամբ քով սատակեա զթ-
շնամիս իմ․ և կորո զամենայն նեղի-
չս անձին իմոյ, զի ես ծառայ քո եմ։
փառք Հօր և Որդւոյ և Հոգւոյն

որոց. այժմ և միշտ և յաւիտեանս
յաւիտենից. ամէն։

Յիշեսցուք 'ի գիշերի։

ՔԱՐՈԶ

Զարթուցեալքս ամենեքեան
'ի հանգստենէ քնոյ, զոր շնորհեաց
մեզ մարդասէրն Աստուած 'ի մխի-
թարութիւն և 'ի սփոփանս տկա-
րութեան մերում։ Եւ եկեալքս
միաբան հոգևոր երգով 'ի փառա-
բանութիւն և 'ի պատիւ ամենա-
սուրբ անուան տեառն մերոյ և փըր-
կչին Յիսուսի Քրիստոսի։ Ահիւ և
գոհութեամբ կացցուք յաղօթս ա-
ռաջի նորա։ Եւ գոհացարուք զնմա-
նէ 'ի գիշերային ժամուս յայսմիկ,
վասն իրաւանց և արդարութեան
նորա։ Որ ընտրեաց զմեզ ողորմու-
թեամբն իւրով, և շնորհեաց մեզ
բերել զնմանութիւն երկնային հը-
րեշտակացն 'ի փառաբանիչս տեա-
ռըն Աստուծոյ ամենեցուն և մեզ

լինիլ։ Եւ մեք այսուհետև սրբե-
լով զանձինս մեր 'ի խղճէ և 'ի չար
գործոց։ Համբարձցուք զձեռս մեր
'ի սրբութիւն առանց բարկութեան
և երկմտութեան։ Հաւատով խըն-
դրեսցուք 'ի նմանէ զքաւութիւն
և զթողութիւն յանցանաց մերոց։
Խոստովան լինելով զգաղտնիս սըր-
տից մերոց ծածկագիտին Աստուծոյ։
Որպէս զի ընդունելով զպաղատանս
մեր աղօթիւք և բարեխօսութեամբ
ամենայն սրբոց։ Շնորհեսցէ մեզ
մարդասէրն Աստուած կեալ առա-
քինութեամբ և անարատ վարուք
ըստ կամաց նորա յայսմ աշխարհի։
Եւ արժանաւոր լինելով յաւիտե-
նական և երկնային խորանացն։ Զոր
խոստացաւ սիրելեաց իւրոց Ճըշ-
մարիտն Աստուած Յիսուս Քրիստոս
տէր մեր կեցո և ողորմեա։

Զմնացեալ գիշերիս խաղաղու-
թեամբ անցուցանել՝ հաւատով 'ի
տեառնէ խնդրեսցուք։

Զհրեշտակ խաղաղութեան պահապան անձանց մերոց, 'ի տեառնէ խնդրեսցուք։

Զքաւութիւն և զթողութիւն յանցանաց մերոց, 'ի տեառնէ խնդրեսցուք։

Զսուրբ խաչին մեծ և կարող զօրութիւնն յօգնութիւն անձանց մերոց 'ի տեառնէ խնդրեսցուք։

Եւ ևս միաբան վասն ճշմարիտ և սուրբ հաւատոյս մերոյ՝ զտէր աղաչեսցուք։

Զանձինս մեր և զմիմեանս տեառն Աստուծոյ ամենակալին յանձն արասցուք։

Ողորմեաց մեզ տէր Աստուած մեր՝ ըստ մեծի ողորմութեան քում. ասասցուք ամենեքեան միաբանուք։

Աշխարհ ամենայն, կամ Աստուած ըսայ։ Աղօթք, Ջ-էն գո-հանամք։ Կանոնագլուխ։ Շարական։ Սաղմոս։ Աւետարան։ Երգ։ Մաղթանք, Հոգւոյն հանգուցելոց։

ՔԱՐՈԶ

Եւ ևս խաղաղութեան զտէր աղաչեսցուք։ Վասն հանգուցելոց

հոգւոյն աղաչեսցուք զփրկիչն մեր Քրիստոս՝ զի զնոսա ընդ արդարսն դասեսցէ, և զմեզ կեցուսցէ շնորհիւ ողորմութեան իւրոյ։ Ամենակալ տէր Աստուած մեր կեցո և ողորմեա։

Աղ. Քրիստոս որդի Աստուծոյ։ Օրհնութիւն։ Մաղթանք ըստ պատշաճի աւուրն։

ՔԱՐՈԶ դկ. բկ.

Վասն 'ի վերուստ խաղաղութեան և փրկութեան անձանց մերոց, զտէր աղաչեսցուք։ Տէր ողորմեա։

Վասն լսելի լինելոյ տեառն Աստուծոյ ձայնի աղաչանաց մերոց, զտէր աղաչեսցուք։

Վասն քաւիչ և ներող լինելոյ Աստուծոյ 'ի վերայ մեղաց մերոց, զտէր։

Վասն թողլոյ մեզ զամենայն յանցանս մեր՝ զկամայ և զակամայ, զտէր աղաչեսցուք։

Վասն զի մի ընդ խոտանան դատնիցիմք յաւուրն պատասխանատուութեան, զտէր աղաչեսցուք։

38681-67
ՊԵՏ ԿԱՆ ԳՐԱԴԱՐԱՆ Гос Библиотека ՀՍՍՌ-Арм ССР им. А. Мясникяна Ա. ՄՅԱՍՆԻԿՅԱՆԻ ԱՆՎԱՆ

Վասն հոգւոյն հանգուցելոց՝ որք ճշմարիտ և ուղիղ հաւատով ՚ի Քրիստոս ննջեցին, զտէր աղաչեսցուք։

Եւ եւս՝ միաբան վասն ճշմարիտ և սուրբ հաւատոյս մերոյ, զտէր աղա։

Զանձինս մեր և զմիմեանս՝ տեառն աստուծոյ ամենակալին յանձն առասցուք։

Ողորմեա մեզ տէր աստուած մեր ըստ մեծի ողորմութեան քում. ասասցուք ամենեքեան միաբանութբ։

Տէր ողորմեա. տէր ողորմեա. տէր ո։

ՔԱՐՈԶ աձ. գձ.

Վասն ՚ի գիշերի և ՚ի տուընջեան, և յամենայն ժամու խօսիլ մեզ ընդ տեառն, զտէր աղաչեսցուք։

Վասն չանկանելոյ մեզ ՚ի փորձութիւն, որում ոչ կարեմք հանդուրժել, զտէր աղաչեսցուք։

Վասն անբիծ և անդատապարտ կալ մեզ առաջի ահեղ ատենին Քրիստոսի, զտէր աղաչեսցուք։

Վասն առաջնորդելոյ մեզ ՚ի նաւահանգիստն կենաց անխախտանից, զտէր աղաչեսցուք։

Վասն արժանի լինելոյ մեզ վերին կոչմանն և երկնից արքայութեանն, զտէր աղաչեսցուք։

Վասն հոգւոյն։ Եւ եւս միաբան։

Զանձինս մեր։ Ողորմեա մեզ։

ՔԱՐՈԶ ակ. գկ.

Վասն ուղղելոյ զգնացս մեր ՚ի ճանապարհս խաղաղութեան, զտէր ա։

Վասն ցրելոյ ՚ի մէնջ զամենայն խորհուրդս չարին, զտէր աղաչեսցուք։

Վասն պարգեւելոյ մեզ առողջ խորհուրդս և առաքինի վարս, զտէր ա։

Վասն պահելոյ զմեզ ընդ հովանեաւ ամենազօր աջոյն իւրոյ, զտէր աղա։

Վասն խորտակելոյ զհակառակորդն վաղվաղակի ընդ ոտիւք մերովք, զ՛՛։

Վասն հոգւոյն։ Եւ եւս միաբան։

Զանձինս մեր։ Ողորմեա մեզ։

ՔԱՐՈԶ ըձ. գձ.

Վասն գտանելոյ մեզ զշնորհս և զողորմութիւն 'ի բարերար տեառնէ մերմէ, զտէր աղաչեսցուք:
Վասն փրկելոյ զմեզ 'ի զրպարտութենէ մարդկան՝ և յորոգայթից սատանայի, զտէր աղաչեսցուք:
Վասն ամենայն անձանց քրիստոնէից՝ և տանց հաւատացելոց զտէր:
Վասն որք 'ի լերինս՝ յայրս և 'ի փապարս բնակեալ են սուրբ հարքն մեր, զտէր աղաչեսցուք:
Վասն որք սաղմոսիւք և օրհնութբ կատարեն զամենայն ժամանակս կենաց իւրեանց, զտէր աղաչեսցուք:
Վասն հոգւոցն: Եւ եւս միաբան:
Զանձինս մեր: Ողորմեա մեզ:

Աղօթք ըստ ձայնի աւուրն: Թագաւոր յաւիտեան. կամ տէլ ուք: Մաղթանք ըստ ձայնին:

ԱՌԱՒՕՏԵԱՆ

ԺԱՄԵՐԳՈՒԹԻՒՆ

Օրհնեալ տէր մեր: Հայր մեր որ:

Լցաք առաւօտու ողորմութեամբ քով. ցնծացաք և ուրախ եղաք զամենայն աւուրս կենաց մերոց:
Ուրախ եղաք փոխանակ աւուրցն՝ յորս խոնարհ արարեր զմեզ, և ամացն՝ յորս տեսաք զչարչարանս:
Հայեա տէր 'ի ծառայս քո՝ և 'ի գործս ձեռաց քոց, և առաջնորդեա որդւոց նոցա. եղիցի լոյս տեառն աստուծոյ 'ի վերայ մեր:
Զգործս ձեռաց մերոց ուղիղ արա 'ի մեզ տէր, և զգործս ձեռաց մերոց յաջողեա մեզ:
Փառք հօր և որդւոյ և:

Եւ եւս խաղաղութեան զտէր աղա-
չեսցուք. ընկալ կեցո և ողորմեա
Օրհնութիւն և փառք հօր և որդւոյ

ՓՈԽ

Օրհնեալ ես տէր աստուած հարցն
մերոց. օրհնեալ փառաւորեալ ա
նուն քո յաւիտեան։

Ցիրաւունս անցուցեր զայս ամենայ
ընդ մեզ. արդար ես դու տէր, և
ամենայն գործք քո ճշմարիտ են,
ճանապարհք քո ուղիղ են, և ամե
նայն դատաստանք քո արդար են
Դատաստան արդարութեան ածեր
'ի վերայ մեր ըստ ամենայնի զոր ինչ
ածեր 'ի վերայ մեր, և քաղաքի սր
բոյ հարցն մերոց Երուսաղէմի։

Արդարութեամբ և յիրաւի ածեր
զայս ամենայն 'ի վերայ մեր՝ վասն
մեղաց մերոց։

Անօրինեցաք՝ և յանցեաք ապստամ
լինել 'ի քէն. մեղաք յամենայնի՝ և
պատուիրանաց քոց մեք ոչ անսացաք

Ոչ պահեցաք և ոչ արարաք՝ որպէս
պատուիրեցեր դու մեզ, զի զբարիս
գտցուք մեք 'ի քէն։

Արդ՝ զամենայն զոր արարեր և զոր
ինչ ածեր 'ի վերայ մեր, արդար դա-
տաստանաւ արարեր։

Մատնեցեր զմեզ 'ի ձեռս թշնամեաց
մերոց անօրինաց՝ խստաց և ապըս-
տամբողաց։

Ի ձեռս թագաւորի անօրինի և չարի
քան զամենայն երկիր, մատնեցեր
զմեզ։

Եւ արդ՝ ոչ գոյ մեզ ժամ բանալ
զբերանս մեր, զի յամօթ և նախա-
տինք եղաք ծառայից քոց և պաշ-
տօնէից։

Այլ մի մատներ զմեզ իսպառ՝ վասն
անուան քո. մի ցրեր զուխտս քո, և
մի 'ի բացեայ առներ զողորմութիւնս
քո 'ի մէնջ։

Վասն աբրահամու սիրելւոյ քո, և
սահակայ ծառայի քո, և վասն իս-
րայէլի սրբոյ քո։

Խոստացար նոցա և տացես, բազմացուցից զզաւակ ձեր որպէս զաստեղս երկնից բազմութեամբ, և որպէս զաւազ առ եզր ծովու ։

Եւ արդ տէր՝ նուաղեցաք մեք քան զամենայն ազգս. և եմք տառապեալք յամենայն երկրի այսօր վասն մեղաց մերոց ։

Ոչ գոյ 'ի ժամանակի յայսմիկ իշխան մարգարէ և առաջնորդ. ոչ ողջակէզք պատարագաց, ոչ խունկ օրհնաց, և ոչ տեղի պատարագս մատուցանել առաջի քո, և զողորմութիւն գտանել 'ի քէն ։

Այլ անձամբք խոնարհեալ՝ և հոգւով տառապանաց ընդունելի լիցուք մեք որպէս ողջակէզս խոյոց և զուարակաց, և որպէս զբիւրաւորս գառանց պարարտաց ։

Այնպէս ընդունելի լիցին պատարագք մեր այսօր առաջի քո, զի կատարեալ գտցուք զկնի քո, և չիք ամօթ յուսացելոցս 'ի քեզ ։

Եւ արդ՝ գամք զհետ քո ամենայն սրտիւք մերովք, երկնչիմք 'ի քէն, և խնդրեմք զերեսս քո՝ տէր, մի յամօթ առներ զմեզ ։

Այլ արա առ մեզ ըստ հեզութեան քում, և ըստ բազում ողորմութեան քում. փրկեա զմեզ վասն սքանչելեաց քոց տէր, և փառաւորեսցի անուն քո յաւիտեան ։

Յամօթ լիցին ամենեքեան որք չարչարեն զծառայս քո. ամաչեսցեալ լիցին բռնութիւնք նոցա, և ամենայն զօրութիւնք նոցա խորտակեսցին ։

Եւ ծանիցեն՝ զի դու ես տէր աստուած միայն, որ փառաւորեալդ ես 'ի վերայ ամենայն տիեզերաց ։

Օրհնեալ ես դու տէր աստուած հարցն մերոց. գովեալ՝ և առաւել բարձրացեալ անուն քո յաւիտեան ։

Եւ օրհնեալ է անուն սուրբ փառաց քոց. գովեալ և առաւել բարձրացեալ յաւիտեան ։

Օրհնեալ ես 'ի տաճարի փառաց

սրբութեան քո · գովեալ և առա:
Օրհնեալ ես ՚ի վերայ աթոռոյ ար-
քայութեան քո · գովեալ և առա:
Օրհնեալ ես որ նստիս ՚ի քրովբէս
և հայիս յանդունդս · գովեալ և ա:
Օրհնեալ ես ՚ի վերայ հաստատու-
թեան երկնից · գովեալ և առա:
Օրհնեցէք ամենայն գործք տեառն
զՏէր, օրհնեցէք և բարձր արարէք
զնա յաւիտեան:
Օրհնեցէք երկինք զՏէր · օրհնեցէք
և բարձր արա:
Օրհնեցէք հրեշտակք տեառն, և
ջուրք որ ՚ի վերայ երկնից զՏէր · օրհ:
Օրհնեցէք զօրութիւնք տեառն, ա-
րեգակն և լուսին զՏէր · օրհ:
Օրհնեցէք աստեղք երկնից, անձ-
րեւք և ցօղք զՏէր, օրհ:
Օրհնեցէք ամենայն հողմք, հուր և
ջերմ զՏէր · օրհ:
Օրհնեցէք ցուրտ և տօթ, ցօղ և
ձիւնաբեր զՏէր · օրհ:
Օրհնեցէք սառն և պաղ, եղեամն

և ձիւն զՏէր · օրհ:
Օրհնեցէք տիւք և գիշերք, լոյս և
խաւար զՏէր · օրհ:
Օրհնեցէք ամպք և փայլատակունք
և երկիր զՏէր · օրհ:
Օրհնեցէք լերինք՝ բլուրք և ամե-
նայն բոյսք երկրի զՏէր · օրհ:
Օրհնեցէք աղբիւրք՝ ծովք և գետք
զՏէր · օրհ:
Օրհնեցէք կէտք և ամենայն կայ-
տառք որ ՚ի ջուրս, և թռչունք եր-
կնից զՏէր, օրհ:
Օրհնեցէք գազանք և անասունք, և
որդիք մարդկան զՏէր · օրհ:
Օրհնեսցէ իսրայէլ զՏէր, օրհնեսցէ
և բարձր արասցէ զնա յաւիտեան:
Օրհնեցէք քահանայք զՏէր · օրհ:
Օրհնեցէք ծառայք տեառն զՏէր ·
օրհնեցէք:
Օրհնեցէք անձինք և շունչք ար-
դարոց զՏէր · օրհ:
Օրհնեցէք սուրբք և խոնարհք սըր-
տիւք զՏէր · օրհ:

Օրհնեցէք անանիա ազարիա և մի-
սայէլ զտէր • օրհ ։
փառք հօր ։ Այժմ և միշտ ։

Մաղ. Օրհնեցէք ամենայն արարածք ։ Շարական, Հայր ։

ՔԱՐՈԶ

Եկեալք ամենեքեան 'ի սուրբ կաթուղիկէ և առաքելական եկեղեցի, աղաչեսցուք զմիածին որդին աստուծոյ զտէրն մեր և զփրկիչն Յիսուս Քրիստոս, որ էջ փառօք Հօր 'ի մէջ հնոցին, և փրկեաց զերիս մանկունսն 'ի քաղդէացւոց անտի ։ Լուսաւոր և սուրբ պահեսցէ ըզմիտս մեր, զի մի երբէք խաբիցուք մեք 'ի մեղաց և 'ի ցանկութենէ աշխարհի • այլ արժանի եղիցուք պահել զպատուիրանս նորա, առնուլ զպսակն լուսոյ և կենաց 'ի յանձինս մեր, զոր խոստացաւ սիրելեաց իւրոց ճշմարիտն աստուած Յիսուս Քրիստոս տէր մեր • կեցո և ողորմեա ։

Աղօթք ընդ պատշաճի աւուրն ։

ՓՈԽ

Մեծացուսցէ անձն իմ զտէր, և ցնծասցէ հոգի իմ աստուծով փըրկչաւ իմով ։
Այց արար 'ի վերայ խոնարհութեան աղախնոյ իւրոյ • այսուհետեւ երանիցեն ինձ ամենայն ազգք ։
Արար ընդ իս մեծամեծս հզօրն, և սուրբ է անուն նորա ։
Ողորմութիւն արար ազգաց յազգս երկիւղածաց իւրոց, և արար զօրութիւն բազկաւ իւրով ։
Ցրուեաց զամբարտաւանս 'ի մտաց սրտից, և քակեաց զհզօրս աթոռոց ։
Զխոնարհս բարձրացոյց, զկարօտս ելից բարութեամբ, և զմեծատունս արձակեաց ունայնս ։
Պաշտպանեաց իսրայէլի ծառայի իւրոյ, յիշելով զողորմութիւն իւր ։
Որպէս խօսեցաւ առ հարսն մեր, ընդ աբրահամու և զաւակի նորա յաւիտեան ։

ՕՐՀՆՈՒԹԻՒՆ ԶԱՔԱՐԻԱՅԻ ՀՕՐՆ ՅՈՎՀԱՆՆՈՒ ՄԿՐՏՉԻ

Օրհնեալ տէր աստուած իսրայէլի որ յայց ել, և արար փրկութիւն ժողովրդեան իւրոյ։

Յարոյց մեզ եղջիւր փրկութեան 'ի տանէ դաւթի ծառայի իւրոյ, որպէս խօսեցաւ բերանովք սրբոցն որք յաւիտենից մարգարէքն էին։

փրկութիւն 'ի թշնամեաց մերոց, և 'ի ձեռաց ամենայն ատելեաց մերոց։

Առնել ողորմութիւն առ հարսն մեր և յիշել զկտակարանս սրբութեան իւրոյ։

Զերդումն զոր երդուաւ աբրահամու հօր մերոյ, տալ մեզ առանց երկիւղի զփրկութիւն 'ի թշնամեաց մերոց։

Պաշտել զնա սրբութեամբ և արդարութեամբ առաջի նորա, զամենայն աւուրս կենաց մերոց։

Եւ դու մանուկ մարգարէ բարձրելոյն կոչեսցիս, գնասցես առաջի տեառն՝ պատրաստել զճանապարհս նորա։

Տալ գիտութիւն փրկութեան ժողովրդեան իւրոյ, 'ի թողութիւն ամենայն մեղաց մերոց։

Վասն գթոյ ողորմութեան տեառն աստուծոյ մերոյ, որով երևեցաւ մեզ արեգակն 'ի բարձանց՝ լուսաւոր առնել զխաւար մեր։

Ծագել լոյս 'ի վերայ այսոցիկ՝ որ նստէաք 'ի խաւարի և 'ի ստուերս մահու, ուղղել զոտս մեր 'ի ճանապարհս խաղաղութեան։

ԱՂՕԹՔ ՍԻՄԷՈՎՆԻ ԾԵՐՈՒՆՈՅՆ

Արդ արձակես զծառայս քո տէր՝ ըստ բանի քում 'ի խաղաղութիւն. զի տեսին աչք իմ զփրկութիւն քո, զոր պատրաստեցեր առաջի ամենայն ժողովրդոց։

Լոյս 'ի յայտնութիւն հեթանոսաց, և փառք ժողովրդեան քում իսրայէլի։

Հարական, Մեծացուսցէ։

ՔԱՐՈԶ

Սուրբ զաստուածածինն և զամենայն սուրբս բարեխօս արասցուք առ Հայր 'ի յերկինս, զի կամեցեալ ողորմեսցի, և գթացեալ կեցուսցէ զարարածս իւր · ամենակալ տէր Աստուած մեր կեցո և ողորմեա ։

Աղօթք, Ընկալ տէր ։

ՓՈԽ

Ողորմեա ինձ աստուած ըստ մեծի ողորմութեան քում, ըստ բազում գթութեան քում քաւեա զանօրէնութիւնս իմ ։

Առաւել լուա զիս յանօրէնութենէ իմմէ, և 'ի մեղաց իմոց սուրբ արա զիս ։

Զանօրէնութիւնս իմ ես ինձէն գիտեմ, և մեղք իմ առաջի իմ են յամենայն ժամ ։

Քեզ միայն մեղայ տէր, և չար առաջի քո արարի ։

Որպէս արդար եղիցիս 'ի բանս քո, և յաղթող 'ի դատել դաս ։

Անօրէնութեամբ յղացայ, և 'ի մեղս ծնաւ զիս մայր իմ ։

Դու տէր զճշմարտութիւն սիրեցեր, զանյայտս և զծածկեալս իմաստութեամբ քով յայտնեցեր ինձ ։

Ցօղեա յիս մշտկաւ՝ և սուրբ եղեց· լուա՝ և քան զձիւն սպիտակ եղէց ։

Լսելի արա ինձ տէր զցնծութիւն և զուրախութիւն · և ցնծասցեն ոսկերք իմ տառապեալք ։

Դարձո զերեսս քո 'ի մեղաց իմոց, և զամենայն անօրէնութիւնս իմ քաւեա յինէն ։

Սիրտ սուրբ հաստատեա յիս աստուած, և հոգի ուղիղ նորոգեա 'ի փորի իմում ։

Մի՛ ընկենուր զիս տէր յերեսաց քոց, և զհոգի քո սուրբ մի՛ հաներ յինէն ։

Տուր ինձ ցնծութիւն փրկութեան քո, և հոգւով պետութեան քո հաստատեա զիս ։

Ուսուցից անօրինաց զճանապարհս քո, և ամբարիշտք առ քեզ դարձցին ։

փրկեա զիս յարենէ՝ աստուած, աս-
տուած փրկութեան իմոյ. ցնծաս-
ցէ լեզու իմ յարդարութեան քում։
Տէր եթէ զշրթունս իմ բանաս, բե-
րան իմ երգեսցէ զօրհնութիւնս քո։
Թէ կամեցեալ էիր, պատարագս
մատուցանէաք, բայց դու ընդ ող-
ջակէզս իսկ ոչ հաճեցար։
Պատարագ աստուծոյ հոգի խո-
նարհ. զսիրտ սուրբ և զհոգի խո-
նարհ աստուած ոչ արհամարհէ։
Բարի արա տէր կամօք քովք սիոնի և
շինեսցին պարիսպք երուսաղէմի։
Յայնժամ հաճեսցիս ընդ պատա-
րագս արդարութեան, յորժամ
ուխտից պատարագս հանցեն 'ի սե-
ղան քո զուարակս։

Հարական. Ողորմեա։

ՔԱՐՈԶ

Երկրպագեմք քեզ տէր աստուած
մեր՝ անցեալքս ընդ երկարութիւն
գիշերիս և կանխեալքս 'ի տեղւոջ
խոստովանութեան մատուցա-

նեմք զառաւօտու աղօթս մեր։
Զքեզ տէր՝ օրհնեմք և փառաւո-
րեմք, և զքէն տէր գոհանամք, որ
արժանի արարեր զգիշերս խաղա-
ղութեամբ անցուցանել և հասա-
նիլ 'ի ժամ առաւօտուս։ Արժանա-
ւորեա զմեզ տէր անձառ խոստ-
մանց քոց, զոր խոստացար սիրե-
լեաց քոց ճշմարիտ աստուած Յի-
սուս Քրիստոս տէր մեր. կեցո և
ողորմեա։ Ողորմեաց մեզ տէր աս-
տուած մեր ըստ մեծի ողորմու-
թեան քում. ասասցուք ամենե-
քեան միաբանութեամբ։

Աղօթք ըստ պատշաճի աւուրն։

ՓՈԽ

Օրհնեցէք զտէր յերկնից. օրհ-
նեցէք զնա 'ի բարձանց։
Օրհնեցէք զնա ամենայն հրեշտա-
կք նորա. օրհնեցէք զնա ամենայն
զօրութիւնք նորա։
Օրհնեցէք զնա արեգակն և լուսին

օրհնեցէք զնա ամենայն աստեղք և լոյս։

Օրհնեցէք զնա երկինք երկնից, և ջուրք որ ՚ի վերոյ քան զերկինս, օրհնեցէք զանուն տեառն։

Զի նա ասաց՝ և եղեն. հրամայեաց՝ և հաստատեցան։

Կացոյց զնոսա յաւիտեանս յաւիտենից. սահման եդ և ոչ անցանէ։

Օրհնեցէք զտէր յերկրէ՝ վիշապք և ամենայն խորք։

Հուր և կարկուտ, ձիւն և սառն, հողմ և մրրիկ, որք առնեն զբան նորա։

Լերինք և ամենայն բարձունք, ծառք պտղաբերք և ամենայն մայրք։

Գազանք և ամենայն անասունք, սողունք և ամենայն թռչունք թեւաւորք։

Թագաւորք երկրի և զօրք իւրեանց, իշխանք և ամենայն դատաւորք երկրի։

Երիտասարդք և կուսանք, ծերք և

տղայք, օրհնեցէք զանուն տեառն։

Բարձրացաւ անուն նորա միայն. խոստովանութիւն նմա յերկինս և յերկրի։

Բարձր առնէ տէր զեղջիւր ժողովրդեան իւրոյ. օրհնութիւն նմա յամենայն սրբոց նորա. յորդւոցն Իսրայէլի, ժողովրդեան որ մերձ է առ տէր։

Օրհնեցէք զտէր յօրհնութիւն ՚ի նոր, օրհնութիւն նմա յեկեղեցիս սրբոց։

Ուրախասցի Իսրայէլ յարարիչ իւր, որդիք Սիոնի ցնծասցեն ՚ի թագաւորն իւրեանց։

Զանուն նորին օրհնելով սաղմոսիւք և օրհնութեամբ սաղմոս երգեսցեն նմա։

Հաճի տէր ընդ ժողովուրդ իւր սուրբ, և բարձր առնէ զհեզս ՚ի փրկութեան։

Պարծեսցին սուրբքն փառօք, և ցնծասցեն ՚ի հանգիստ իւրեանց,

և բարձր արասցեն զաստուած բե-
րանոք իւրեանց։

Սուր երկսայրի եւ 'ի ձեռս նոցա,
առնել զհատուցումն 'ի հեթա-
նոսս, 'ի յանդիմանութիւն ամե-
նայն ժողովրդոց։

Ի կապել զթագաւորս նոցա կա-
պանօք, զզօրաւորս նոցա ձեռնա-
կապօք երկաթեօք։

Առնել նոցա դատաստան ըստ գրոց,
և փառք այս է ամենայն սրբոց նորա։

Օրհնեցէք զաստուած 'ի սրբու-
թեան նորա, օրհնեցէք զնա 'ի հաս-
տատութեան 'ի զօրութեան նորա։

Օրհնեցէք զնա 'ի զօրութեան նո-
րա, օրհնեցէք զնա 'ի բազում մե-
ծութեան նորա։

Օրհնեցէք զնա 'ի ձայն օրհնութեան,
օրհնեցէք զնա սաղմոսիւք և օրհ-
նութեամբ։

Օրհնեցէք զնա ցնծութեամբ, գո-
վեցէք զնա ուրախութեամբ։

Օրհնեցէք զնա 'ի բանս քաղցր, գո-

վեցէք զնա 'ի բարբառ լսելի։

Օրհնեցէք զնա 'ի ձայն գոհութեան,
ամենայն հոգիք օրհնեցէք զտէր։

Փառք հօր և որդւոյ։

Շարական, Տէր յերկնից

Փառք 'ի բարձունս աստուծոյ, և
յերկիր խաղաղութիւն՝ 'ի մարդիկ
հաճութիւն և օրհնութիւն քեզ
'ի բարձունս, օրհնեալ ես տէր աս-
տուած մեր, օրհնեմք զքեզ և գո-
վեմք զքեզ։ Խոստովանիմք տէր ըզ-
քեզ, և երկիր պագանեմք քեզ. փա-
ռաւորեմք զքեզ, գոհանամք տէր
զքէն վասն մեծի փառաց քոց։ Տէր
թագաւոր՝ սուրբ երկնային, աս-
տուած և հայր ամենակալ։ Տէր և
որդի հօր միածին Յիսուս Քրիստոս
և սուրբ հոգի։ Տէր աստուած գա-
ռըն աստուծոյ և որդի հօր, որ ա-
ռեր զմեղս 'ի կուսէն. ողորմեցար,
բարձեր զմեղս աշխարհի. և արդ-
ընկալ զաղաչանս մեր։ Սուրբ որ

նստիս ընդ աջմէ Հօր, ողորմեաց մեզ. զի դու միայն սուրբ, դու միայն բարձրեալ ես, դու միայն տէր մեր՝ Յիսուս Քրիստոս։ Տէր և Հոգիդ սուրբ՝ որ 'ի փառս, աստուած ընդ Հօր. ամէն։

Եւ յամենայն ժամ օրհնեմք ըզքեզ՝ տէր, և գովեմք զանուն սուրբ քո՝ յաւիտեան և յաւիտեանս յաւիտենից։ Արժանի արա տէր զօրս այս խաղաղութեամբ, և առանց մեղաց պահեա զմեզ։ Օրհնեալ ես տէր աստուած հարցն մերոց. գովեալ և փառաւորեալ է անուն սուրբ քո յաւիտեանս. ամէն։ Օրհնեալ տէր՝ ուսո ինձ զարդարութիւնս քո. (Երիցս կրկնել)։ Տէր ապաւէն եղեր մեր ազգէ յազգ։ Ես ասացի տէր ողորմեա ինձ, և բժշկեա զանձն իմ, եւ մեղայ քեզ։ Ցոյց մեզ տէր զողորմութիւնս քո, և զփրկութիւնս քո տուր մեզ։ Տէր ողորմութիւն

քո յաւիտեան. զգործս ձեռաց քոց մի՛ անտես առներ։ Տէր իմ զքեզ ապաւէն ինձ արարի, ուսո ինձ առնել զկամս քո, զի դու ես աստուած իմ։ Ի քէն է տէր աղբիւր կենդանութեան, և լուսով երեսաց քոց տեսանեմք զլոյս։ Ձգեա զողորմութիւնս քո, որք ճանաչեն զքեզ տէր։

Մաղ, փառք պատիւ։ Երգ.

ՔԱՐՈԶ ԿԻՒՐԱԿԷԻՑ ԵՒ ՑԻՆԱՆՑ

Ասասցուք ամենեքեան միաբանութեամբ՝ տէր ողորմեա։

Վասն խաղաղութեան ամենայն աշխարհի և հաստատութեան սրբոյ եկեղեցւոյ, զտէր աղաչեսցուք։

Վասն ամենայն սուրբ և ուղղափառ եպիսկոպոսաց, զտէր աղաչեսցուք։

Վասն հայրապետին մերոյ տեառն (այս անուն) կենաց՝ և փրկութեան հոգւոյ նորին, զտէր աղաչեսցուք։

Վասն վարդապետաց՝ քահանայից՝ սարկաւագաց՝ դպրաց և ամենայն

ուխտի մանկանց եկեղեցւոյ, զտէր։
Վասն բարեպաշտ թագաւորաց և
աստուածասէր իշխանաց՝ զօրավա-
րաց և զօրաց նոցին, զտէր աղա։
Վասն զի տէրն ամենակալ հնազան-
դեցուսցէ առաջի նոցա զամենայն
պատերազմունս թշնամեաց, զտէր։
Յաղագս հարց և եղբարցն մերոց
որք ՚ի գերութեան են և ՚ի չար ծա-
ռայութեան, զտէր աղա։
Յաղագս ճանապարհորդաց և նա-
ւորդաց՝ խաղաղութեամբ հասանիլ
՚ի նաւահանգիստն բարութեան,
զտէր աղա։
Յաղագս հիւանդաց և ամենայն վշ-
տացելոց՝ փութապէս առողջու-
թեան, զտէր աղա։
Յաղագս բարեխառնութեան օդոց՝
անձրևաց քաղցրութեան և պտղո-
ղոց առատութեան, զտէր աղա։
Յաղագս ուխտաւորաց և պտղա-
բերից ՚ի սուրբ եկեղեցի աստուծոյ,
զտէր աղա։

Եւ յաղագս այնոցիկ որք մատնեալք
են ՚ի ձեռս անօրինաց վասն անուա-
նըն Քրիստոսի, զտէր աղա։
Յաղագս հոգւոյն հանգուցելոց՝
որք ճշմարիտ և ուղիղ հաւատով
՚ի Քրիստոս ննջեցին, զտէր աղա։
Յաղագս փրկելոյ զմեզ տեառն աս-
տուծոյ յերևելի և յաներևոյթ
թշնամւոյն, զտէր աղաչեսցուք։

Մաղ. Բարեխօսս ասեն։

ՔԱՐՈԶ

Յիշեսջիք և զամենայն սուրբս, և
նոքօք զտէր աղաչեսցուք։
Զառաւօտս լուսոյ և զառաջիկայ օ-
րըս խաղաղութեամբ անցուցանել
հաւատով ՚ի տեառնէ խնդրեսցուք։
Զհրեշտակ խաղաղութեան պահա-
պան անձանց մերոց ՚ի տեառնէ։
Զքաւութիւն և զթողութիւն
յանցանաց մերոց ՚ի տեառնէ։
Զսուրբ խաչին մեծ և կարող զօրու-
թիւնն։

Նա եւս միայն։ Զանձինս մեր և զմիմեանս։ Ողորմեաց մեզ։

ՔԱՐՈԶ ԱՌԱՔԵԼՈՑ ԵՒ ՄԱՐԳԱՐԷԻՑ

Աստուած մեծ հզօր և փառաւորեալ՝ լուսաւորիչ սրբոց և 'ի սուրբս հանգուցեալ, զճգնութիւն սրբոց առաքելոցն բարեխօս ունիմք առ քեզ, աղաչեմք։

Լուր տէր և ողորմեա։

Որ անդադար օրհնաբանիս 'ի դասուց հոգեղինաց երկնաւոր զուարթնոցն, արժանաւորեա զմեզ ուղիղ փառաւորութեամբ ընդ սուրբս քո՝ երկրպագել մեծի և ահաւոր տէրութեանդ քո, աղաչեմք։

Օրհնեմք զքեզ միայն սիրով 'ի յիշատակս վկայից քոց, որք հետեւողք եղեն լուսաղարդ ճանապարհաց քոց տէր, որ վասն մեր յանձն առեր զչարչարանս խաչի և մահու, աղաչեմք։

Կատարիչք հաճոյից կամաց աստուա-

ծութեանդ քո, զանձինս իւրեանց պատարագեցին 'ի վկայութիւն ճըշմարիտ սիրոյ քո, և բուրեցին ըզհոտ անուշից տէրութեանդ քո, աղաչեմք։

Սրբեցին զանձինս իւրեանց տաճար անուանդ քում սրբոյ, մաքրեալ զմիտս և զխորհուրդս իւրեանց երկիւղիւդ քով սրբով, և դասակիցք եղեն հոգեղինաց երկնաւոր զուարթնոցն, աղաչեմք։

Բարեխօսութեամբ սրբուհւոյ աստուածածնին, և յովհաննու կարապետին, սրբոյն ստեփաննոսի նախավկային, և սրբոց առաքելոց մարգարէից և մարտիրոսաց, և սրբոյն Գրիգորի մերոյ լուսաւորչին. բարեխօսութեամբ և աղօթիւք սրբոցն (այս անուն) որոց այսօր է յիշատակ, և ամենայն սրբոց քոց տէր, որք միացան 'ի սէր աստուածութեանդ քո, յիշեա զհոգիս ննջեցելոց մերոց, և այց արա 'ի քում գալստեանդ աղա-

Նա եւս առաւել զյորդորումն սիրոյ, և զգործս բարեաց պարգեւել մեզ խնդրեմք։

Զանձինս ։ Ողորմեաց ։

ՔԱՐՈԶ ՀԱՅՐԱՊԵՏԱՑ ԵՒ ՎԱՐԴԱՊԵՏԱՑ

Առաջնորդք եղեն մեզ ուղիղ գնացիւք՝ 'ի շաւիղս արքայութեան երկնից, մեծապայծառ ջահիւ՝ հաւատով և սիրովն իւրեանց ծագեցին զլոյս աստուածգիտութեան 'ի խորտըս մեր, աղաչեմք։

Պահպանութեամբ խորհրդոց բանից և գործոց մերոց, սրբութեամբ փառաւորել զամենասուրբ զերրորդութիւնն՝ զՀայր և զՈրդի եւ զսուրբ հոգին յաւիտեանս ամէն, աղաչեմք։

Ողջանօք սրբոց հայրապետացն՝ տէր, որք ճգնեցան վասն անուանդ քում, եւ այլն։

ՔԱՐՈԶ ՄԱՐՏԻՐՈՍԱՑ ԵՒ ՃԳՆԱՒՈՐԱՑ

Զճգնութիւն սրբոց մարտիրոսաց բարեխօս ունիմք առ բարերար որդիդ աստուծոյ, զի շնորհեսցես աշխարհի զանշարժ զխաղաղութիւն. եւ պահեսցես հաստատուն սուրբ զեկեղեցի հաստատեալ 'ի վերայ հիման առաքելոց և մարգարէից, աղա։

Զճգնութիւն սրբոց մարտիրոսացն բարեխօս ունիմք առ բարերար որդիդ աստուծոյ, զի խաղաղացին խռովութիւնք, դադարեսցին յարձակմունք թշնամեաց, տնկեսցի սէր և արդարութիւն 'ի յերկրի, աղա։

Ողջանօք սրբոց մարտիրոսացն, տէր որք ճգնեցան վասն անուանդ քում սրբոյ, նայեաց յերկրպագութիւն ժողովելոցս, և շնորհեա մեղաց ըզթողութիւն, և հան մասն եւ բաժին ընդ սուրբս ամենայն, աղա։

Ողջանօք սրբոց արեամբ նահատակեալ վկայիցն տէր, որք զանձինս

իւրեանց տաճար մաքրեցին հոգ-ւոյդ քում սրբոյ, պարգեւեա յեր-կրի մերում զքաղցրախառն օդ եւ զզուարճալի զցօղս, առ 'ի լցումն լի-նիլ ամենայն հարկաւոր պիտոյից մերոց, աղաչեմք ։

Բարեխօսութեամբ սրբուհւոյ աս-տուածածնին, եւ այլն։

ՔԱՐՈԶ ԾՆՆԴԵԱՆ՝ ԱՒԵՏԵԱՑ՝ ՎԵՐԱՓՈԽՄԱՆ ԵՒ ՏԵԱՌՆԸՆԴԱՌԱՋԻՆ

Մայր սուրբ սքանչելի լուսոյն, որ զաստուածն ամենայն յաւիտեանց յորովայնի քում կրեցեր, և ցնծու-թիւն աշխարհի ծնար զբանն աստ-ուած, աղաչեմք ։

Մայր սուրբ բարեխօսեա ։

Աղաչեա վասն մեր զառ 'ի քէն ըղ-մարմնացեալն աստուած, որ խոնար-հեցաւ 'ի հայրական ծոցոյ. էառ մարմին ըստ մարդկային բնութեա-նըս՝ առնել խաղաղութիւն յերկ-նըս և յերկրի, աղաչեմք ։

Աղաչեա. Ներել մեզ, անտես առ-նել զյանցանս մեր, և տալ օգնա-կանութիւն՝ ընդդիմակաց լինիլ հակառակամարտից 'ի պատերազ-մի, աղա ։

Աղաչեա. Զի լռեսցին պատերազ-մունք, դադարեսցին յարձակմունք թշնամեաց, տնկեսցի սէր և արդա-րութիւն 'ի յերկրի, աղա ։

Աղաչեա. Աճեցուցանել յերկրի մե-րում զքաղցր բղխումն աղբերաց, զառատ պտղաբերութիւն բուսոց և տնկոց, առ 'ի զուարճալի լինիլ ամենայն հարկաւոր պիտոյից մերոց, աղաչեմք ։

Աղաչեա. Զի միաբանեսցէ զեկեղե-ցի իւր սուրբ՝ շինեալ 'ի վերայ հի-ման առաքելոց և մարգարէից, պա-հել անարատ մինչև յօր երեւելոյ գալստեան իւրոյ, աղաչեմք ։

Աղաչեա վասն մեր սրբուհի զմիա-ծին քո զորդին, և վասն հոգւոցն հանգուցելոց ընդունիլ յարքայու-

թիւնն երկնից և տալ մասն և բաժին ընդ սուրբս ամենայն, աղաչեմք։

Յիշեա տէր և ողորմեա։

Եւ ևս առաւել զյորդորումն սիրոյ և զգործս բարեաց պարգևել մեզ խնդրեմք։

Տուր մեզ տէր աստուած։

Զանձինս մեր և զմիմեանս տեառն աստուծոյ ամենակալին յանձն ար։

Քեզ տեառնդ յանձն եղիցուք։

Ողորմեաց մեզ տէր աստուած մեր։

Տէր ողորմեա. տէր ողորմեա. լուր տէր և ողորմեա։

ՔԱՐՈԶ՟ ՊԱՀՈՑ

Փառաւորեսցուք զամենակալն աստուած զհայր տեառն մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի գոհանալով զնմանէ, որ պահեաց զմեզ խաղաղութեամբ 'ի գիշերիս յայսմիկ և առաջնորդեաց մեզ 'ի խաւարէ 'ի լոյս, 'ի մահուանէ 'ի կեանս, յապականութենէ յանապականութիւն, յան-

գիտութենէ 'ի գիտութիւն ճշմարտութեան իւրոյ։

Աղաչեսցուք և խնդրեսցուք 'ի նմանէ, զի զերկարութիւն տունջեանս խաղաղութեամբ և ամենայն մտադիւր զուարթութեամբ արասցէ անցուցանել 'ի մէնջ, և պարգևեալ պահեսցէ զժողովուրդս իւր աստուածային զօրութեամբն, որ 'ի վերայ ամենայնի բարերարութեամբն իւրով իշխանութ͞ի ունի։

Ամենակալ տէր աստուած մեր՝ կեցո և ողորմեա։

Զառաւօտս լուսոյ և զառաջիկայօրս խաղաղութեամբ անցուցանել հաւատով 'ի տեառնէ խնդրեսցուք։

Զհրեշտակ խաղաղութեան՝ պահապան անձանց մերոց 'ի տեառնէ։

Զքաւութիւն և զթողութիւն յանցանաց մերոց 'ի տեառնէ։

Զսրբոյ խաչին մեծ և կարող զօրութ͞ին։

Եւ ևս միա։ Զանձինս։ Ողորմեաց։

Աղօթք, Գոհանամք։ Սուրբ աստուած։ Մաղ. փրկեա զմեզ։

ՔԱՐՈԶ

Վասն լսելի լինելոյ տեառն աստուծոյ ձայնի աղաչանաց մերոց բարեխօսութեամբ սուրբ աստուածածնին, և իջանելոյ 'ի վերայ մեր ողորմութեան և գթութեան տեառն աստուծոյ. ամենակալ տէր աստուած մեր կեցո և ողորմեա:

Օրհնութիւն և փառք հօր:

ՓՈԽ

Օրհնեցէք մանկունք զտէր, և օրհնեցէք զանուն տեառն:
Եղիցի անուն տեառն օրհնեալ, յայսմ հետէ մինչև յաւիտեան:
Յարևելից մինչև 'ի մուտս արևու օրհնեալ է անուն տեառն:
Բարձր է 'ի վերայ ամենայն ազգաց տէր, և յերկինս են փառք նորա:
Ո՞վ է որպէս տէր աստուած մեր 'ի բարձունս բնակեալ, և զխոնարհս տեսանէ յերկինս և յերկրի:

Յարուցանէ զաղքատ յերկրէ, և բարձր առնէ զտառապեալս յաղբեւաց:
Նստուցանէ զնոսա իշխանս ընդ իշխանս ժողովրդեան իւրոյ:
Բնակեցուցանէ զամուլն 'ի տան ուրախամիտ, որպէս մայր որդւովք բերկրեալ:
Փառք հօր և որդւոյ և:

Շարական, Մանկունք:

ՔԱՐՈԶ

Վասն խաղաղութեան ամենայն աշխարհի՝ և հաստատութեան սրբոյ եկեղեցւոյ, զտէր աղաչեսցուք. ասասցուք ամենեքեան միաբանութեամբ:

Աղօթք, Սուրբ ես տէր աստուած մեր:

ՓՈԽ Ի ՏՕՆԻ ՍՐԲՈՑ

Սիրեցի, զի լուիցէ տէր զձայն աղօթից իմոց, զի խոնարհեցոյց զունկն իւր առ իս և ես յաւուրս իմ կարդացի առ նա:

Շրջեցան զինեւ երկունք մահու,
և վիշտք դժոխոց գտին զիս ։
Զնեղութիւն և զանձկութիւն գը-
տի, և զանուն տեառն կարդացի ։
Ո՛ տէր, փրկեա զանձն իմ. ողորմած
աստուած մեր, ողորմի և պահէ ըզ-
տղայս տէր ։
Ես խոնարհ եղէ, և տէր կեցոյց զիս.
դարձ անձն իմ 'ի հանգիստ քո, զի
տէր օգնեաց քեզ ։
Փրկեաց զանձն իմ 'ի մահուանէ,
զաչս իմ յարտասուաց, և զոտս իմ
'ի գայթակղութենէ. հաճոյ եղէց ա-
ռաջի տեառն յերկրին կենդանեաց ։
Հաւատացի զոր և խօսեցայ, և ես
խոնարհ եղէ յոյժ ։
Ես ասացի 'ի զարմանալ իմում, թէ
ամենայն մարդ սուտ է ։
Զի՞նչ տաց տրիտուր տեառն ընդ
ամենայնի՛ զոր և ետ ինձ ։
Զբաժակ փրկութեան ընկալայց, և
զանուն տեառն կարդացից ։
Զաղօթս իմ տեառն տաց առաջի ա-

մենայն ժողովրդեան նորա ։
Պատուական է առաջի տեառն մահ
սրբոց իւրոց. ո՛ տէր ես ծառայ քո
եմ, ծառայ և որդի աղախնոյ քո ։
Հատեր զկապանս իմ, քեզ մատու-
ցից պատարագ օրհնութեան, և զա-
նուն տեառն կարդացից ։
Զաղօթս իմ տեառն տաց առաջի
ամենայն ժողովրդեան նորա, 'ի գա-
ւիթս տան տեառն, և 'ի մէջ քոյ
երուսաղէմ ։
Օրհնեցէք զտէր ամենայն ազինք,
գովեցէք զնա ամենայն ժողովուրդք ։
Զօրացի ողորմութիւն նորա 'ի վե-
րայ մեր, և ճշմարտութիւն տեառն
մնասցէ յաւիտեան ։
Աստուած յանուան քում կեցո զիս,
և 'ի զօրութեան քում իրաւ ա-
րա ինձ ։
Աստուած լուր աղօթից իմոց, ուն-
կնդիր բանից բերանոյ իմոյ ։
Օտարք յարեան 'ի վերայ իմ, և հզօրք
խնդրեցին զանձն իմ, և ոչ համարե-

ցան զքեզ աստուած առաջի իւրեանց ։

Ահա աստուած օգնական իմ, և տէր ընդունող հոգւոյ իմոյ ։

Ի դարձուցանել զչարսն 'ի թշնամիսն իմ, Ճշմարտութեամբ քով սատակեա զնոսա ։

Ես կամովք իմովք պատարագս մատուցից քեզ, և խոստովան եղէց անուան քում տէր, զի բարի է ։

Յամենայն նեղութենէ իմմէ փրկեցեր զիս, և 'ի թշնամիս իմ ետես ակն իմ ։

Տուր զօրութիւն ծառայի քոյ, կեցո զորդի աղախնոյ քոյ, և արա առ իս նշան բարութեան ։

Տեսցեն ատելիք իմ և ամաչեսցեն, զի դու տէր օգնեցեր ինձ և մխիթարեցեր զիս ։

Փառք հօր և որդւոյ ։

ՓՈԽ ՅԱՒՈՒՐՍ ՊԱՀՈՑ

Բանից իմոց ունկն դիր տէր և 'ի

միտ առ զաղաղակ իմ ։

Նայեա 'ի ձայն աղօթից իմոց, թագաւոր իմ և աստուած իմ ։

Ես զքեզ աղաչեմ տէր, ընդ առաւօտս լուիցես ձայնի իմում, ընդ առաւօտս պատրաստ եղէց յանդիման լինել առ քեզ ։

Ոչ թէ դու՝ աստուած, կամիս զանօրէնութիւն, և ոչ բնակին առ քեզ չարք, և անօրէնք մի՛ բնակեսցին առաջի աչաց քոց ։

Ատեցեր զայնոսիկ ոյք գործեն զանօրէնութիւն. կորուսանես զամենեսեան ոյք խօսին զսուտ ։

Զայր արիւնահեղ եւ զնենգաւոր պիղծ առնես դու տէր. այլ ես ըստ բազում ողորմութեան քում մտից 'ի տուն քո, և երկրպագից 'ի տաճար սուրբ քո երկիւղիւ քո ։

Տէր՝ առաջնորդեա ինձ յարդարութեան քում. վասն թշնամեաց իմոց ուղիղ արա առաջի իմ զճանապարհս քո ։

Զի ոչ գոյ 'ի բերանս նոցա ճշմար-
տութիւն, եւ սիրտք նոցա նան-
րեալք են։

Որպէս գերեզման բաց են կոկորդք
նոցա, և լեզուօք իւրեանց նենգա-
ւորք եղեն։

Դատեա զնոսա աստուած, զի անկ-
ցին 'ի խորհրդոց սրտից իւրեանց·
ըստ բազում ամբարշտութեան նո-
ցա մերժեա զնոսա, զի դառնացու-
ցին զքեզ։

Ուրախ լիցին ամենեքեան՝ ոյք յու-
սացեալ են 'ի քեզ· յաւիտեան ցն-
ծասցեն, և բնակեսցես դու 'ի նոսա։
Պարծեսցին 'ի քեզ սիրելիք անուան
քո, զի օրհնեսցես դու զարդարն
տէր՝ որպէս զինու հաճութեամբ
քով պսակեցեր զնոսա։

Լցաք առաւօտու ողորմութեամբ
քով· ցնծացաք և ուրախ եղաք զա-
մենայն աւուրս կենաց մերոց։

Ուրախ եղաք փոխանակ աւուրցն
յորս խոնարհ արարեր զմեզ, և ա-

մացն յորս տեսաք զչարչարանս։
Հայեա տէր 'ի ծառայս քո՝ և 'ի գոր-
ծըս ձեռաց քոց, և առաջնորդեա
որդւոց նոցա· եղիցի լոյս տեառն
աստուծոյ 'ի վերայ մեր։

Զգործս ձեռաց մերոց ուղիղ արա
'ի մեզ տէր, և զգործս ձեռաց մե-
րոց յաջողեա մեզ։

Ի խորոց կարդացի առ քեզ տէր
տէր, լուր ձայնի իմում։

Եղիցին ականջք քո 'ի լսել զձայն ա-
ղօթից իմոց։

Թէ զանօրէնութիւնս իմ քննես
տէր տէր, իսկ ո՞ կարէ կալ առա-
ջի քո, զի 'ի քէն է քաւութիւն։
Վասն անուան քո համբերի տէր,
համբեր անձն իմ բանի քում· յու-
սացաւ անձն իմ 'ի տէր։

Ի պահէ առաւօտու մինչեւ յերե-
կոյ, 'ի պահէ առաւօտու յուսա-
ցաւ իսրայէլ 'ի տէր։

Ի տեառնէ է ողորմութիւն բազում,
'ի նմանէ է փրկութիւն, և նա փըր-

կեաց զիսրայէլ յամենայն նեղու-
թեանց նորա :

Լսելի արա ինձ առաւօտու զողոր-
մութիւնս քո, զի ես ՚ի քեզ տէր
յուսացայ :

Ցոյց ինձ ճանապարհ՝ յոր և գնա-
ցից, զի առ քեզ տէր համբարձի
զանձն իմ :

Փրկեա զիս ՚ի թշնամեաց իմոց տէր,
զի զքեզ ապաւէն ինձ արարի :

Ուսո ինձ առնել զկամս քո, զի դու
ես աստուած իմ :

Հոգի քո բարի առաջնորդեսցէ ինձ
՚ի յերկիր ուղիղ :

Վասն անուան քո տէր կեցուսցես
զիս. արդարութեամբ քով հանցես
՚ի նեղութենէ զանձն իմ :

Ողորմութեամբ քով սատակեա ըզ-
թշնամիս իմ, և կորո զամենայն նե-
ղիչս անձին իմոյ, զի ես ծառայ քո եմ :

Աստուած յանուան քում կեցո զիս,
և ՚ի զօրութեան քում խրատ արա
ինձ :

Աստուած լուր աղօթից իմոց, ուն-
կըն դիր բանից բերանոյ իմոյ :

Օտարք յարեան ՚ի վերայ իմ, և հը-
զօրք խնդրեցին զանձն իմ, և ոչ հա-
մարեցան զքեզ Աստուած առաջի
իւրեանց :

Ահա աստուած օգնական իմ, և տէր
ընդունող հոգւոյ իմոյ :

Դարձուսցանէ զչարն ՚ի թշնամի-
սըն իմ, ճշմարտութեամբ քով սա-
տակեա զնոսա :

Կամօք իմովք պատարագս մա-
տուցից քեզ, և խոստովան եղէց
անուան քում տէր, զի բարի է :

Յամենայն նեղութենէ իմմէ փրկե-
ցեր զիս, և ՚ի թշնամիս իմ ետես
ակն իմ :

Փառք հօր և որդւոյ :

Երգ. Արարչական : Մաղ. Խաղ յս եղիցի. կամ՝ Քրիստոս աստուած մեր :

ՔԱՐՈԶ ՅԱՒՈՒՐՍ ՊԱՀՈՑ

Աղաչեսցուք զամենակալն աստ-
ուած զի պահպանեսցէ զժողովուր-

դըս իւր ընդ հովանեաւ սուրբ և պատուական խաչին իւրոյ 'ի խաղաղութեան ։

Ամենակալ տէր աստուած մեր կեցո և ողորմեա ։

ՔԱՐՈԶ Ի ՏՕՆԻ ՍՐԲՈՑ

Սուրբ ճգնաւորօքն պաշտեսցուք զտէր, որք զչարսն պարտեցին, նեղութեանցն համբերեցին, լուսեղէն և երկնային անթառամ պսակացն արժանի եղեն, աղօթիւք նոցա և բարեխօսութեամբ մեզ ողորմեսցի ։ Ամենակալ տէր աստուած մեր կեցո և ողորմեա ։

Աղօթք, Օգնեա մեզ տէր. խաղ՝ Որ ընտրեցեր. խաղ՝ Պաշտի։

Յիշեա տէր զպաշտօնեայսքո՝ զծնօղսն մեր, զվարդապետս, զեղբարս, զնկերս, զկերակրիչս, զուխտաւորս, զճանապարհորդս, հանգուցիչս, ըզվաստակաւորս, զխոստովանողս, զապաշխարողս, զգերիս, զհիւանդս,

զննջեցեալս, զիշխանս, զչարարարս, զբարերարս, զթշնամիս, զատելիս, և որք պատուիրեցին մեզ հաւատով։

Յիշեա տէր և ողորմեա ։

Աղօթք, Բարերար և բազմաողորմ։

ԱՐԵՒԱԳԱԼԻ

ԺԱՄԵՐԳՈՒԹԻՒՆ

Օրհնեալ տէր մեր։ Հայր մեր որ։

Եղիցի անուն տեառն օրհնեալ յաւիտեան, զի յառաջ քան զարեւ է անուն նորա։

Ի նա օրհնեսցին ամենայն ազգք երկրի, եւ ամենայն ազինք երանի տացեն նմա։ Օրհնեալ տէր աստուած իսրայէլի՝ որ առնէ սքանչելիս միայն, եւ օրհնեալ է անուն սուրբ փառաց նորա յաւիտեան. լցցի փառօք նորա ամենայն երկիր. եղիցի եղիցի։

փառք հօր եւ որդւոյ։

Եւ եւս խաղաղութեան զտէր աղաչեսցուք. ընկալ կեցո եւ ողորմեա։ Օրհնութիւն եւ փառք հօր։ Այժմ եւ։

Երգ, Յարեւելից։

ՔԱՐՈԶ

Յարեւելից մինչեւ 'ի մուտս արեւու՝ ընդ ամենայն տեղիս քրիստոնէութեան՝ ուր եւ կարդան զանուն տեառն սրբութեամբ, տէր աղօթիւք նոցա եւ բարեխօսութեամբն մեզ ողորմեսցի։ Ուխտիւք զաստուած աղաչեսցուք, զի նա փրկեսցէ զմեզ 'ի մեղաց եւ 'ի ցանկութենէ աշխարհի։ Ընկալցի զուխտս եւ զխնդրուածս սրտից մերոց, եւ արժանի արասցէ զմեզ հաւատոց եւ պատուիրանաց իւրոց ընդ ամենայն սուրբս իւր։ Ամենակալ տէր աստուած մեր կեցո։ Զառաւօտս լուսոյ եւ զառաջիկայ օրս խաղաղութեամբ անցուցանել՝ հաւատով 'ի տեառնէ խնդրեսցուք։ Զհրեշտակ։ Զքաւութիւն։ Զսուրբ։ Եւ եւս միա։ Զանձինս։ Ողորմեա։

Աղօթք, Յարեւելից մինչ։

ՓՈԽ

Աղաղակեցէք առ տէր ամենայն եր-

կիր, ծառայեցէք տեառն ուրախու-
թեամբ։
Մտէք առաջի նորա ցնծութեամբ,
ծանէրուք զի նա է տէր աստուած
մեր։
Նա արար զմեզ և ոչ մեք էաք. մեք
ժողովուրդ և խաշն արօտի նորա։
Մտէք ընդ դրունս նորա խոստովա-
նութեամբ, և օրհնութեամբ ՚ի յար-
կս նորա։
Խոստովան եղերուք տեառն, և օրհ-
նեցէք զանուն նորա։
Քաղցր է տէր, յաւիտեան է ողոր-
մութիւն նորա, ազգէ մինչև յազգ
է ճշմարտութիւն նորա։
Փառք հօր և որդւոյ։

Երգ. Ճգնաւորք աստուծոյ։ Մաղ. Աղաչեմք ողորմեաց։

ՔԱՐՈԶ

Սուրբ ճգնաւորքն աղաչեսցուք ըզ-
տէր, որք զչարն պարտեցին, նեղու-
թեանցն համբերեցին, լուսեղէն և
երկնային անթառամ պսակացն ար-

ժանի եղեն. աղօթիւք նոցա և բա-
րեխօսութեամբ մեզ ողորմեսցի։
Ամենակալ տէր աստուած մեր՝ կե։

Աղօթք, Սուրբ ես տէր։ Յիշեա տէր զպաշտօնեայս։
Աղօթք, Բարերար և բազմողորմ։

ՓՈԽ

Աստուած աստուած իմ ես առ քեզ
առաւօտ առնեմ. ծարաւեաց առ
քեզ հոգի իմ, քանիցս պատիկ եւս և
մարմին իմ։
Որպէս երկիր անապատ և անջուր,
ուր ոչ գոյ ՚ի նմա ճանապարհ։
Այսպէս ՚ի սուրբս երեւեցայց քեզ,
տեսանել ինձ զզօրութիւն քո և
զփառս քո։
Վասն զի լաւ է ինձ ողորմութիւն
քո քան զկեանս իմ, և շրթունք իմ
գովեսցեն զքեզ։
Այսպէս օրհնեցից զքեզ ՚ի կեանս իմ,
և յանուն քո համբարձից զձեռս իմ։
Որպէս ՚ի ճարպոյ պարարտութենէ
լցցի անձն իմ, շրթամբք ցնծութեան
օրհնեսցէ զքեզ բերան իմ։

Զի թէ յիշէի զքեզ յանկողնի իմում, ընդ առաւօտս կանխեալ խօսէի ընդ քեզ:

Զի եղեր իմ օգնական, 'ի հովանի թեւոց քոց ցնծացայց:

Եկն զկնի քո անձն իմ, եւ զիս ընկալաւ աջ քո, եւ նոքա 'ի նանիր խնդրեցին զանձն իմ:

Մտցեն 'ի ներքոյ անդնդոց երկրի, մատնեսցին 'ի ձեռս սրոյ, եւ բաժինք աղուեսուց եղիցին:

Թագաւոր յուսացաւ 'ի Տէր. գովեսցին ամենեքեան որք երդնուն նովաւ. խցցին բերան այնոցիկ որք խօսին զանիրաւութիւն:

Լուր աստուած աղօթից իմոց յաղաւչել ինձ առ քեզ. յերկիւղէ թշնամւոյն փրկեա զանձն իմ:

Ծածկեսցես զիս 'ի ժողովոց չարաց, 'ի բազմութենէ՝ որք գործեն զանօրէնութիւն:

Որք սրեցին որպէս սուսեր զլեզուս իւրեանց, լարեցին զաղեղունս իւրեանց յիրս դառնութեան:

Ձգել 'ի գաղտնիս այնոցիկ՝ որք ուղիղ են սրտիւք. յանկարծակի ձգեսցեն 'ի նոսա, եւ մի երկիցեն:

Որք զօրացուցին յանձինս իւրեանց զբանս չարութեան. խորհեցան թագուցանել ինձ որոգայթ, եւ ասացին ոչ տեսանէ զայս Տէր:

Քննեցին զանօրէնութիւն, պատրաստեցան 'ի քննել զքննութիւն:

Մատիցէ այր 'ի խորութիւն սրտի իւրոյ, եւ բարձր եղիցի աստուած:

Նետք տղայոց եղեն վէրք նոցա. տկարացան 'ի նոսա լեզուք նոցա, եւ խռովեցան ամենեքեան որք հայէին ընդ նոսա:

Երկեաւ ամենայն մարդ՝ 'ի պատմել զգործս աստուծոյ, եւ զարարածս նորա 'ի միտ առին

Ուրախ եղիցի արդարն 'ի Տէր՝ եւ յուսասցի 'ի նա. նովաւ գովեսցին ամենեքեան, որք ուղիղ են սրտիւք:

Երգ, Լոյս զուարթին [illegible]: Մաղթանք, Լուսաւոր [illegible]:

ՔԱՐՈԶ

Փառաւորեսցուք զամենակալն աստուած՝ որ ծագեաց զլոյս առաւօտու յարարածս իւր. ծագեսցէ և այժմ զառատ ողորմութիւն իւր ՚ի վերայ փառաբանչաց անուան իւրոյ: Ամենակալ:

Աղօթք. Զառաւօտու աղօթս:

ՓՈԽ

Տէր հովուեսցէ զիս, և ինձ ինչ ոչ պակասեսցի:

Ի վայրի դալարւոջ՝ անդ բնակեցոյց զիս, և առ ջուրս հանգստեան սնոյց զիս:

Դարձոյց զանձն իմ առ իս, և առաջնորդեաց ինձ ՚ի ճանապարհս արդարութեան վասն անուան իւրոյ:

Թէպէտ և գնացից ես ՚ի մէջ ստուերաց մահու, ոչ երկեայց ՚ի չարէ, զի դու տէր ընդ իս ես:

Ցուպ քո և գաւազան՝ նոքա մխիթարեսցեն զիս:

Պատրաստ արարեր առաջի իմ զսեղան, ակն յանդիման նեղչաց իմոց:

Օծեր իւղով զգլուխ իմ. բաժակ քո որպէս անապակ արբեցոյց զիս:

Ողորմութիւն քո տէր զհետ իմ եկեսցէ զամենայն աւուրս կենաց իմոց, բնակել ինձ ՚ի տան տեառն ընդ երկայն աւուրս:

Ցոյց ինձ ճանապարհ յոր և գնացից, զի առ քեզ տէր համբարձի զանձն իմ:

Փրկեա զիս ՚ի թշնամեաց իմոց տէր, զի զքեզ ապաւէն ինձ արարի:

Ուսո ինձ առնել զկամս քո, զի դու ես աստուած իմ:

Հոգի քո բարի առաջնորդեսցէ ինձ ՚ի յերկիր ուղիղ:

Վասն անուան քո տէր կեցուսցես զիս, արդարութեամբ քով հանցես ՚ի նեղութենէ զանձն իմ:

Ողորմութեամբ քով սատակեա զթշնամիս իմ, և կորո զամենայն նեղիչս անձին իմոյ, զի ես ծառայ քո եմ:

Աստուած մեր ապաւէն և զօրու-

ես դու տէր իմ՝ մի՛ յամենար։
Տուր զօրութիւն ծառայի քո, կեցո զորդի աղախնոյ քո, և արա առ իս նշան բարութեան։
Տեսցեն ատելիք իմ և ամաչեսցեն, զի դու տէր օգնեցեր ինձ և մխիթարեցեր զիս։
Փառք Հօր։ Այժմ և միշտ։

Երգ, Ճառագայթ։ Մաղթանք. Տէր ողորմեա։

ՔԱՐՈԶ

Աղաչեսցուք զամենակալն Աստուած, զի յաջողեալ ուղղեսցէ զճանապարհս ծառայից իւրոց 'ի բարի և 'ի խաղաղութիւն։ Ամենակալ տէր։

Աղօթք, Օրհնեալ ես տէր աստուած։

ՃԱՇՈՒ

ԺԱՄԵՐԳՈՒԹԻՒՆ

Օրհնեալ տէր մեր։ Հայր մեր որ։

Օրհնեալ Հոգին սուրբ Աստուած ճշմարիտ. ամէն։

ՍԱՂՄՈՍ

Ողորմեա ինձ Աստուած ըստ մեծի ողորմութեան քում, ըստ բազում գթութեան քում քաւեա զանօրէնութիւնս իմ։

(Յերես 32)

Երգ, Օրհնեմք զքեզ։ Մաղթանք, Յամենայն ժամու։

ՔԱՐՈԶ ՄԵԾ ՊԱՀՈՑ

Միաբան ամենեքեան գոհացարուք զմարդասիրէն Աստուծոյ և ըզփրկչէն մերմէ Յիսուսէ Քրիստոսէ,

որ աղաւեաց զազգս մարդկան 'ի դատապարտութենէ անիծիցն, և եբարձ զմեղս աշխարհի 'ի ժամուս յայսմիկ խաչիւն իւրով, և շնորհեաց առատապէս զպարգևս հոգւոյն սրբոյ երանելի առաքելոցն։ Խնդրեսցուք հաւատով, զի զմեզ զամենեսեան արասցէ հաղորդ մեծամեծաց և աստուածային բարեացն այնոցիկ՝ աղօթիւք եւ բարեխօսութեամբ ամենայն սրբոց որք աստ և ընդ ամենայն տիեզերս. որպէս զի անարատ վարուք և ճշմարիտ առաքինութեամբ կացեալք ըստ կամաց նորա յայսմ աշխարհիս, ըզմասն և զվիճակ ժառանգութեան ընկալցուք ընդ ամենայն սուրբս նորա զբնակութիւն յաւիտենական և երկնային խորանացն, զոր խոստացաւ սիրելեաց իւրոց Ճշմարիտն աստուած Յիսուս Քրիստոս տէր

մեր կեցո և ողորմեա։

Զժամս և զառաջիկայ օրս խաղաղու-

թեամբ։ Զհրեշտակ։ Զքաւութիւն։ Զսրբոյ խաչին։ Եւ եւս։ Զանձինս։

Ողորմեա։

Աղօթք, Որ 'ի փոխեցեալսն։

ՍԱՂՄՈՍ

Տէր աստուած օրհնեալ, օրհնեալ տէր զօրհանապազ։ Աստուած մեր աստուած կենարար, և նա փրկեսցէ զմեզ։ Տէր աստուած օրհնեալ, օրհնեալ տէր զօրհանապազ. առաջնորդեսցէ մեզ աստուած փրկիչ մեր։

ՔԱՐՈԶ

Խնդրեսցուք հաւատով 'ի տեառնէ վասն ճանապարհորդաց՝ հարց և եղբարց մերոց, որք ընդ ծով եւ ընդ ցամաք գնասցեն. որպէս զի առաջնորդեսցէ նոցա, խաղաղութեամբ պահեսցէ և տարեալ հասուսցէ յիւրաքանչիւր տեղիս տէր աստուած մեր. վասն զի նա ինքն է առաջնորդ կենաց և յոյս փրկութեան, որ յաջողէ ծառայից իւրոց

խաղաղութեամբ հասանիլ 'ի նաւահանգիստն կենաց եւ փրկութեան ։ Ամենակալ ։

Աղ՝ Առաջնորդեա Տէր։ Յիշեա տէր զպաշտօնեայս քո ։
Աղօթք, Բարերար եւ Բազմողորմ ։

ՓՈԽ

Տէր հովուեսցէ զիս, եւ ինձ ինչ ոչ պակասեսցի ։
Ի վայրի դալարւոջ՝ անդ բնակեցոյց զիս, եւ առ ջուրս հանգստեան սնոյց զիս ։
Դարձոյց զանձն իմ առ իս, եւ առաջնորդեաց ինձ 'ի ճանապարհս արդարութեան վասն անուան իւրոյ ։
Թէպէտ եւ գնացից ես 'ի մէջ ստուերաց մահու, ոչ երկեայց 'ի չարէ, զի դու տէր ընդ իս ես ։
Ցուպ քո եւ գաւազան՝ նոքա մխիթարեսցեն զիս ։
Պատրաստ արարեր առաջի իմ զսեղան. ակն յանդիման նեղչաց իմոց ։
Օծեր իւղով զգլուխ իմ. բաժակ քո որպէս անապակ արբեցոյց զիս ։

Ողորմութիւն քո տէր՝ զհետ իմ եկեսցէ զամենայն աւուրս կենաց իմոց, բնակել ինձ 'ի տան տեառն ընդ երկայն աւուրս ։
Ցոյց ինձ ճանապարհ յոր եւ գնացից, զի առ քեզ տէր համբարձի զանձն իմ ։
Փրկեա զիս 'ի թշնամեաց իմոց տէր, զի զքեզ ապաւէն ինձ արարի ։
Ուսո ինձ առնել զկամս քո, զի դու ես աստուած իմ ։
Հոգի քո բարի առաջնորդեսցէ ինձ 'ի յերկիր ուղիղ ։
Վասն անուան քո տէր կեցուսցես զիս, արդարութեամբ քով հանցես 'ի նեղութենէ զանձն իմ ։
Ողորմութեամբ քով սատակեա զթշնամիս իմ, եւ կորո զամենայն նեղիչս անձին իմոյ, զի ես ծառայ քո եմ ։
Փառք հօր եւ որդւոյ ։

ՔԱՐՈԶ

Գոհաբանելով աղաչեսցուք զբա-

րերար հոգին աստուած, և խնդրեսցուք զողորմութիւն 'ի Նմանէ, զի անցուսցէ 'ի մէնջ զցասումն պատուհասի յանցանաց մերոց բարերարութեամբն իւրով։ Ամէն։

Աղօթք, խաղաղութեամբ ձայն հոգւոյդ։

Օրհնեալ տէր մեր։ Հայր մեր որ։

Օրհնեալ հայր սուրբ Աստուած
Ճշմարիտ, ամէն։

ՍԱՂՄՈՍ

Ողորմեա ինձ աստուած ըստ մեծի ողորմութեան քում. ըստ բազում գթութեան քում՝ քաւեա զանօրէնութիւնս իմ։

(Յերես 32)

Երգ, խաւարէշուն։ Մաղթանք, Յամենայն ժամու։

ՔԱՐՈԶ ՄԵԾ ՊԱՀՈՑ

Արթուն մտօք և անզգօս խորհրդով կացցուք միաբան յաղօթս առաջի տեառն մերոյ և փրկչին Յիսուսի Քրիստոսի, հաւատով

խնդրեսցուք 'ի Նմանէ զհրեշտակ խաղաղութեան պահապան անձանց մերոց, որ եկեալ բնակեսցէ շուրջ զմեօք, և աներկիւղ պահեսցէ զմեզ յամենայն հրեղէն նետից սատանայի որ թռչի 'ի տուէ, յիրաց խաւարային գնայից, 'ի գայթակղութենէ դիւին 'ի հասարակ աւուր։ Յորմէ զգուշութբ պահելով աղօթիւք և բարեխօսութեամբ ամենայն սրբոց շնորհեսցէ մեզ մարդասէրն աստուած կեալ առաքինութեամբ 'ի փրկութիւն անձանց մերոց, 'ի պատիւ և 'ի փառս կենդանացուցիչ անուան իւրոյ։ Յոյս հաղորդութեան ընկալցուք 'ի յայտնութեան միածնի որդւոյն աստուծոյ, կերպարանակից առնել զմարմին խոնարհութեան մերոյ՝ ըստ նմանութե մարմնոյ փառաց իւրոց, վասն զի զայս խոստացաւ սիրելեաց իւրոց Ճշմարիտն աստուած Յիսուս Քրիս-

տոս տէր մեր. կեցո և ողորմեա:
Զժամս և զառաջիկայ օրս խաղաղ:
Զհրեշտակ: Զքաւութիւն: Զսրբոյ:
Եւ եւս միա: Զանձինս: Ողորմեաց:

Աղօթք, Զգեցո մեզ տէր:

ՍԱՂՄՈՍ

Տէր մի յիշեր զմեղս մեր զառաջինս. վաղվաղեսցէ առ մեզ ողորմութիւն քո տէր՝ զի աղքատացաք յոյժ:

Օգնեա մեզ աստուած փրկիչ մեր՝ վասն փառաց անուան քո:

Տէր՝ փրկեա զմեզ և քաւեա զմեղս մեր վասն անուան քո:

ՔԱՐՈԶ

Վասն հիւանդաց և ամենայն վշտացելոց՝ աղաչեսցուք զփրկիչն մեր Քրիստոս, զի ողորմեսցի ըստ մեծի ողորմութեան իւրում, եւ բժշկեսցէ զախտս և զհիւանդութիւնս հոգւոց և մարմնոց ծառայից իւրոց, և կատարեալ առող-

ջութեամբ հաստատեսցէ զամենեսեան ՚ի մշտնջենաւոր և յանախտ կեանս, որ առաքեցաւ ՚ի հօրէ ՚ի բժշկութիւն ազգի մարդկան՝ միածին որդին աստուծոյ, տէր մեր և փրկիչ Յիսուս Քրիստոս, կեցո եւ ողորմեա:

Աղօթք, Փարատեա զցաւս: Յիշեա տէր զպաշտօնեայս:
Աղօթք, Բարերար և բազումողորմ:

ՓՈԽ

Երանի որ խորհի զաղքատն և ըզտնանկն, յաւուր չարի փրկէ զնա տէր:

Տէր փրկէ զնա և կեցուցանէ, երանելի առնէ զնա ՚ի վերայ երկրի և ոչ մատնէ զնա ՚ի ձեռս թշնամեաց իւրոց:

Տէր օգնական է նմա ՚ի մահիճս ցաւոց իւրոց, զամենայն անկողինս նորա դարձուցանէ ՚ի հիւանդութենէ նորա:

Ես ասացի՝ տէր ողորմեա ինձ, բըժշկեա զանձն իմ, ես մեղայ քեզ:

Որ բնակեալն է յօգնութիւն բարձրելոյն, ընդ հովանեաւ աստուծոյ յերկինս հանգիցէ։

Ասասցէ տեառն՝ ընդունելի իմ ես, ապաւէն իմ աստուած, և ես յուսամ 'ի նա։

Նա փրկեսցէ զիս յորոգայթէ որսողին, և 'ի բանից 'ի խռովութենէ։

Ի թիկնամէջս իւր ընկալցի զքեզ, և 'ի հովանի թեւոց նորա յուսասցիս։

Որպէս զէն շուրջ եղիցի զքեւ ճշմարտութիւն նորա։

Ոչ երկիցես դու յերկիւղէ գիշերի, և ոչ 'ի նետէ որ թռչի 'ի տուէ։

Յիրէ որ շրջի 'ի խաւարի, 'ի գայթակղութենէ դիւին 'ի հասարակ աւուր։

Անկցին 'ի կողմանէ քումմէ հազարք, և բիւրք ընդ աջմէ քումմէ, և առ քեզ ինչ ոչ մերձեսցին։

Բայց միայն աչօք քովք հայեսցիս դու, և զհատուցումն մեղաւորաց

տեսցես, զի դու տէր յոյս իմ ես։

Զբարձրեալն արարեր քեզ ապաւէն, զի ոչ հասցեն առ քեզ չարք, և տանջանք մի մերձեսցին 'ի յարկս քո։

Հրեշտակաց իւրոց պատուիրեալ է վասն քո, 'ի պահել զքեզ յամենայն ճանապարհս քո։

Ի բազուկս իւրեանց ընկալցին ըզքեզ, զի մի երբէք հարցես զքարի զոտն քո։

Ի վերայ իժից և քարբից գնասցես դու, և առ ոտն կոխեսցես զառիւծն և զվիշապն։

Քանզի յիս յուսացաւ, և փրկեցից զնա. հովանի եղէց նմա, զի ծանեաւ զանուն իմ։

Կարդասցէ առ իս, և ես լուայց նմա, և առ նմա եղէց 'ի նեղութեան։

Փրկեցից և փառաւոր արարից ըզնա. երկայն աւուրբք լցուցից, և ցուցից նմա զփրկութիւն իմ։

Փառք հօր և որդւոյ։

ՔԱՐՈԶ

Խնդրեսցուք հաւատով 'ի Հօրէ վասն քաւութեան մեղաց և թողութեան յանցանաց, փրկելոյ ըզմեզ 'ի վշտաց և 'ի նեղութեանց, խնամելոյ 'ի վերայ մեր ողորմութեան և գթութեան տեառն աստուծոյ ամենակալին, կեցո եւ ողորմեա։

Աղօթք · Հայր գթութեանց ։

Օրհնեալ տէր մեր ։ Հայր մեր ։

Օրհնեալ Որդին սուրբ Աստուած ճշմարիտ · ամէն ։

ՍԱՂՄՈՍ

Ողորմեա ինձ աստուած ըստ մեծի ողորմութեան քում, ըստ բազում գթութեան քում քաւեա զանօրէնութիւնս իմ։

(Յերես 32)

Խաղ · Զուարթացուցեալ ։ Մաղթանք · Յամենայն ժամու ։

ՔԱՐՈԶ ՄԵԾ ՊԱՀՈՑ

Սուրբ սրտիւ և հաստատուն

հաւատով՝ կացցուք միաբան յաղօթս առաջի տեառն մերոյ և փրկչին Յիսուսի Քրիստոսի, յիշելով զմեծամեծս նորա՝ զանչափ շնորհս, զհամբերութիւն կենատու խաչին, և զհեղումն ազատեցուցիչ արեան նորա, և զսոյին նմանս, որ յայսմ ժամու վասն մեր մեղաւորացս կրեաց նա։ Եւ մեք զայս ամենայն զմտաւ ածելով՝ սրբեսցուք 'ի մեղաց զխորհուրդս զբանս և զգործս մեր, կատարեսցուք զբարութիւն անձանց մերոց ահիւն աստուծոյ։ Մի յապաղեսցուք խոստովան լինել նմա զմեղս մեր և խնդրել զթողութիւն մեղաց մերոց, զի մի կորիցուք անապաշխար՝ զյաւիտենական կորուստն։ Այլ մինչդեռ ժամանակս 'ի ձեռս է, գործեսցուք ըզբարիս 'ի կեանս յայսոսիկ, օրինակ վարուց մերոց ունելով զամենայն սուրբս և զյաղթող նահատակսն, որք միանգամ 'ի սկզբանէ հաճոյ ե-

զե՛ն տեառն և փրկչին բոլորեցունց։
Որոց աղօթիւք և բարեխօսութե̃ն
շնորհեսցէ մեզ մարդասէրն աս-
տուած զհաճոյսն իւր և զօգուտն
մեր խորհիլ միշտ և առնել, և ան-
պատում պարգևացն հաղորդս
գտանիլ, զոր խոստացաւ սիրե-
լեաց իւրոց Ճշմարիտըն Աստուած
Յիսուս Քրիստոս տէր մեր՝ կեցո
և ողորմեա։

Զժամս և զառաջիկայ օրս խաղաղու-
թեամբ։ Զհրեշտակ։ Զքաւութի։
Զսրբոյ խաչին։ Եւ եւս։ Զանձինս։
Ողորմեաց։

Աղօթք․ Տէր ողորմելեանց։

ՍԱՂՄՈՍ

Տէր՝ մի՛ մատներ զմեզ իսպառ
վասն անուանդ քում սրբոյ, մի՛ ցր-
ւեր զուխտս քո, և մի՛ ՚ի բացեայ
առներ զողորմութիւնս քո ՚ի մէնջ։
Վասն աբրահամու սիրելոյ քո,
իսահակայ ծառայի քո և իսրայէլի
սրբոյ քո։

Տէր մի՛ մատներ զմեզ իսպառ վասն
անուան քո սրբոյ, մի՛ ցրեր զուխ-
տըս քո և մի ՚ի բացեայ առներ զո-
ղորմութիւնս քո ՚ի մէնջ։

Երգ․ Նահատակեալքն աշխարհամբ։

ՔԱՐՈԶ

Աղաչեսցուք զկենդանատու փրկիչն
մեր Քրիստոս, որ կամաւոր խաչե-
լութեամբն իւրով զարարածս փըր-
կեաց, և հեղմամբ արեան իւրոյ
զթողութիւն շնորհեաց յուսացե-
լոց իւրոց։ Ամենակալ տէր։

Աղօթք․ Ամենայն առաջի քո։ Յիշեա տէր զպաշտօնեայս։
Աղօթք․ Բարերար և բազումողորմ։

ՓՈԽ

Սիրեցի, զի լուիցէ տէր զձայն աղօ-
թից իմոց, զի խոնարհեցոյց զու-
կըն իւր առ իս, և ես յաւուրս իմ
կարդացի առ նա։
Շրջեցան զինև երկունք մահու,
և վտանգք դժոխոց գտին զիս։
Զնեղութիւն և զանձկութիւն գը-
տի, և զանուն տեառն կարդացի։

Ո՛ տէր՝ փրկեա զանձն իմ, ողորմած աստուած մեր, ողորմի և պահէ զտղայս տէր։

Ես խոնարհ եղէ, և տէր կեցոյց զիս. դարձ անձն իմ 'ի հանգիստ քո, զի տէր օգնեաց քեզ։

փրկեաց զանձն իմ 'ի մահուանէ, զաչս իմ յարտասուաց, և զոտս իմ 'ի գայթակղութենէ. հաճոյ եղէց առաջի տեառն յերկրին կենդանեաց։

Հաւատացի զոր և խօսեցայ, և ես խոնարհ եղէ յոյժ։

Ես ասացի 'ի զարմանալ իմում, թէ ամենայն մարդ սուտ է։

Զի՞նչ տաց տրիտուր տեառն ընդ ամենայնի՝ զոր և ետ ինձ։

Զբաժակ փրկութեան ընկալայց, և զանուն տեառն կարդացից։

Զաղօթս իմ տեառն տաց առաջի ամենայն ժողովրդեան նորա։

Պատուական է առաջի տեառն մահ սրբոց իւրոց. ո՜ տէր ես ծառայ

քո եմ, ծառայ և որդի աղախնոյ քո։

Հատեր զկապանս իմ. քեզ մատուցից պատարագ օրհնութեան, և զանուն տեառն կարդացից։

Զաղօթս իմ տեառն տաց առաջի ամենայն ժողովրդեան նորա, 'ի գաւիթս տան տեառն, և 'ի մէջ քո Երուսաղէմ։

Օրհնեցէք զտէր ամենայն ազինք, գովեցէք զնա ամենայն ժողովուրդք։

Զօրացի ողորմութիւն նորա 'ի վերայ մեր, և ճշմարտութիւն տեառն մնասցէ յաւիտեան։

Փառք հօր և որդւոյ։

Շարական։ Սաղմոսք, Հոգւոյն հանգուցելոց։

ՔԱՐՈԶ

Վասն հանգուցեալ հոգւոցն աղաչեսցուք զփրկիչն մեր Քրիստոս, զի զնոսա ընդ արդարսն դասեսցէ, և զմեզ կեցուսցէ շնորհիւ ողորմութեան իւրոյ։ Ամենակալ տէր։

Աղօթք, Քրիստոս որդի աստուծոյ։ Օրհնեալ տէր մեր։
Սաղմոսք, [illegible]։

ԺԱՄԱՄՈՒՏՔ

Շարականոց՝ Բշ. Գշ. Եշ. յորս տօնք ոչ լինին։

Որ 'ի Հօրէ առաքեցար փրկիչ և մարմնացար 'ի սուրբ կուսէն, որ վասն մեր 'ի յերկնից իջեր և լուսաւորեցեր զտիեզերս, զխաղաղութիւն քո տուր մեզ տէր. որ խաղաղութեանց ես թագաւոր, զխաղաղութիւն և զողորմութիւն՝ որ յամենայնի ես դու կարող մարդասէր։

Պահոց՝ Դշ. և Ուր.

Որ ըստ ամենայ միտս անցանես, զխաղաղութիւն քո աստուած տուր մեզ հանապազ՝ զքեզ աղաչեմք։

Յարութեան Կիւրակէից։

Անխածին որդի և բանդ աստուած և անմահ էութիւն, որ յանձն առեր մարմնանալ 'ի սրբուհւոյ աստուածածնէն և 'ի միշտ կուսէն. անփոփոխելով մարդ եղեալ խաչե-

ցար Քրիստոս աստուած մեր, մահուամբ զմահ կոխեցեր մինչ 'ի սրբոյ Երրորդութենէն, փառաւորակից ընդ հօր և սրբոյ հոգւոյն՝ կեցո զմեզ։

Ծննդեան եւ Աստուածածնի։

Ա. Աստուածածին անհարսնացեալ՝ զբանն անսկիզբն յղացար և զաստուածն անիմանալի ծնար, զանպարագրելին 'ի գիրկս քո բարձեր, նմա անդադար բարեխօսեա վասն անձանց մերոց։

Բ. Աստուածածին զքեզ խոստովանեալ երկրպագէ եկեղեցի ուղղափառաց, քանզի ուր քերովբէքն բազմաչեայք և աթոռք հրանիւթք և վեցթեւեան սերովբէքն նայիլ ոչ իշխէին, կրեցեր անսերմնապէս զանապականումն 'ի յարգանդի քում որպէս աղախին զտէր, և ծնար որպէս զմարդ զաստուածն բոլորից՝ զմարմնացեալն առ 'ի քէն զանձառ

զուանն 'ի փրկութիւն աշխարհի և կեանք անձանց մերոց:

Գ. Աղաչեմք զքեզ սուրբ կոյս Մարիամ աստուածածին՝ բարձրելոյն զօրութեամբն հովանաւորեալ և սուրբ հոգւոյն եկաւորութեամբն լուսաւորեալ, որ զամենայն գոյութեանց ստեղծիչն յղացեալ ծնար անճառապէս. մարմնացելոյն առ 'ի քէն բարեխօսեա կեցուցանել զանձինս մեր:

Տէառնընդառաջի:

Ծերունին այսօր Սիմէօն՝ հոգւովն գայր 'ի տաճարն՝ երեւելով քերոբէիցն վեհագոյն, զի որոց թեւօքն սաւառնեալ ոչ իշխէին նայիլ 'ի յահեղ փառացն, առ 'ի գիրկս իւր բարձեալ համբուրէր համարձակապէս, և գգուէր որպէս զմանուկ, և աղերսելով հայցէր արձակիլ 'ի խաղաղութիւն:

Անսկզբնական բանդ աստուած 'ի վերջին աւուրս յանձն առեր լինել մարդ 'ի կուսէն, և արարիչդ յաւիտենից՝ փակեցար ընդ ժամանակաւ, սուրբ տէր սրբութեանց և անկարօտ մաքրութեանց. եկիր 'ի տաճարն քառասնօրեայ, զօրինացն կատարեցեր զարդարութիւն: Զոր բարձեալ Սիմէօնի զանպարագրելիդ 'ի գիրկս իւր հայցէր, որ արձակիչդ ես կապելոց՝ արձակել զնա 'ի խաղաղութիւն: Վասնորոյ ընդ ծերունւոյն Սիմէօնի վերաղաչեմք առ քեզ տէր, սուրբ սուրբ սուրբ տէր զօրութեանց, լի են երկինք և երկիր փառօք քովք 'ի փրկութիւն մեզ Քրիստոս Աստուած, փառք քեզ:

Ղազարու յարութեան:

Զղազարու ննջումն՝ որպէս կանխագէտ յառաջ ասէիր, որ եւ 'ի Բեթանիա յառաջէիր, զի յա-

րուսցես զփրկելին քո ։ Արդ՝ և մեք գոչելով ասեմք, օրհնեալ որ գաս 'ի չարչարանս կամաւ հօր 'ի փրկութիւն անձանց մերոց ։

Յորժամ եկեալ կենարարդ 'ի գերեզմանն ղազարու, յորժամ եկեալ կենարարդ 'ի գերեզմանն ղազարու, աւետաւոր ձայնիւդ աղաղակէիր ասելով. ղա՛զարէ՝ արի եկ արտաքս ։ Իսկ մեռեալն 'ի գերեզմանէն յարեաւ, և նոյն ինքնդ զանմահութեան պարգեւադ ետուր սիրելւոյդ, և աստուածային ձայնիւդ 'ի գերեզմանէն կոչեցեր ։ Վասնորոյ՝ և մանկունք եբրայեցւոց ստոյգ օրհնէին զանմահ թագաւորութիւն քո ։ Ընդ նոսին և մեք ասեմք. ովսաննայ՝ օրհնեալ է գալուստ քո, օրհնութիւն 'ի բարձունս, օրհնեալ որ գալոցդ ես անուամբ տեառն ։

Ծաղկազարդի ։

Ցնծա երուսաղէմ, և զարդարեա զառագաստ քո սիոն. քանզի՝ ահա թագաւոր քո Քրիստոս նստեալ 'ի յաւանակի նորոյ հեզութիւն ցուցանելով գայ մտանել յառագաստ քո ։ Եւ մեք աղաղակեմք՝ ովսաննայ օրհնեալ եկեալ 'ի յանուն տեառն, որ ունի զմեծ զօրութիւն ։

Զատկի ։

Քրիստոս յարեաւ 'ի մեռելոց, մահուամբ զմահ կոխեաց, և յարութեամբն իւրով մեզ զկեանս պարգեւեաց. նմա փառք յաւիտեանս. ամէն ։

Յինանց ։

Ահաւոր և սքանչելի է խորհուրդ փրկութեան մերոյ, որ անսկիզբն 'ի հօրէ անճառաբար մարմնացաւ 'ի կուսէն, խաչի համբե-

ռելով և կամաւոր մահուամբն խաչով զկենդանութեան մեզ պարգեւեաց շնորհս ։

Քանզի յարեաւ 'ի մեռելոց Քրիստոս աստուած յաւիտենից՝ աւարիչ և յարութիւն ազգի մարդկան, զոր օրհնեն անդադար զենուորութիւնք հրեշտակաց և ամենայն զուարթունք երկնից ։ Ընդ որս գոչելով ասեմք՝ փառք սոսկալի յարութեան քո տէր ։

Համբարձման ։

Զխոցան վերնական բազմութիւնքն տեսանելով զքեզ 'ի հրեղէն կառս բազմեալ, սարսեալ ասէին․ ո՞վ է սա որ դիմեալ գայ յեդոմայ, և եկեալ մտանէ փառօք 'ի փառս, տէր փառք քեզ ։

Որ յանպատում աթոռ նստիս, և յանմարմնոցն վերօրհնիս, անհասանելի բանդ աստուած 'ի յերկրի

երեւեցար ճշմարիտ մարդ, զտնօրէնութիւնն կատարեալ զխորհուրդ, խաչի և մահու համբերեցեր, և զհրաշալի զյարութիւնդ քո ցուցեր հզօր զօրութեամբ, այսօր համբարձար փառօք 'ի յերկինս, և զկուսածին մարմինդ քո հրաշափառապէս լուսազարդեցեր, զոր տեսեալ Եսայիաս՝ նախաձայնեալ ասէր․ ո՞վ է սա՝ որ դիմեալ գայ յերկրէ ։ Զիացեալ պետութեանց երկնից գոչէին առ միմեանս․ համբարձէ՛ք իշխանք զդրունս ձեր 'ի վեր, և մտցէ թագաւոր փառաց ։ Արդ՝ որ յամենայնի կարող ես և հզօր, շնորհեա և մեզ հանդիպել քեզ ամպովք 'ի միւսանգամ քո գալստեանդ, որ միայնդ ես մարդասէր ։

Հոգեգալստեան ։

Ա․ Աստուած զքեզ խոստովանիմք զսուրբ Հոգիդ, և երկրպագա-

նեմք, որ ես պատճառ կենդանու-
թեան եղելոցս, և խաղաղարար աշ-
խարհի. որ զտգիտութիւն աշա-
կերտացն բազում գիտութեամբ
լցեր, և 'ի հրեղէն լեզուս բաժա-
նեալ՝ անճառելեօք ցուցար նոցա.
աղաչեմք տէր խնայեա և կեցո ըզ-
մեզ:

բ. Այսօր 'ի հրեղէն լեզուս բա-
ժանեալ հանգեար յառաքեալսն՝
լուսաւորելով զնոսա. այժմ աղա-
չեմք զքեզ սուրբ Հոգիդ աստուած,
որ ես պատճառ կենդանութեան
եղելոցս և խաղաղարար աշխարհի,
խնայեա և կեցո զմեզ:

գ. Վասնորոյ և մեք զՀոգիդ
սուրբ Աստուած ընդ Հօր և ընդ
Որդւոյ միասնական խոստովանիմք,
և հայցեմք մեզ 'ի վերնատուողէդ
զհոգեւորական խաղաղութիւնդ,
տէր փառք քեզ:

Վարդավառի:

Երեւի Տէրդ այսօր աշակերտա-
ցդ 'ի Թափօրական լերինն, և ա-
շակերտացդ զարհուրեալ աղաղա-
կէին ասելով. արասցուք երիս տա-
ղաւարս՝ մի Տեառնդ, և մի Մովսէ-
սի և մի Եղիայի: Արդ՝ և մեք բա-
նաւոր հօտքս երգեմք ընդ քո ճըշ-
մարիտ վկայիցդ, առաքեա 'ի մեզ
զլոյս շնորհացդ 'ի քո միւսանգամ
գալստեանդ, և կեցո:

Խաչի:

Առաջի պատուական ամենա-
յաղթ խաչի քո անկանիմք երկրպա-
գելով, և խնդրեմք զթողութիւն
յանցանաց մերոց. քանզի սովա-
բարձեր զդատապարտութիւն ազ-
գի մարդկան, և այժմ վասն սրբոյ
աստուածային քոյ նշանի՝ շնորհեա
զերկնային զխաղաղութիւնդ ամե-
նայն աշխարհի:

Էջմիածնի ։

Տէր մեր և փրկիչ Յիսուս Քրիստոս, որ աղօթիւք և միջնորդութեամբ բազմաչարչար վկային քո և հօրն մերոյ սրբոյն Գրիգորի լուսաւորչին մեծաւ փառօք և բազմութեամբ զօրացդ լուսեղինաց իջեր յերկնից 'ի դաշտն արարատեան 'ի յայցելութիւն փոքու հօտիդ քոյ ազգիս հայոց, և 'ի ցուցումն յաւիտենական սիրոյդ և մեծի ողորմութեանդ, և ոսկէ ուռամբ բաղխեցեր զխորս անդնդոց, և հալածեցեր զգունդ սանդարամետականաց. ուր և լուսաձեւ յօրինմամբ հրաշակերտեցեր զմայր աթոռն մեր զսուրբ Էջմիածին, և արարեր զնա շտեմարան անսպառելի շնորհացդ աստուածայնոց, 'ի լինել ծընող՝ դաստիարակ և կատարելագործիչ ամենայն եկեղեցեաց հայաստանեայց ։ Արդ՝ պահեա զնա անարատ՝ հաստատուն և անաղօտ, 'ի պայծառազարդութիւն եկեղեցեացս մերոց և մանկանցս սոցին՝ մինչեւ 'ի կատարած աշխարհի, յորոց միշտ փառաւորի ամենասուրբ անուն քո յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն ։

Եկեղեցւոյ ։

Զխաղաղութիւն շնորհեա եկեղեցւոյ քում սրբոյ, զխաղաղութիւն և զանշարժութիւն 'ի թըշնամեաց պատերազմէ, և հաստատեա 'ի մի հաւատս զկաթուղիկէ եկեղեցի. զքեզ խոստովանիմք տէր և աստուած, կեցո զմեզ ։

Յովհաննու կարապետի ։

Զյառաջընթացութիւն քո և զկարապետութիւն աստուծոյ բանին խափանել կարծելով որ 'ի ձեռըն կնոջն զնախաստեղծն 'ի դրախտէն արտաքս ընկէց, նա՝ և այժմ

զՀռոդիադայ անօրէնութեամբ բոր-
բոքեալ և բազմելոցն Հերովդիայ՝
զկապեալս ոտից աղջկանն հաճոյա-
ցոյց, զի գ.քոյդ հատցէ զգլուխ,
որ զամենեցուն ձեռնադրեցեր ըզ-
գլուխն Քրիստոս: Այլ դու որ յա-
նապատէ բարբառոյ ձայն, գոչեա
որում ձեռնադրեցեր պարգեւել
զխաղաղութիւն և զմեծ ողորմու-
թիւն:

Ստեփաննոսի:

Ցնծա այսօր ցնծա և զուար-
ճացիր կաթուղիկէ եկեղեցի սուրբ
յիշատակաւ սրբոյն Ստեփաննոսի
նախավկային Քրիստոսի վկայեցելոյ
Հօր, որ աղօթիւք բանայր զերկի-
նըս, զոր փակեաց Ադամ, և հրեշ-
տակակերպ տեսլեամբ տեսանէր
զկերպարանն Հօր 'ի կերպի Ադա-
մայ նստեալ 'ի յաթոռ փառաց: Որ
զբազմութիւն քարանցն որպէս ըզ-
ծաղիկս հաւաքելով, բոլորէր պսա-

կըս փոխանակ փշոցն և եղեգանն,
և զմարտիրոսական արիւն իւր խառ-
նէր ընդ փրկական արեանն Քրիս-
տոսի հոսեցելոյն 'ի կողէն: Վասն
որոյ՝ գերազանցեալ 'ի փառս առա-
ւել քան զամենայն սուրբս, հայ-
ցէ և վասն մեր 'ի վերնատուողէն
զպարգեւս կենաց անվախճանից և
զմեծ ողորմութիւն:

Յորովայնէ ընտրեալ սուրբն
Ստեփաննոս, յորովայնէ ընտրեալ
սուրբն Ստեփաննոս, վկայ ճշմա-
րիտ առաքելական քարոզութեան-
ցըն՝ որ 'ի վերայ անօրէն քարաձը-
գողացն աղօթէր առ Քրիստոս ա-
ստուածդ ասելով, մի համարիր սո-
ցա զայս մեղս: Արդ՝ 'ի ձեռն սո-
րին բարեխօսութեան շնորհեա
մեզ տէր զմեծ քո ողորմութիւն:

Լուսաւորչի:

Ցնծայ այսօր ցնծայ և զուար-
ճանայ եկեղեցի սուրբ, տօնելով

մեծաւ հանդիսիւ զհանրատենչ յիշատակս քո, ով գերազանցեալդ 'ի հայրս սուրբ Հայրապետ՝ լուսաւորիչ տանս Թորգոմայ սուրբդ Գրիգորիոս . որ քոյով անտանելի չարչարանօք զաշխարհս ամենայն հիացուցեր անօրինակ ճգնութեամբ քով զհրեղէնս զարմացուցեր, որք և գունդ գունդ յերկնից 'ի յերկիր խոնարհեալ՝ 'ի տես հանդիսի նահատակութեանդ փութային . եւ անհամեմատ համբերութեամբդ զդոռոզացեալ արքայն իւրական զօրօքն ընդ ոտիւքդ նուաճեցեր, և աստուածահաճոյ աղօթիւքդ զկուրացեալ միտս նոցին լուսաւորեցեր և աւետարանին Քրիստոսի պաշտօնեայս արարեր . ընդ նմին և զազգս հայոց նորոգ հոգեւոր ծննդեամբ 'ի լոյս աստուածգիտութեան ածեր : Վասն որոյ և յատկապէս լուսափայլեցար 'ի մէջ ամենայն սրբոց, և զառաքելականն ընկալար զաթո-

և զպատիւ, և ընդ նոսին պսակեցար 'ի Քրիստոսէ Աստուծոյ : Արդ, ով հայր մեր և Լուսաւորիչ հոգւոց մերոց, աղաչեմք զքեզ միաբան ուխտիւք եկեղեցւոյ քոյ, զի յաւուրս հրաշալւոյ տօնի քոյ՝ յատկապէս բարեխօսիցես առ Քրիստոս Աստուածն մեր, զի զեկեղեցիս և զմիացորդս ժողովրդեան քոյ պահեսցէ 'ի խաղաղութեան, փրկելով 'ի հոգեւոր և մարմնաւոր թշնամեաց . զի և մեք միշտ զյիշատակս քո կատարելով փառաւորեսցուք զՀայր և զՈրդի և զսուրբ Հոգին յաւիտեանս ամէն :

Գրիգոր սուրբ քահանայապետ որ զհաւատս ուսուցեր, և զբանակըս դիւացն հալածեցեր, մարդկան ուսուցեր քարոզել զԵրրորդութիւնըն , պսակեցար յարքայութեանն . արդ բարեխօս լեր առ տէր վասն մեր :

Առաքելոց.

Առաքեալք և վկայք Քրիստոսի աստուծոյ՝ ամենակալ Հոգւոյն զօրութեամբն զամենեսեան ընդհանուր յորդեգրութիւն կենաց կոչելով, միասնական սուրբ Երրորդութեանն յորդորեցին երգել ընդ փառս 'ի յաւիտեանս. ամէն:

Որդւոյ Որոտման:

Այսօր ահաւորք ձայն Որոտման հնչեցին յերկնից 'ի յերկիր, կոչելով յորդեգրութիւն զմեզ վերնոյն սիոնի, հաստատութիւնքն հաւատոյ և պարծանքն եկեղեցւոյ. որք ցօղով արեան իւրեանց մաքրեցին զտիեզերս յանօրէն կռապաշտութեանց, և միշտ հայցեն 'ի Քրիստոսէ զքաւութիւն տօնողացս անուանց իւրեանց: Արդ՝ մաղթանօք սոցա տէր՝ խնայեա 'ի փրկել զքո ժողովուրդս, որ միայնդ ես մարդասէր:

Մարգարէից:

Տէր՝ որ հիմնեցուցեր զեկեղեցի քո 'ի վերայ վիմի հաւատոյ, և կարգեցեր 'ի սմա առաքեալս և մարգարէս՝ հովիւս և վարդապետս առ 'ի հաստատութիւն սրբոց, և ճգնութեամբ վկայիցն զթշնամին սորա վանեցեր. 'ի խաղաղութեան զսա պահեա աստուած որպէս մարդասէր:

Հայրապետաց:

Օհայրապետականն զարդարեցեր աթոռ 'ի յերկրի, առաքելական առեր զպատիւ յերկնաւոր՝ ծառայ Քրիստոսի, ո՛վ երանելիդ 'ի հարս սուրբ Հայրապետ: Քանզի քո վարդապետութեանդ սերմունք բարեպաշտութեան բուսուցին հասկս, ուրախութեան պտուղ հատուցանելով, և հաւատացելոցս փրկութիւն շնորհելով, վասն

որոյ բարեխօսեա առ տէր վասն անձանց մերոց ։

Թագաւորաց ։

Որպէս յետ աստուածատէր Թագաւորին իսրայէլի Եզեկիայ՝ յարոյց աստուած զՅովսէ, որ զամենայն կուապաշտութիւնն 'ի բաց ընկէց. որպէս և զբարեպաշտն Կոստանդիանոս, որ զՔրիստոսի զմոլումն խափանեաց. և զմեծն Թէոդոս յարոյց աստուածային նախանձուն վառեալ ընդդէմ այնոցիկ՝ որք ըզսուրբ Հոգին հայհոյէին ։ Արդ՝ ո՛վ աստուածարեալ եւ ուղղափառ սուրբ Թագաւոր՝ աղաչեա զտէր 'ի փրկել զմեզ 'ի մարդասպան հայհոյութենէ, զի և մեք տօնեսցուք զյիշատակս քո, խնդրելով 'ի Քրիստոսէ զհաշտութիւն և զմեծ զողորմութիւն ։

Որպէս յետ աստուածատէր

Թագաւորին իսրայէլի Եզեկիայ՝ յարոյց աստուած զՅովսէ, որ զամենայն կուապաշտութիւնն հնոյ ժողովրդեանն 'ի բաց ընկէց. որպէս և 'ի նորումս յարոյց զանդրանիկն Թագաւորաց զբարեպաշտն Աբգարոս, որ 'ի հեռաստանէ ծանեաւ զերկնաւոր Թագաւորն զՔրիստոս, և եղեւ քարոզ աստուածութեան նորա ընդ ծագս տիեզերաց ։ Յետ նորին և զմեծն Տրդատիոս, որ 'ի սպառ հալածեաց զդիւական կուապաշտութիւնն յաշխարհէս Հայաստանեայց, զարդարեաց ճշմարիտ և ուղղափառ հաւատով ։ Արդ՝ ո՛վ աստուածարեալ և բարեպաշտ սուրբ Թագաւոր, աղաչեա զտէր 'ի փրկել զմեզ յանօրէն բռնաւորաց, զի և մեք տօնելով զյիշատակս քո խնդրեսցուք 'ի Քրիստոսէ զխաղաղութիւն և զմեծ զողորմութիւն ։

Մարտիրոսաց ։

Ի տաճարի սրբոց և յիշատակի

որբոց Մարտիրոսաց զձեռս համբառնալով աղաչեմք, բարեխօսութեամբ սոցա և աղօթիւք զկենդանութիւնս մեր խաղաղացո աստուած որպէս մարդասէր ։

Ճգնաւորաց ։

Ճգնաւորք Քրիստոսի՝ որք տանջանաց անօրինացն համբերեցիք, և զմոլութիւն կռոցն խափանեցիք, դասաւորեալք ընդ հրեշտակս ՚ի յերկինս. որք ունիք զհամարձակութիւն ՚ի Քրիստոսէ, բարեխօսեցէք կեցուցանել զանձինս մեր, զձեզ աղաչեմք ։

Հայրապետաց ։

Որք ծագեցան մեզ յարեւմտից որպէս զարեգակն, և լուսաւորեցին համանգամայն զաշխարհս Հայաստանեայց, փարատեցին զխաւարն անգիտութեան կռապաշտութեան, և լուսաւորեցին զա

մենայն հոգի հաւատով աստուածգիտութեան ։ Սոցա բարեխօսութեամբ Քրիստոս աստուած՝ պարգեւեա աշխարհի քում զխաղաղութիւն, և անձանց մերոց զմեղաց թողութիւն, որպէս մարդասէր տէր ։

Գայիանեանց ։

Օ յաղթականն ձեր զհանդէս զուարճացեալ տօնէ եկեղեցի սուրբ, քանզի սրբութեամբ ստացայք ըղկուսութիւն, և ՚ի մարմնի զանմարմնոցն ցուցիք զհանդէս ։

Կուսանաց ։

Հարսնացեալք Քրիստոսի երկնաւոր փեսային դասեալք վերին սիօնի, խնդրեցէք ՚ի Քրիստոսէ զհաշտութիւն և զմեծ ողորմութիւն ։

Վարդանանց ։

Յաշխարհական ՚ի ճակատամար

տին, յաշխարհական 'ի ճակատամարտին և 'ի մեծ պատերազմին ընդդիմամարտեալ լինէր անօրինացըն պատերազմ: Իսկ երանելի նահատակքն զմոլութիւն անօրինաց խափանեցին, և յաղթող գտան. քանզի որոց ստացեալ էր զաստուածային զօրութիւն, ոչ ժուժկալէր նոցա մարմնաւորական պատերազմ: Արդ՝ Քրիստոս աստուած՝ նոցա բարեխօսութեամբն խնայեա 'ի մեզ, և ողորմեա:

Զինուորաց.

Զօրական և վկայ ճշմարիտ՝ քաջ նահատակդ Քրիստոսի սուրբդ (Թէոդորոս), որ փոխանակեցեր զմարմինդ ընդ հոգւոյդ քում փրկանս, և ոչ ածեր զմտաւ զապառնալիս անօրէն բռնաւորացն, այլ վերին ազդեցութեամբն դիտելով զայրեցումն հոգւոց նոցա, վասն այնորիկ լուցեր զտաճար կռոցն, և անարգեցեր զպաշտամունս նոցա: Արդ՝ 'ի յաղթող պատերազմի տօնողացս զօր նահատակութեան քոյ՝ բարեխօսեա առ տէր վասն անձանց մերոց:

Քառասուն մանկանց:

Գնալով փառաց քոյ 'ի փառս, կաթուղիկէ եկեղեցի քո՝ Քրիստոս, մեծապէս պայծառանայ. քանզի թագաւորեալքն 'ի քէն դիմեալք 'ի յերկինս, 'ի Սեբաստիա նահատակին 'ի յամօթ և 'ի քարընկէց յերեսըս բանսարկուին: Որք և քաջալերէին զմիմեանս, զի մի լուծեալ ոք՝ բաղանեօք անցաւորիս պակասեսցի, այլ դողալով առաքինաբար զինքն ընդերձեալ 'ի յանխուս աստուածային գանձուցն, հոլովեսցի աղաղակելով առ Քրիստոս: Արդ՝ նոցա բարեխօսութեամբն ընկալ և զուդեգրութիւն ժողովոյս մերոյ 'ի յոյս սիրողաց քոց՝ տէր փառք քեզ:

Երից մանկանց ։

Որ 'ի քերովբէից հանգչիս՝ եւ 'ի զօրացն հրեղինաց օրհնաբանիս, իջեր 'ի Բաբելոն, և փրկեցեր զերիս Մանկունսն 'ի հրոյն բռնութենէ, որք աղաղակելով գոչէին երգ նոր, ամենայն գործք օրհնեցէք և բարձր արարէք ։ Թագաւոր փառաց և արարիչ բոլորից, որ մարդասիրապէս գթացար 'ի սուրբ մանկունսն և փրկեցեր 'ի բորբոքեալ բոցոյն, որք անարգեցին զբռնութիւն թագաւորին, և շիջուցին զզօրութիւն հրոյն․ ընդ նոսին և մեք վերագոչեմք՝ փրկեա զմեզ 'ի հրոյն յաւիտենից, զի դու միայն ես բազմագութ տէր, քեզ փառք յաւիտեանս․ ամէն ։

Հրեշտակաց ։

Զոր օրհնեն անլռելի ձայնիւ իմանալի Զօրութիւնք, երկնաւոր

Նահապետութիւնք, Հրեշտակք և Հրեշտակապետք, Աթոռք և Տէրութիւնք, Իշխանութիւնք և Պետութիւնք, Սերովբէք և Քերովբէք, և մեք օրհնեսցուք զնոյն ամենասուրբ Երրորդութիւնն և զմի աստուածութիւն ։

Այսօր երկրաւորս եկեղեցւոյ քահանայապետութիւն՝ ցնծայ հրաշափառապէս, զերկնաւոր քահանայապետութեանցն կատարելով զտօնախմբութեան տօնս ։ Եւ ընդ անմարմնականաց և հոգեղինաց դասուցդ՝ և մեք մարմնականքս և հողեղէնքս համաձայնեալ փառաւորեմք զփառաւորեցեալն 'ի ձէնջ ։ Արդ՝ ով սուրբ Գաբրիէլ և Միքայէլ մեծ հրեշտակապետք բարձրելոյն, և ամենայն զինուորութիւնք երկնից, որք կայք միշտ առաջի աթոռոյ աստուածութեան, անդադար բարեխօս լերուք վասն մեր առ

տէր, վերաբերել զմեզ զամենեսեան ընդ ձեզ յերկնից արքայութիւնն, և միաձայն բարբառով երգել զփառս ։

Ամենայն սրբոց ։

Բարեխօսութեամբ սրբուհւոյ Աստուածածնին, սրբոյն Յովհաննու կարապետին, սրբոյն Ստեփաննոսի նախավկային, և սրբոյն Գրիգորի մերոյ Լուսաւորչին, և սրբոց առաքելոց և Մարգարէից, Հայրապետաց և Վարդապետաց, Մարտիրոսաց և Թագաւորաց, Ճգնաւորաց և Կուսանաց, Նահատակաց և միանձանց, և ամենայն սրբոց քոց Հնոց և Նորոց, Յայտնից և Անյայտից՝ որոց այսօր է յիշատակ, զխաղաղութիւն և զերկնային ողորմութիւն քո պարգեւեա մեզ մարդասէր տէր ։

ՃԱՇՈՒ ՓՈԽՔ

Աւետեաց, Ծննդեան, Տեառնընդառաջին, Վարդավառին, Վերափոխման եւ ամենայն տօնից Աստուածածնին ։

Մեծացուսցէ անձն իմ զտէր, եւ ցնծասցէ հոգի իմ աստուծով փրկչաւ իմով ։

(Յերես 29)

Ծաղկազարդի, Հոգեգալստեան, Խաչի, Եկեղեցւոյ, և ամենայն կիւրակէից ։

Տէր թագաւորեաց, վայելչութիւն զգեցաւ. զգեցաւ տէր զօրութիւն՝ ընդ մէջ իւր էած ։

Հաստատեաց զաշխարհ զի մի սասանեսցի . պատրաստ է աթոռ քո, 'ի սկզբանէ յաւիտեանս դու ես ։

Ամբարձան գետք տէր, և ամբարձին, գետք զձայնս իւրեանց, և յարիցեն գետք 'ի գնացս իւրեանց ։

Ի ձայնէ ջուրց բազմաց՝ սքանչելի եղեն զբօսանք ծովու ։

Սքանչելի ես դու տէր 'ի բարձունս.

վկայութեանց քոց մեք յոյժ հա-
ւատացաք :
Տան քում վայելէ սրբութիւն տէր
ընդ երկայն աւուրս :
փառք հօր և որդւոյ :

Ցինանց եւ Հոգեգալստեան :

Գովեա երուսաղէմ զտէր :
Եւ օրհնեա զաստուած քո՝ սիօն :
Զի զօրացոյց զնիգս դրանց քոց, և
օրհնեաց զորդիս քո ՚ի քեզ :
Որ եդ զսահմանս քո ՚ի խաղաղու-
թիւն . պարարտութեամբ ցորենոյ
լցոյց զքեզ :
Առաքէ զբան իւր յերկիր, վաղվաղ
ընթանան պատգամք նորա :
Դնէ զձիւն որպէս զասր, և զմէգ
որպէս փոշի ցանեաց :
Արկանէ զսառն որպէս պատառս .
առաջի ցրտոյ նորա ո՞ կարէ կեալ :
Առաքէ զբան իւր՝ և հալէ զնոսա .
շնչեսցին հողմք և գնասցեն ջուրք :
Պատմէ զբան իւր յակոբայ, զարդա-

րութիւն և զիրաւունս իսրայէլի :
Ոչ այսպէս արար ամենայն ազգաց
տէր, և զդատաստանս իւր ոչ յայտ-
նեաց նոցա :
փառք հօր և որդւոյ :

Ի տօնի սրբոց :

Սիրեցի՝ զի լուիցէ տէր զձայն ա-
ղօթից իմոց, զի խոնարհեցոյց զու-
կն իւր առ իս, և ես յաւուրս իմ
կարդացի առ նա :

(Յերես 53)

Չորեքշաբաթի եւ Ուրբաթի, յորս տօն ոչ լինի :

Օրհնեցէք զտէր ամենայն ազինք,
գովեցէք զնա ամենայն ժողովուրդք :
Զօրացաւ ողորմութիւն նորա ՚ի վե-
րայ մեր, և ճշմարտութիւն տեառն
մնացէ յաւիտեան :
փառք հօր և որդւոյ և :

Հարականն . Ճաշու . Մեծը աստուած :

ՔԱՐՈԶ

Վասն խաղաղութեան ամենայն աշխարհի՝ և հաստատութեան սրբոց եկեղեցւոյ, զՏէր աղաչեսցուք։

Վասն ամենայն սուրբ և ուղղափառ եպիսկոպոսաց, զՏէր աղաչեսցուք։

Վասն հայրապետին մերոյ տեառն (այսանուն) կենաց և փրկութեան հոգւոյ նորին, զՏէր աղաչեսցուք։

Վասն վարդապետաց՝ քահանայից սարկաւագաց՝ դպրաց և ամենայն ուխտի մանկանց եկեղեցւոյ, զՏէր։

Վասն բարեպաշտ թագաւորաց և աստուածասէր իշխանաց, զօրավարաց և զօրաց նոցին զՏէր աղա։

Վասն հոգւոցն։ Եւ ևս միաբան։ Զանձինս մեր։ Ողորմեաց մեզ։

Սաղ. ԶԷ ողորմեա և ճաշու. Գիրք։ Աւետարան։

ՀԱՆԳԱՆԱԿ ՆԻԿԻԱԿԱՆ

Հաւատամք ՚ի մի Աստուած ՚ի Հայրն ամենակալ՝ յարարիչն երկնի

և երկրի, երևելեաց և աներևութից։ Եւ ՚ի մի Տէր Յիսուս Քրիստոս Որդին Աստուծոյ՝ ծնեալն յԱստուծոյ Հօրէ՝ միածին, այսինքն յէութենէ Հօր։ Աստուած յԱստուծոյ, լոյս ՚ի լուսոյ, Աստուած ճշմարիտ յԱստուծոյ ճշմարտէ՝ ծնունդ և ոչ արարած։ Նոյն ինքն ՚ի բնութենէ Հօր․ որով ամենայն ինչ եղև յերկինս և ՚ի վերայ երկրի, երևելիք և աներևոյթք։ Որ յաղագս մեր մարդկան և վասն մերոյ փրկութեան իջեալ ՚ի յերկնից մարմնացաւ, մարդացաւ, ծնաւ, կատարելապէս ՚ի Մարիամայ սրբոյ կուսէն Հոգւովն սրբով։ Որով էառ զմարմին զհոգի և զմիտ և զամենայն որ ինչ է ՚ի մարդ, ճշմարտապէս և ոչ կարծեօք։ Չարչարեալ, խաչեալ, թաղեալ, յերրորդ աւուր յարուցեալ, ելեալ ՚ի յերկինս նովին մարմնովն նստաւ ընդ աջմէ Հօր։ Գալոց է նովին մարմնո-

մըն և փառօք Հօր 'ի դատել զկեն-
դանիս և զմեռեալս, որոյ թագա-
ւորութեանն ոչ գոյ վախճան։ Հա-
ւատամք և 'ի սուրբ Հոգին՝ յանե-
ղըն և 'ի կատարեալն, որ խօսեցաւ
յօրէնս և 'ի մարգարէս և յաւետա-
րանս։ Որ էջն 'ի Յորդանան, քարո-
զեաց զառաքեալսն, և բնակեցաւ 'ի
սուրբսն։ Հաւատամք և 'ի մի միայն
ընդհանրական և յառաքելական ե-
կեղեցի, 'ի մի մկրտութիւն, յա-
պաշխարութիւն, 'ի քաւութիւն
և 'ի թողութիւն մեղաց։ Ի յարու-
թիւնն մեռելոց, 'ի դատաստանն
յաւիտենից հոգւոց և մարմնոց,
յարքայութիւնն երկնից և 'ի կեան-
սըն յաւիտենականս։

Իսկ որք ասեն՝ էր երբեմն յոր-
ժամ ոչ էր Որդի․ կամ էր երբեմն,
յորժամ ոչ էր սուրբ Հոգի․ կամ
թէ՝ յոչէից եղեն, կամ յայլմէ է-
ութենէ ասեն լինել զՈրդին աս-
տուծոյ և կամ զսուրբ Հոգին. և թէ՝

փոփոխելիք են կամ այլայլելիք, զայն-
պիսին նզովէ կաթուղիկէ և առա-
քելական եկեղեցի։

Ի սրբոյ Լուսաւորչէն մերմէ ասացեալ։

Իսկ մեք փառաւորեսցուք որ յա-
ռաջ քան զյաւիտեանս, երկիրպա-
գանելով սրբոյ Երրորդութեանն
և միոյ աստուածութեանն Հօր և
որդւոյ և հոգւոյն սրբոյ, այժմ և։

ՔԱՐՈԶ

Եւ եւս խաղաղութեան զտէր աղա։
Եւ եւս հաւատով աղաչեսցուք և
խնդրեսցուք 'ի տեառնէ աստուծոյ
և 'ի փրկչէն մերմէ Յիսուսէ Քրիս-
տոսէ 'ի ժամուս պաշտաման և աղօ-
թից, զի արժանի ընդունելութեան
արասցէ․ լուիցէ տէր ձայնի աղաչա-
նաց մերոց, ընկալցի զխնդրուածս
սրտից մերոց, թողցէ զյանցանս
մեր, ողորմեսցի 'ի վերայ մեր։ Ա-
ղօթք մեր և խնդրուածք յամենայն

ժամ մտցեն առաջի մեծի տէրու-
թեան նորա, և նա տացէ մեզ մի-
աբան միով հաւատով և արդարու-
թեամբ վաստակել 'ի գործս բա-
րեաց, զի զողորմութեան զշնորհն
իւր արասցէ 'ի վերայ մեր տէրն
ամենակալ, կեցուսցէ և ողորմեսցի։
Զժամս և զառաջիկայ օրս խաղաղու։
Զհրեշտակ։ Զքաւութիւն։ Զսըր-
բոյ խաչին։ Եւ եւս։ Զանձինս։
Ողորմեայ։

Աղօթք, Տէր մեր և Փրկիչ։

ԵՐԵԿՈՅԵԱՆ

ԺԱՄԵՐԳՈՒԹԻՒՆ

Օրհնեալ տէր մեր։ Հայր մեր որ։

Ես առ աստուած կարդացի, և
նա լուաւ ինձ յերեկոյս՝ 'ի վաղոր-
դայն՝ և 'ի հասարակ աւուր։
Սպասէի աստուծոյ իմոյ, և ակն ու-
նէի կենարարի՝ որ փրկէ զծառայս
իւր և կեցուցանէ։
Փառք հօր և որդւոյ։
Եւ եւս խաղաղութեան զտէր աղա-
չեսցուք, ընկալ կեցո և ողորմեա։
Օրհնութիւն և փառք հօր և որ-
դւոյ և հոգւոյն սրբոյ, այժմ և։

ՓՈԽ

Խոնարհեցո տէր զունկն քո եւ

լուր ինձ, զի աղքատ և տնանկ եմ ես։

Պահեա զանձն իմ սուրբ՝ տէր, և փրկեա զծառայս քո աստուած իմ, որ 'ի քեզ յուսացայ։

Ողորմեա ինձ տէր, զի առ քեզ աղաղակեցի զօրհանապազ. ուրախ արա զանձն ծառայի քո, զի առ քեզ տէր համբարձի զանձն իմ։

Զի դու տէր քաղցր և ուղիղ ես, բազումողորմ առ ամենեսեան՝ որք կարդան առ քեզ։

Ունկնդիր տէր աղօթից իմոց, և նայեա 'ի ձայն խնդրուածոց իմոց։

Յաւուր նեղութեան իմոյ կարդացի առ քեզ և լուար ինձ։

Ոչ ոք է նման քեզ յաստուածս տէր, և ոչ ոք է որպէս զգործս քո։

Զամենայն ազգս զոր արարեր, եկեսցեն և երկիրպագցեն առաջի քո տէր, և փառաւոր արասցեն զանուն քո յաւիտեան։

Մեծ ես դու տէր և առնես սքանչելիս, և դու միայն ես աստուած։

Առաջնորդեա ինձ 'ի ճանապարհի քում, և գնացից 'ի ճշմարտութեան քում, և ուրախ եղիցի սիրտ իմ յերկնչել յանուանէ քումմէ։

Խոստովան եղէց առ քեզ տէր աստուած իմ բոլորով սրտիւ իմով. փառաւոր արարից զանուն քո յաւիտեան։

Մեծ եղեւ 'ի վերայ իմ ողորմութիւն քո տէր, և փրկեցեր զանձն իմ 'ի դժոխոց ներքնոց։

Աստուած, անօրէնք յարեան 'ի վերայ իմ, և ժողովք հզօրաց խնդրեցին զանձն իմ, և ոչ համարեցան զքեզ աստուած առաջի իւրեանց։

Այլ դու տէր աստուած իմ գթած ես և ողորմած, երկայնամիտ՝ բազումողորմ և ճշմարիտ, նայեա առ իս և ողորմեա ինձ։

Տուր զօրութիւն ծառայի քո, կեցո զորդի աղախնոյ քոյ, և արա առ իս նշան բարութեան։

Տեսցեն ատելիք իմ և ամաչեսցեն,

զի դու տէր օգնեցեր ինձ և մխի-
թարեցեր զիս ։

Փառք Հօր ։ Այժմ և միշտ ։

Մաղթանք, Փառք քեզ աստուած ։ Քարոզ, Եւ եւս խաղաղութեան, Օրհնութիւն եւ փառք ։

ՓՈԽ

Ազատեա զիս տէր 'ի մարդոյ չարէ, յառնէ անիրաւէ փրկեա զիս ։
խորհեցան զանօրէնութիւն 'ի սիր-
տըս իւրեանց, զոր ամենայն պատ-
րաստեցան 'ի պատերազմ ։
Սրեցին զլեզուս իւրեանց որպէս զօձի, և թոյնք իժից 'ի ներքոյ շըր-
թանց նոցա ։
Պահեա զիս տէր 'ի ձեռաց մեղա-
ւորի, և 'ի մարդոյ չարէ փրկեա զիս ։
խորհեցան խափանել զգնացս իմ,
թագուցին ամբարտաւանք որո-
գայթ ինձ ։
Լարս ձգեցին որոգայթ ոտից իմոց, շուրջ զշաւղօք իմովք եդին ինձ ըն-
գայթակղութիւն ։

Ասացի տէր՝ աստուած իմ ես դու.
ունկնդիր տէր՝ ձայնի աղօթից իմոց ։
Տէր տէր զօրութիւն փրկութեան
իմոյ, հովանի գլխոյ իմոյ յաւուր
պատերազմի ։
Մի մատներ զիս տէր 'ի ցանկութիւն
մեղաւորաց, ով խորհեցան վասն
իմ. մի ընդ վայր հարկաներ զիս ։
Զի մի երբէք բարձրասցին, և խոր-
հուրդք նոցա մի կատարեսցին.
վախճան կատարածի նոցա՝ վաստակ
շրթանց իւրեանց ծածկեսցէ զնոսա ։
Արկցես 'ի վերայ նոցա զկայծակունս
հրոյ, և կործանեսցես զնոսա. 'ի
տառապանս մի կարասցեն կեալ ։
Մարդոյ լեզուանւոյ մի յաջողեսցի
'ի վերայ երկրի. զայր մեղաւոր՝ չա-
րիք իւր որսասցեն 'ի կորուստ ։
Գիտեմ, զի առնես տէր զդատաս-
տանս աղքատի, և իրաւունս տնանկի ։
Արդարքն գոհասցեն զանուանէ
քումմէ, և բնակեսցին ուղիղք ա-
ռաջի երեսաց քոց ։

Տէր կարդացի առ քեզ՝ և լուր ինձ, նայեա 'ի ձայն աղօթից իմոց՝ 'ի կարդալ իմում առ քեզ։

Ուղիղ եղիցին աղօթք իմ որպէս խունկ առաջի քո տէր. համբարձումն ձեռաց իմոց՝ պատարագ երեկոյի։

Դիր տէր պահապան բերանոյ իմոյ, և դուռն ամուր շրթանց իմոց, զի մի խոտորեսցի սիրտ իմ բանիւ չարութեան։

Ի պատճառել զպատճառս մեղաց ընդ մարդս, որք գործեն զանօրէնութիւն. և ոչ եղէց կցորդ ընտրելոց նոցա։

Խրատեսցէ զիս արդարն ողորմութեամբ և յանդիմանն արասցէ. իւղ մեղաւորի մի օծցէ զգլուխ իմ, այլ աղօթք իմ 'ի կամս նորա։

Արդելան մերձ առ վիմին դատաւորք նոցա, լուիցեն բանից իմոց՝ և քաղցրացին։

Որպէս թանձրութիւն հողոյ, զի

սփռեալ է 'ի վերայ երկրի, ցրուեսցին ոսկերք նոցա մերձ 'ի դժոխս։

Առ քեզ տէր տէր՝ են աչք իմ. 'ի քեզ յուսացայ, մի հաներ զհոգի յինէն։

Պահեա զիս յորոգայթէ որ թագուցաւ ինձ, 'ի գայթակղութենէ գործողին զանօրէնութիւն։

Անկցին 'ի ցանցս նորա մեղաւորք, միայն եմ ես մինչեւ անցից։

Ձայնիւ իմով ես առ տէր կարդացի, ձայնիւ իմով զտէր աղաչեցի։

Սփռեցից առաջի տեառն զաղօթս իմ, և զնեղութիւնս իմ առաջի նորա պատմեցից։

Ի նուաղել յինէն հոգւոյ իմոյ, դու տէր ծանեար զշաւիղս իմ. 'ի ճանապարհ յոր և գնայի, թագուցաւ ինձ որոգայթ։

Հայէի յաջմէ՝ տեսանէի, և ոչ ոք ճանաչէր զիս. կորեաւ յինէն փախուստ իմ, և ոչ գտաւ խնդրող անձին իմոյ։

Աղաղակեցի առ քեզ տէր՝ և ասա-

ցի․ դու ես յոյս և բաժին իմ յեր-
կրին կենդանեաց։
Նայեա տէր յաղօթս իմ, զի ես խո-
նարհ եղէ յոյժ․ ապրեցո զիս 'ի հա-
լածչաց իմոց, զի հզօրք եղեն քան զիս։
Տէր հան 'ի բանտէ զանձն իմ, գո-
հանամ զանուանէ քումմէ։
Ի քեզ սպասեն արդարք՝ մինչև
հատուսցես։
Փառք հօր և որդւոյ։

Մաղթանք, Օրհնեալ տէր որ բնակեալդ ես։

ՔԱՐՈԶ

Հասեալքս 'ի ժամ երեկոյիս՝ ամենեքեան համբառնալով զձեռս մեր՝ փառաւորեմք զքեզ տէր աստուած մեր․ որ շնորհեցեր մեզ ըզ-տիւս խաղաղութեամբ անցուցանել և հասանել 'ի ժամ երեկոյիս։ Արժանաւորեա զմեզ տէր սուրբ սրտիւ հրեշտակային երգով գո-հաբանութիւն մատուցանել տեա-

ւըն աստուծոյ ամենակալիդ․ կեցո
և ողորմեա։
Ողորմեաց մեզ տէր աստուած մեր՝ ըստ մեծի ողորմութեան քում․ ա-սասցուք ամենեքեան միաբանու-թեամբ։

Մաղթանք, Հասեալքս 'ի ժամ երեկոյիս։

ԿԱՐԳ ՄԵՍԵԴԵԱՑ

Ծննդեան Քրիստոսի, Աւետեաց, Վերափոխման, և այլոց տօնից Աստուածածնի։

Ա․ Տէր ասաց ցիս՝ որդի իմ ես դու,
և ես այսօր ծնայ զքեզ։
Ընդէր խռովեցան հեթանոսք, և
ժողովուրդք խորհեցան 'ի նանիս։
Բ․ Մեծացուսցէ անձն իմ զտէր, և
ցնծասցէ հոգի իմ աստուծով փրր-
կչաւ իմով։
Զի հայեցաւ 'ի տառապանս աղախ-
նոյ իւրոյ․ ահա յայսմհետէ երա-
նեսցեն ինձ ամենայն ազգք։
Գ․ Իջցէ որպէս զանձրև 'ի վերայ

գեղման, որպէս ցօղ զի ցօղէ յերկիր։
Աստուած՝ զիրաւունս քո արքայի տուր, և զարդարութիւնս քո որդւոյ թագաւորի։

Յարութեան ըստ ձայնից ։

աձ. Տէր կարող և հզօր, տէր կարող 'ի պատերազմի։
Տեառն է երկիր լրիւ իւրով. աշխարհ՝ և ամենայն բնակիչք նորա։
ակ. Աթոռ քո աստուած յաւիտեանս յաւիտենից. գաւազան ուղղութեան՝ գաւազան արքայութեան քո։
Բղխեաց սիրտ իմ զբան բարի, և ասեմ զգործս իմ թագաւորի։
բձ. Տէր թագաւորեաց, ցնծասցէ երկիր. ուրախ եղիցին կղզիք բազումք։
Երևեցան փայլատակունք նորա տիեզերաց. ետես՝ և սասանեցաւ երկիր։
բկ. Երգեցէք տեառն երգ նոր ամենայն երկիր. ծառայեցէք տեառն ուրախութեամբ։

Մտէք առաջի նորա ցնծութեամբ, ծանիրուք զի նա է տէր աստուած մեր։
գձ. Եկայք եւ տեսէք զգործս աստուծոյ, որ արար զնշանս և զարուեստս 'ի վերայ երկրի։
Աստուած մեր ապաւէն և զօրութիւն, օգնական 'ի վերայ նեղութեանց որք գտին զմեզ յոյժ։
գկ. Աստուած մեր յերկինս և յերկրի. զամենայն զոր ինչ կամեցաւ և արար։
Յելանելն իսրայէլի յեգիպտոսէ տանն յակոբայ 'ի ժողովրդենէ այլազգեաց։
դձ. Եղիցի ձեռն քո 'ի վերայ առն. աջ քո 'ի վերայ որդւոյ մարդոյ, զոր զօրացուցեր դու 'ի քեզ։
Որ հովուեսդ իսրայէլի նայեաց, որ առաջնորդես որպէս խաշին յովսեփու։
դկ. Աստուած աստուծոյ տէր խօսեցաւ, և կոչեաց զերկիր։
Յելիցն արեգական մինչեւ 'ի մուտս արեւու։

Հոգեգալստեան՝ ։

Օրհնեալ որ գաս յանուն տեառն,
օրհնեալ որ գալոց ես ։
Տէր աստուած մեր երեւեցաւ մեզ․
արարէք տօնս ուրախութեան կան֊
խաւ մինչեւ յանկիւնս սեղանոյ ։

Եկեղեցւոյ ։

Աստ օրհնեցէք ամենայն ծառայք
տեառն զտէր ։
Ո կայք 'ի տան տեառն, 'ի գաւիթս
աստուծոյ մերոյ ։

Կիւրակամուտի ։

Սիրեցի, զի լուիցէ տէր ձայն ա֊
ղօթից իմոց ։
Զի խոնարհեցոյց զունկն իւր առ իս,
և ես յաւուրս իմ կարդացի առ նա ։

Մարտիրոսաց ըստ ձայնից ։

աձ. Եղիցի ողորմութիւն քո տէր 'ի
վերայ մեր, որպէս յուսացաք 'ի քեզ․
Ցնծացէք արդարք 'ի տէր, ուղղոց

վայելէ օրհնութիւն ։
ակ. Տէր սիրէ զիրաւունս, և ոչ ընդ
վայր հարկանէ զսուրբս իւր ։
Փրկութիւն արդարոց 'ի տեառնէ
է, վերակացու է նոցա 'ի ժամանա֊
կս նեղութեան ։
բձ. Սքանչելի է աստուած 'ի վերայ
սրբոց իւրոց, աստուած իսրայէլի ։
Տէր աստուած օրհնեալ, օրհնեալ
է տէր զօրհանապազ ։
բկ. Օգնութիւն ինձ 'ի տեառնէ ե֊
կեսցէ որ արար զերկինս և զերկիր ։
Համբարձի զաչս իմ 'ի լերինս ու֊
տի եկեսցէ ինձ օգնութիւն ։
գձ. Աստուած փառաւորեալ է 'ի
խորհուրդս սրբոց իւրոց, մեծ և
ահաւոր 'ի վերայ այնոցիկ որք շուրջ
են զնովաւ ։
Խոստովան եղիցին երկինք սքանչե֊
լեաց քոց տէր, և ճշմարտութիւն
քո եկեղեցիս սրբոց ։
գկ. Սիրեցից զքեզ տէր զօրութիւն
իմ, տէր հաստատիչ իմ, ապաւէն

իմ և փրկիչ իմ։
Աստուած օգնական իմ և ես յու-
սամ 'ի նա. ապաւէն իմ, եղջիւր
փրկութեան իմոյ ընդունելի իմ է։
դձ. Մերձ է տէր առ ամենեսեան՝
որք կարդան առ նա. առ ամենե-
սեան՝ ոյք կարդան առ նա ճշմար-
տութեամբ։
Զկամս երկիւղածաց իւրոց առնէ
տէր, աղօթից նոցա լսէ և կեցու-
ցանէ զնոսա։
դկ. Արդարքն որպէս զարմաւենիս
ծաղկեսցին, որպէս զմայրսն լիբա-
նանու բազումք եղիցին։
Տնկեալք եղիցին 'ի տան տեառն, և
'ի գաւիթս աստուծոյ մերոյ ծաղ-
կեսցին։

Ապաշխարութեան ըստ ձայնից։

աձ. Տէր լուիցէ ինձ 'ի կարդալ ի-
մում առ նա։
Ի կարդալ իմում լուաւ ինձ աստ-
ուած ըստ արդարութեան իմոյ։

ակ. Մի՛ ասասցէ թշնամին իմ թէ
յաղթեցի նմա, կամ նեղիչք իմ ցըն-
ծասցեն թէ ես սասանեցայց։
Մինչև յե՞րբ դարձուցանես զերե-
սս քո յինէն, մինչև յե՞րբ բարձ-
րանայ թշնամին 'ի վերայ իմ. նայ-
եա և լուր ինձ տէր աստուած իմ։
բձ. Բերան արդարոյ խորհի զիմաս-
տութիւն, և լեզու նորա խօսես-
ցի զիրաւունս։
Մի՛ նախանձիր ընդ չարս, և մի՛ ընդ
այնոսիկ ոյք գործեն զանօրէնութիւն։
բկ. Քաղցրութիւն արարեր ընդ ծա-
ռայի քում տէր, ըստ բանի քում։
Քաղցր ես դու տէր, և քաղցրու-
թեամբ քով խրատեա զիս։
գձ. Նայեա և լուր ինձ տէր աստ-
ուած իմ։
Մինչև յե՞րբ տէր մոռանաս զիս իս-
պառ, մինչև յե՞րբ դարձուցանես
զերեսս քո յինէն։
գկ. Գթութիւնք քո բազում են
տէր, ըստ իրաւանց քոց կեցո զիս։

Տես զխոնարհութիւն իմ՝ և փրկեա զիս, զի զօրէնս քո ես ոչ մոռացայ:

գձ. Աստուած յօգնել ինձ նայեաց, և տէր յընկերել ինձ փութա: Ամաչեսցեն և յամօթ լիցին, որք խնդրէին զանձն իմ:

գկ. Լուր աստուած աղօթից իմոց յաղաչել ինձ առ քեզ, յերկիւղէ թշնամւոյն փրկեա զանձն իմ: Ծածկեսցես զիս 'ի ժողովոց չարաց, 'ի բազմութենէ՝ որք գործեն զանօրէնութիւն:

Ի մեծի Հինգշաբաթու :

Լուացից սրբութեամբ զձեռս իմ, և շուրջ եղէց զսեղանով քով տէր: Տէր սիրեցի զվայելչութիւն տան քո, և զտեղի յարկի փառաց քոց:

Ի մեծի Ուրբաթու :

Ետուն 'ի կերակուր ինձ լեղի, և 'ի ծարաւ իմ արբուցին ինձ քացախ: Եղիցին սեղանք նոցա առաջի նոցա

յորոգայթ, 'ի հատուցումն և 'ի գայթակղութիւն:

Ի տօնի սրբոյ խաչին:

Ետուր երկիւղածաց քոց նշան, զի ապրեսցին յերեսաց աղեղան: Որպէս փրկեսցին սիրելիք քո, կեցո աջով քով և լուր մեզ:

կարգ ուղղեղիցեաց :

Ուղիղ եղիցին աղօթք իմ՝ որպէս խունկ առաջի քո տէր: Համբարձումն ձեռաց իմոց՝ պատարագ երեկոյի:

Յատուկ յառաջակողմանն,

Ուղիղ եղիցին աղօթք իմ՝ որպէս խունկ առաջի քո տէր: Համբարձումն ձեռաց իմոց՝ պատարագ երեկոյի: Տէր աղաղակեցի առ քեզ լուր ինձ: Նայեա 'ի ձայն խնդրուածաց իմոց յաղաղակել իմում առ քեզ:

Ի մեծի Հինգշաբաթու։

Ուղիղ եղիցին աղօթք իմ՝ որպէս խունկ առաջի քո Տէր։
Զերեկոյի աղօթս մեր ընկալ Տէր,
և զտարածումն ձեռաց մերոց։

Ի մեծի Ուրբաթու։

Ուղիղ եղիցին աղաչանք մեր՝ որպէս խունկ առաջի քո Տէր։
Համբարձումն ձեռաց մերոց՝ պատարագ երեկոյի։

Քարոզ Կիւրակամտից՝ և ամենայն աւուրց Տէրունեաց։

Նստացուք ամենեքեան միաբանութեամբ՝ Տէր ողորմեա։
Վասն խաղաղութեան ամենայն աշխարհի՝ և հաստատութեան սրբոյ եկեղեցւոյ, զՏէր։

(Յերես 41)

Քարոզ 'ի տօնի Սրբոց և Պահոց։]

Եւ եւս խաղաղութեան զՏէր աղ։
Աղաչեսցուք զամենակալն Աստուած

զՀայր տեառն մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի՝ զԹագաւորն խաղաղութեան՝ յաղագս խաղաղութեան, և վասն միայնոյ սուրբ կաթողիկէ և առաքելական եկեղեցւոյ, զի զբազում ամս խաղաղութեամբ տացէ մեզ Տէր Աստուած մեր, և զԹագաւորս խաղաղարարս առաքեսցէ առ մեզ՝ վասն մեծի սուրբ և ահաւոր անուան իւրոյ։ Զպէտս գաւառաց, զզօրավարս, զզօրագլուխս, զժողովուրդս, զմուտս և զելս մեր խաղաղութեամբ պահեսցէ, և զամենայն պատերազմունս թշնամւոյն խորտակեսցէ 'ի մէնջ։ Տէրն ամենակալ կեցուսցէ և ողորմեսցի։
Զերեկս մերձեալ և զառաջիկայ գիշերս խաղաղութեամբ անցուցանել՝ հաւատով 'ի տեառնէ խնդրեսցուք։
Զհրեշտակ։ Զքաւութիւն։ Զսրբոյ խաչին։ Եւ եւս։ Զանձինս։ Ողորմեա։

Աղօթք. Լոյս յայտնեաց մերոյ տէր: Սուրբ աստուած: Մաղթանք, Փոխել ասել'ի ժողովրդեանն:

ՔԱՐՈԶ

Եւ եւս խաղաղութեան զտէր ա: Վասն լսելի լինելոյ տեառն աստուծոյ ձայնի աղաչանաց մերոց բարեխօսութեամբ սուրբ աստուածածնին, եւ իջանելոյ'ի վերայ մեր ողորմութեան եւ գթութեան տեառն աստուծոյ: Ամենակալ տէր աստուած մեր կեցո եւ ողորմեա:

Օրհնութիւն եւ փառք հօր.

ՓՈԽ

Համբարձի զաչս իմ'ի լերինս, ուստի եկեսցէ ինձ օգնութիւն:
Օգնութիւն ինձ'ի տեառնէ եկեսցէ, որ արար զերկինս եւ զերկիր:
Մի տար'ի սասանութիւն զոտն քո, եւ մի՛ նինջեսցէ պահապան քո:
Որպէս ոչ նինջէ՝ եւ ոչ'ի քուն երթայ պահապանն իսրայէլի:

Տէր պահեսցէ զքեզ, եւ տէր ընկալցի աջոյ ձեռամբն իւրով:
Արեգակն'ի տուէ քեզ մի՛ մեղիցէ, եւ մի՛ լուսինն'ի գիշերի:
Տէր պահեսցէ զքեզ յամենայն չարէ, պահեսցէ տէր զանձն քո:
Տէր պահեսցէ զմուտ եւ զելս քո՝ յայսմ հետէ մինչեւ յաւիտեան:
Փառք հօր եւ որդւոյ:

Շարական, Համբարձի:

ՔԱՐՈԶ

Վասն խաղաղութեան ամենայն աշխարհի՝ եւ հաստատութեան սրբոյ եկեղեցւոյ, զտէր աղաչեսցուք. ասասցուք ամենեքեան միաբանութ:

Աղօթք. Հայր գթած բարեխնամող:

ՓՈԽ

Որ բնակեալն է յօգնութիւն բարձրելոյն, ընդ հովանեաւ աստուծոյ յերկինս հանգիցէ:

Ասասցէ տեառն՝ ընդունող իմ ես, ապաւէն իմ աստուած, եւ ես յուսամ ՚ի նա։

Նա փրկեսցէ զիս յորոգայթէ որսորդին, եւ ՚ի բանիցն ՚ի խռովութենէ։

Ի թիկնամէջս իւր ընկալցի զքեզ, եւ ՚ի հովանի թեւոց նորա յուսասցիս։

Որպէս զէն շուրջ եղիցի զքեւ ճշմարտութիւն նորա։

Ոչ երկիցես դու յերկիւղէ գիշերի, եւ ոչ ՚ի նետէ որ թռչի ՚ի տուէ։

Յիրէ որ շրջի ՚ի խաւարի, ՚ի գայթակղութենէ դիւին ՚ի հասարակ աւուր։

Անկցին ՚ի կողմանէ քումմէ հազարք, եւ բիւրք ընդ աջմէ քումմէ, եւ առ քեզ ինչ ոչ մերձեսցին։

Բայց միայն աչօք քովք հայեսցիս դու, եւ զհատուցումն մեղաւորաց տեսցես, զի դու տէր յոյս իմ ես։

Զբարձրեալն արարեր քեզ ապաւէն, զի ոչ հասցեն առ քեզ չարք, եւ տանջանք մի մերձեսցին ՚ի յարկս քո։

Հրեշտակաց իւրոց պատուիրեալ է վասն քո, ՚ի պահել զքեզ յամենայն ճանապարհս քո։

Ի բազուկս իւրեանց ընկալցին զքեզ, զի մի երբէք հարցես զքարի զոտն քո։

Ի վերայ իժից եւ քարբից գնասցես դու, եւ առ ոտն կոխեսցես զառիւծն եւ զվիշապն։

Քանզի յիս յուսացաւ, եւ փրկեցից զնա. հովանի եղէց նմա, զի ծանեաւ զանուն իմ։

Կարդասցէ առ իս, եւ ես լուայց նմա, եւ առ նմա եղէց ՚ի նեղութեան։

Փրկեցից եւ փառաւոր արարից զնա, երկայն աւուրբք լցուցից, եւ ցուցից նմա զփրկութիւն իմ։

Առ քեզ տէր համբարձի զաչս իմ, որ բնակեալդ ես ՚ի յերկինս։

Որպէս աչք ծառայի ՚ի ձեռն տեառն իւրոյ, եւ որպէս աչք աղախնոյ ՚ի ձեռն տիկնոջ իւրոյ։

Այնպէս են աչք մեր առ քեզ տէր

աստուած մեր, մինչև ողորմեսցի
'ի վերայ մեր:
Ողորմեա մեզ տէր՝ ողորմեա մեզ,
զի բազում լցաք արհամարհանօք:
Եւս առաւել լցան անձինք մեր նա-
խատանօք, որք նախատէին զմեզ,
և արհամարհանօք ամբարտաւանից:
Աստուած յանուն քում կեցո զիս
և 'ի զօրութեան քում իրաւ արա
ինձ:
Աստուած լուր աղօթից իմոց, ուն-
կնդիր բանից բերանոյ իմոյ:
Օտարք յարեան 'ի վերայ իմ, եւ
հզօրք խնդրեցին զանձն իմ, և ոչ
համարեցան զքեզ աստուած ա-
ռաջի իւրեանց:
Ահա աստուած օգնական իմ, եւ
տէր ընդունող հոգւոյ իմոյ:
Ի դարձուցանել զչարն 'ի թշնամիսն
իմ, ճշմարտութեամբ քով սատա-
կեա զնոսա:
Ես կամօք իմովք պատարագս մա-
տուցից քեզ և խոստովան եղէց ա-

նուան քում տէր, զի բարի է:
Յամենայն նեղութենէ իմմէ փըր-
կեցեր զիս, և 'ի թշնամիս իմետես
ակն իմ:
փառք հօր և որդւոյ:

Մաղթանք. Զբարձրեալն ուրախութեամբ:

ՔԱՐՈԶ

Եւ մեք միաբան զողորմութիւն
'ի տեառնէ խնդրելով, աւասցուք
ամենեքեան միաբանութեամբ:

Աղօթք. Յոյս կենաց՝ ընդունող: Յիշեա տէր զպաշտօնեայս: Մաղ-
թանք. Բարերար և բազմողորմ:

ՓՈԽ ԿԻՒՐԱԿԱՄՏԻՑ

Աստ օրհնեցէք ամենայն ծառայք
տեառն զտէր, ո՛կայք 'ի տան տեա-
ռըն և 'ի գաւիթս աստուծոյ մերոյ:
Ի գիշերի համբարձէք զձեռս ձեր
'ի սրբութիւն, և օրհնեցէք զտէր:
Օրհնեսցէ զմեզ տէր 'ի սիօնէ, որ
արար զերկինս և զերկիր:
Խոստովան եղէց քեզ տէր՝ բոլորով

սրտիւ իմով, առաջի հրեշտակաց
սաղմոս ասացից քեզ։

Զի լուար զբանս բերանոյ իմոյ, երկրպագից 'ի տաճար սուրբ քո, և խոստովան եղէց անուան քում՝ վասն ողորմութեան և ճշմարտութեան քոյ։

Մեծ արարեր յամենայնի զանուն սուրբ քո. յորում աւուր կարդամ առ քեզ, վաղվաղակի լուր ինձ, և բազում արասցես զօրութիւնս յանձն իմ։

Խոստովան եղիցին առ քեզ ամենայն թագաւորք երկրի, զի լուան զբանս բերանոյ քոյ, և օրհնեսցեն ըզճանապարհս քո։

Մեծ են փառք տեառն. բարձր է տէր, զխոնարհս տեսանէ, և ըզբարձունս 'ի հեռաստանէ ճանաչէ։

Թէ գնացից ես 'ի մէջ նեղութեանց, կեցուսցես զիս 'ի բարկութենէ թշնամւոյն։

Ձգեցեր զձեռն քո՝ և փրկեաց զիս

աջ քո, և տէր հատուսցէ ընդ իմ։

Տէր ողորմութիւն քո յաւիտեան, զգործս ձեռաց քոց մի անտեսաներ։

Աստուած յանուան քում կեցո զիս, և 'ի զօրութեան քում. և այլն։

(Երես 150)

ՔԱՐՈԶ

Խնդրեսցուք հաւատով միաբանութեամբ 'ի տեառնէ, զի զողորմութեան զշնորհս իւր արասցէ 'ի վերայ մեր։ Տէրն ամենակալ կեցուսցէ և ողորմեսցի։

Աղօթք. Թագաւոր խաղաղութեան։

ՔԱՐՈԶ

Սուրբ խաչիւս աղաչեսցուք զտէր, զի սովաւ փրկեսցէ զմեզ 'ի մեղաց, և կեցուսցէ շնորհիւ ողորմութեան իւրոյ։ Ամենակալ տէր աստուած մեր կեցո և ողորմեա։

Աղօթք, Պահպանիչ ամէն։

ԽԱՂԱՂԱԿԱՆ

ԺԱՄԵՐԳՈՒԹԻՒՆ

Օրհնեալ տէր մեր, Հայր մեր որ:

Տէր աստուած փրկութեան իմոյ 'ի տուէ կարդացի և գիշերի առաջի քո:

Մտցէն աղօթք իմ առաջի քո տէր, խոնարհեցսցի ունկն քո 'ի խնդրուածս իմ:

Փառք հօր և որդւոյ և:

Եւ եւս խաղաղութեան զտէր աղաչեսցուք, ընկալ կեցո և ողորմեա:

Օրհնութիւն և փառք հօր և որդւոյ և հոգւոյն սրբոյ, այժմ և:

ՓՈԽ

Ի կարդալ իմում լուար ինձ աստ-

ուած ըստ արդարութեան, 'ի նեղութենէ իմ անդորր արարեր, ողորմեա ինձ և լուր աղօթից իմոց:

Որդիք մարդկան՝ մինչև յերբ էք խստասիրտք, ընդէ՞ր սիրէք զնանրութիւն, և խնդրէք զստութիւն:

Ծանիրուք զի սքանչելիս արար տէր սրբոյ իւրում, և տէր լուիցէ ինձ 'ի կարդալ իմում առ նա:

Բարկանայք՝ և մի մեղանչէք, զոր ինչ ասէք 'ի սիրտս ձեր՝ յանկողինս ձեր զղջացարուք:

Մատուցէք պատարագս արդարութեան, և յուսացարուք 'ի տէր:

Բազումք ասէին թէ ո՞ ցուցցէ մեզ զբարութիւն տեառն. նշանեցաւ առ մեզ լոյս երեսաց քոց, և ետուր ուրախութիւն սրտից մերոց:

Ի պտղոյ ցորենոյ գինւոյ և ձիթոյ իւրեանց լցուցեր զնոսա:

Խաղաղութեամբ յայս և 'ի սմին նընջեսցուք և զարթիցուք, զի դու

տէր միայն առանձին յուսով քո բնակեցուցեր զմեզ։

Տէր մի՛ սրտմտութեամբ քով յանդիմաներ զիս, և մի՛ բարկութեամբ քով խրատեր զիս։

Ողորմեա ինձ տէր զի հիւանդ եմ ես, բժշկեա զանձն իմ, զի խռովեցան ոսկերք իմ։

Անձն իմ յոյժ խռովեցաւ, և դու տէր մինչև յերբ։

Դարձ տէր և փրկեա զանձն իմ. կեցո զիս տէր ըստ ողորմութեան քում։

Զի ոչ ոք է որ 'ի մահու յիշէ զքեզ, կամ 'ի դժոխս խոստովան առնիցի առ քեզ։

Վաստակեցայ ես 'ի հեծութեան իմում, լուացի զամենայն գիշեր զմահիճս իմ, և արտասուօք իմովք զանկողինս իմ թացի։

Խռովեցաւ 'ի սրտմտութենէ ակն իմ, և մաշեցայ ես 'ի վերայ ամենայն թշնամեաց իմոց։

Ի բաց կացէք յինէն ամենեքեան, որք գործէք զանօրէնութիւն։

Լուաւ տէր ձայնի լալոյ իմոյ, լուաւ տէր աղօթից իմոց, և տէր ընդ խնդրուածս իմ ընկալաւ։

Ամաչեսցեն և խռովեսցին յոյժ ամենայն թշնամիք իմ. դարձցին յետս և ամաչեսցեն յոյժ վաղվաղակի և խռովեսցին։

Մինչև յերբ տէր մոռանաս զիս իսպառ, մինչև յերբ դարձուցանես զերեսս քո յինէն։

Մինչև յերբ դնեմ զխորհուրդս յանձն իմ, և ցաւք սրտի իմոյ զաւուրս։

Մինչև ցերբ բարձրանայ թշնամին 'ի վերայ իմ, նայեա և լուր ինձ տէր Աստուած իմ։

Լոյս տուր տէր աչաց իմոց, զի մի՛ երբէք ննջեցից 'ի մահ։

Մի՛ ասասցէ թշնամին թէ յաղթեցի նմա, կամ նեղիչք իմ ցնծասցեն թէ ես սասանեցայց։

Նա յողորմութիւնս քո տէր յուսացայ, ցնծասցէ սիրտ իմ 'ի փրկութեան քում. օրհնեցից զտէր ըզբարերարդ իմ։

Պահեա զիս աստուած իմ զի ես 'ի քեզ յուսացայ. ասացի տեառն, տէր իմ ես դու, և բարիք իմ ինձ 'ի քէն են։

Սրբոց քոց որք են յերկրի քում, ըսքանչելի արարեր զամենայն կամս իմ 'ի նոսա։

Յաճախեսցին հիւանդութիւնք նոցա, յետ այսորիկ ապա վաղվաղեսցին։

Ոչ ժողովեցայց 'ի ժողովս նոցա յարեանց, և ոչ յիշեցից զանուանս նոցա 'ի շրթունս իմ։

Տէր բաժին ժառանգութեան իմոյ և բաժակի իմոյ, դու ես որ այսրէն դարձուցանես զժառանգութիւն իմ յիս։

Վիճակք ելին ինձ ընդ ընտիրս, և ժառանգութիւն իմ հաճոյ եղեւ ինձ։

Օրհնեցից զտէր որ խմաստուն արար զիս, մինչ 'ի գիշերի եւս խրատեցին զիս երիկամունք իմ։

Յառաջագոյն տեսանէի զտէր առաջի իմ յամենայն ժամ, զի է ընդ աջմէ իմմէ, զի մի սասանեցայց։

Վասն այնորիկ ուրախ եղեւ սիրտ իմ, և ցնծացաւ լեզու իմ, եւս և մարմին իմ բնակեսցի յուսով։

Զի ոչ թողցես զանձն իմ 'ի դժոխս, և ոչ տացես սրբոյ քում տեսանել զապականութիւն։

Ցուցեր ինձ զճանապարհս քո կենաց, լցուցեր զիս ուրախութեամբ երեսաց քոց 'ի քաղցրութենէ վայելչութեան աջոյ քո մինչ 'ի սպառ։

Լուր տէր արդարութեան, և նայեա 'ի խնդրուածս իմ. ունկնդիր աղօթից իմոց, զի ոչ շրթամբք նենգաւորօք։

Յերեսաց քոց իրաւունք ինձ ելցեն, և աչք իմ տեսցեն զուղղութիւն։

Փորձեցեր զսիրտ իմ, և քննեցեր

'ի գիշերի. փորձեցեր զիս, և ոչ
գտաւ յիս անիրաւութիւն:

Մի՛ խօսեսցի բերան իմ զգործս որ-
դւոց մարդկան, վասն բանից շր-
թանց քոց՝ ես պահեցից զճանա-
պարհս խիստս:

Հաստատեա զշաւիղս իմ 'ի ճանա-
պարհի քում, զի մի՛ գայթակղես-
ցին գնացք իմ:

Ես առ քեզ տէր կարդացի, զի լը-
ւար ինձ աստուած. խոնարհեցո
առ իս զունկն քո, և լուր բանից
իմոց:

Աքանչելի արարեր զողորմութիւ-
նըս քո. ո՛ փրկես զյնոսիկ՝ ոյք
յուսացեալ են 'ի քեզ՝ յայնցանէ,
ոյք հակառակ կան աջոյ քո:

Պահեա զիս որպէս բիբ ական, ընդ
հովանեաւ թևոց քոց ծածկես-
ցես զիս յերեսաց ամբարշտաց, որք
տառապեցուցին զիս:

Թշնամիք զանձն իմ պաշարեցին, և
'ի ճարպս իւրեանց արգելին, եւ

բերանք նոցա խօսեցան զամբար-
տաւանութիւն:

Մերժեցին զիս, և այժմ դարձեալ
պատեցան զինև. ուշ եդին խոնար-
հեցուցանել զիս յերկիր:

Համարեցան ինձ որպէս առիւծ՝ զի
պատրաստի յորս, և որպէս կորիւն
առիւծու՝ զի նստի դարանեալ:

Արի տէր՝ ժամանեա նոցա, և խա-
փանեա զնոսա. փրկեա զանձն իմ
յամբարշտաց, 'ի սրոյ և 'ի ձեռաց
թշնամւոյն.

Տէր՝ կորո զնոսա յերկրէ, բաժա-
նեա և խափանեա զնոսա 'ի կեանս
իւրեանց:

Գաղտնեօք քովք լցան որովայնք նո-
ցա, յագեցան կերակրովք, և թո-
ղին զմնացուածս տղայոց իւրեանց:

Ես արդարութեամբ երևեցայց ե-
րեսաց քոց, և յագեցայց յերևել
փառաց քոց:

Դատ արա ինձ աստուած, և իրաւ-
արա ինձ 'ի դատաստանի իմում:

Յազգէ որ ոչ է սուրբ, 'ի մարդոյ մեղաւորէ նենգաւորէ փրկեա զիս։ Դու Աստուած զօրիչ իմ ես, ընդէ՞ր մոռացար զիս, ընդէ՞ր տրտում գնամ ես 'ի նեղել թշնամւոյ իմոյ։

Առաքեա տէր զլոյս քո եւ զճշմարտութիւն քո, զի առաջնորդեսցեն ինձ եւ հանցեն զիս 'ի լեառն սուրբ եւ 'ի յարկս քո։

Մտից առաջի սեղանոյ Աստուծոյ առ Աստուած, որ ուրախ առնէ զմանկութիւն իմ։

Խոստովանեցայց քեզ օրհնութեամբ, Աստուած Աստուած իմ։

Արդ՝ ընդէ՞ր տրտում ես անձն իմ, կամ ընդէ՞ր խռովես զիս. յուսա առ Աստուած, խոստովանեա նմա, փրկիչ երեսաց իմոց Աստուած է։

Աստուած յօգնել ինձ նայեաց, եւ տէր յօգնել ինձ փութա։

Ամաչեսցեն եւ յամօթ լիցին, որք խնդրէին զանձն իմ, դարձցին յետս

եւ ամաչեսցեն որք խորհէին ինձ չար։ Դարձցին առ ժամայն ամաչեցեալք, որք ասէին ինձ վաշ վաշ։

Ցնծասցեն եւ ուրախ լիցին 'ի քեզ ամենեքեան որք խնդրեն զքեզ տէր։

Ասասցեն յամենայն ժամ, մեծ է Աստուած, եւ որք սիրեն զփրկութիւնս քո։

Ես աղքատ եւ տնանկ եմ, Աստուած օգնեա ինձ. օգնական եւ փրկիչ իմ ես, եւ դու տէր իմ՝ մի՛ յամենար։

Տուր զօրութիւն ծառայի քոյ, կեցո զորդի աղախնոյ քոյ, եւ արա առ իս նշան բարութեան։

Տեսցեն ատելիք իմ եւ ամաչեսցեն, զի դու տէր օգներ ինձ եւ մխիթարեցեր զիս։

Փառք Հօր։ Այժմ եւ միշտ։

Եւ Գ. Շնորհեա մեզ տէր։ Մաղ. Ի մերձենալ երեկոյին հանգստեան։

ՔԱՐՈԶ

Եւ եւս խաղաղութեան զտէր աղաչ։

Գոհացարուք զտեառնէ, որ խորհուրդ ողորմութեամբն առաջնորդեաց մեզ 'ի գործս տուընջեան, և շնորհեաց մեզ միաբան գալ հասանել 'ի հանգիստ գիշերիս։ Նա մեք յամենայն ժամ աղաչեսցուք զմարդասէրն աստուած՝ լինել պահապան անձանց մերոց. և նա խորհուրդ ողորմութեամբն պահեսցէ զմեզ, և առաջնորդեալ հասուսցէ յիւր բարութեան հանգիստն, զոր խոստացաւ սիրելեաց իւրոց ճշմարիտն աստուած Յիսուս Քրիստոս. Տէրն ամենակալ կեցուսցէ և ողորմեսցի։

Զհանգիստ գիշերիս խաղաղութբ։ Զհրեշտակ։ Զքաւութիւն։ Զսրբոյ խաչին։ Նա եւս միաբան։ Զանձինս։ Ողորմեաց։

Աղօթք. Տէր բարերար ու Գթած.

ՓՈԽ

Տէր լոյս իմ և կեանք իմ՝ ես յումմէ՞ երկեայց. տէր ապաւէն կենաց

իմոց՝ ես յումմէ՞ դողացայց։

Ի մերձենալ առ իս չարաց ուտել զմարմինն իմ, նեղիչք իմ և թշնամիք իմ՝ նոքա տկարացան և անկան։

Թէ պատրաստեսցի 'ի վերայ իմ պատերազմ, ոչ երկիցէ սիրտ իմ. եւ թէ յարիցէ 'ի վերայ իմ ճակատամարտ, սակայն և այսուիկ 'ի քեզ տէր յուսացայ։

Զմի խնդրեցի 'ի տեառնէ, և զայն աղաչեմ, բնակել ինձ 'ի տան տեառըն զամենայն աւուրս կենաց իմոց։

Տեսանել ինձ զվայելչութիւն տեառըն, և հրաման տալ 'ի տաճարի նորա։

Ծածկեաց զիս 'ի խորանի իւրում յաւուր չարի, ընդ յարկաւ արար զիս 'ի ծածկոյթ խորանի իւրում։

Ի վիմէ բարձր արարեր զիս, և այժմ բարձր արա զգլուխ իմ 'ի վերայ թշնամեաց իմոց։

Շուրջ եկեց՝ և մատուցից 'ի խորա-

նի Նորա պատարագ օրհնութեան, օրհնեցից և սաղմոս ասացից տեառն։ Լուր տէր ձայնի իմում, զի կարդացի առ քեզ. ողորմեա ինձ և լուր ինձ զի քեզ ասաց սիրտ իմ, և խնդրեցին երեսք իմ, 'զերեսս քո տէր խնդրեցին։

Մի դարձուցաներ զերեսս քո յինէն, և մի խոտորիր բարկութեամբ 'ի ծառայէ քումմէ։

Օգնական իմ լեր տէր, մի անարգեր զիս, և մի թողուր զիս աստուած փրկիչ իմ։

Հայր իմ և մայր իմ թողին զիս, և տէր իմ ընկալաւ զիս։

Օրէնսդէտ արա զիս տէր 'ի ճանապարհի քում, և առաջնորդեա ինձ 'ի շաւիղս քո ուղիղս։

Վասն թշնամեաց իմոց, մի մատներ զիս 'ի ձեռս նեղչաց իմոց։

Յարեան 'ի վերայ իմ վկայք մեղաց, և ստեցին ինձ յանօրէնութեան իւրեանց։

Հաւատացի տեսանել զբարութիւն տեառն յերկրին կենդանեաց. համբեր տեառն և քաջալերեաց, զօրասցի սիրտ քո և համբեր տեառն։

Փառք Հօր և Որդւոյ։

Երգ, Նայեաց սիրով։ Մաղթանք, Տէր՝ մ՛ դարձուցանէր։

ՔԱՐՈԶ

Աղաչեսցուք զամենակալն աստուած և խնդրեսցուք 'ի նմանէ, զի առաքեսցէ զհրեշտակ խաղաղութեան, որ եկեալ պահեսցէ զմեզ յերկիւղական գիշերիս՝ 'ի դիւական խռովութենէ, ամբողջ պահելով զհոգի և զմարմին մեր մինչև 'ի կատարումն ժամանակի ամաց մերոց։ Ամենակալ տէր աստուած մեր կեցո և ողորմեա։

Աղօթք, Ընդունողդ բարեաց յամենայնի։

ՓՈԽՔ ՅԱՒՈՒՐՍ ՄԵԾԻ ՊԱՀՈՑ

Երանեալ են անբիծք 'ի ճանապարհի, և ոյք գնան յօրէնս տեառն։

Երանի ոյք քննեն զվկայութիւն նո–
րա, բոլորով սրտիւ իւրեանց խնդ–
րեսցեն զնա։
Ոչ թէ ոյք գործեն զանօրէնութիւն
'ի ճանապարհս նորա գնասցեն։
Դու պատուիրեցեր զպատուիրանս
քո՝ 'ի պահել ինձ յոյժ։
Երանի թէ յաջողեալ էին ինձ ճա–
նապարհք իմ, 'ի պահել ինձ զար–
դարութիւնս քո։
Յայնժամ ես ոչ ամաչէի 'ի զգու–
շանալ ինձ 'ի պատուիրանս քո։
Խոստովան եղէց քեզ տէր յուղղու–
թիւն սրտի իմոյ, որպէս ուսայց
զիրաւունս արդարութեան քո։
Զիրաւունս քո պահեցից, մի թո–
ղուր զիս մինչեւ իսպառ։
Իւ՞ ուղղեսցէ երիտասարդ զճանա–
պարհս իւր, այլ 'ի պահել զբանս քո։
Բոլորով սրտիւ իմով խնդրեցի զքեզ.
մի մերժեր զիս 'ի պատուիրանաց քոց։
Ի սրտի իմում թագուցի զբանս քո,
որպէս զի մի մեղայց քեզ։

Օրհնեալ ես դու տէր, ուսո ինձ
զարդարութիւնս քո։
Շրթամբք իմովք պատմեցից զա–
մենայն իրաւունս բերանոյ քո։
Ի ճանապարհս վկայութեանց քոց
զուարճացայ, որպէս յամենայն 'ի
մեծութեան։
Ի պատուիրանս քո հոգացայ, եւ ըզ–
գուշացայ 'ի ճանապարհս քո։
Զիրաւունս քո խոսեցայ, եւ ոչ մո–
ռացայ զբանս քո։
Հատո ծառայի քում, եւ կեցից եւ
պահեցից զբանս քո։
Զարթո զաչս իմ, եւ նայեցայց 'ի
սքանչելիս օրինաց քոց։
Պանդուխտ եմ ես յերկրի, մի թա–
քուցաներ յինէն զպատուիրանս քո։
Փափաքեաց անձն իմ 'ի ցանկալ ինձ
զիրաւունս քո յամենայն ժամ։
Սաստեցեր ամբարտաւանից, անի–
ծեալ՝ ոյք խոտորեցան 'ի պատուի–
րանաց քոց։
Ի բաց արա յինէն զնախատինս եւ

զարհամարհանս, զի զվկայութիւ-
նըս քո խնդրեցի։
Քանզի նստան իշխանք՝ և չարախօ-
սէին զինէն, այլ ծառայ քո խոր-
հէր յիրաւունս քո։
Զի վկայութիւնք քո խօսք իմ է-
ին, և խորհուրդք իմ արդարու-
թիւն քո։
Մերձեցաւ անձն իմ ՚ի հող, տէր
կեցո զիս ըստ բանի քում։
Զճանապարհս իմ պատմեցի քեզ,
և լուար ինձ․ ուսո ինձ զարդարու-
թիւնս քո։
Ի ճանապարհս արդարութեանց քոց
իմաստուն արա զիս, և քննեցից
զսքանչելիս քո։
Տքնեցաւ անձն իմ առ ՚ի ձանձրա-
նալ, հաստատեա զիս ՚ի բանս քո։
Զճանապարհս մեղաց ՚ի բաց արա
յինէն, և յօրէնս քո ողորմեա ինձ։
Զճանապարհս ճշմարտութեան քո
ընտրեցի, և զիրաւունս քո ես ոչ
մոռացայ։

Մերձեցայ ես ՚ի վկայութիւնս քո․
տէր մի՛ յամօթ առնէր զիս։
Ի ճանապարհս պատուիրանաց քոց
ընթացայ, զի անդորր արարեր սըր-
տի իմոյ։
Օրէնսդրեա արա զիս տէր ՚ի ճանա-
պարհս իրաւանց քոց, և խնդրեցից
զնա յամենայն ժամ։
Իմաստուն արա զիս, և քննեցից
զօրէնս քո, և պահեցից զնա բոլո-
րով սրտիւ իմով։
Առաջնորդեա ինձ ՚ի շաւիղս պատ-
ուիրանաց քոց, զի ընդ նոսա հա-
ճեցայ։
Խոնարհեցո զսիրտ իմ ՚ի վկայու-
թիւնս քո և մի՛ յագահութիւն։
Դարձո զաչս իմ, զի մի՛ տեսից զնան-
րութիւն․ ՚ի ճանապարհս քո կեցո
զիս։
Հաստատեա ծառայի քում զբան
քո յերկիւղ քո։
Հան յինէն զնախատինս՝ զոր՛ և կար-
ծեցի, զի դատաստանք քո քաղցր են։

Ահա ցանկացայ պատուիրանաց քոց, յարդարութեան քում կեցո զիս։

Եկեսցէ 'ի վերայ իմ ողորմութիւն քո տէր, և փրկութիւն քո ըստ բանի քում։

Տաց պատասխանի ոյք նախատեն զիս բանիւք, զի ես 'ի բանս քո յուսացայ։

Մի՛ 'ի բացեայ առներ 'ի բերանոյ իմմէ զբան ճշմարտութեան մինչև յոյժ, զի յիրաւունս քո յուսացայ։

Պահեցի զօրէնս քո յամենայն ժամ, յաւիտեան և յաւիտեանս յաւիտենից։

Գնայի ես յանդորրու, զի զպատուիրանս քո խնդրեցի։

Խօսէի զվկայութիւնս քո առաջի թագաւորաց, և ոչ ամաչէի։

Խորհէի 'ի պատուիրանս քո, զոր սիրեցի։

Համբարձի զձեռս իմ 'ի պատուիրանս քո զոր սիրեցի, և խորհէի յարդարութեան քում։

Յիշեա զբան ծառայի քո, յոր և յուսացուցեր զիս։

Սա մխիթարեաց զիս 'ի խոնարհութեան իմում, զի բան քո կեցոյց զիս։

Ամբարտաւանք անիրաւեցան յիս յոյժ, այլ յօրինաց քոց ես ոչ խոտորեցայ։

Յիշեցի զիրաւունս քո յաւիտենից տէր, և մխիթարեցայ։

Տրտմութիւն կալաւ զիս 'ի մեղաւորաց, և ոյք թողին զօրէնս քո։

Գովելի էին ինձ իրաւունք քո 'ի տեղւոջ պանդխտութեան իմոյ։

Յիշեցի 'ի գիշերի զանուն քո տէր, և պահեցի զօրէնս քո։

Սա եղև ինձ ճանապարհ 'ի կեանս, զի զարդարութիւնս քո խնդրեցի։

Փառք հօր և որդւոյ։

ՓՈԽ

Բաժին իմ ես դու տէր, ասացի պահել ինձ զօրէնս քո։

Աղաչեցի զերեսս քո բոլորով սրտիւ իմով, ողորմեա ինձ ըստ բանի քում։

Խորհեցայ ՚ի ճանապարհս իմ, եւ դարձուցի զոտս իմ ՚ի վկայութիւնս քո։

Պատրաստեցայ՝ և ոչ խռովեցայ, զի պահեցի զպատուիրանս քո։

Տոռունք մեղաց պատեցան զինեւ, այլ զօրէնս քո ես ոչ մոռացայ։

Ի մէջ գիշերի յառնէի խոստովան լինել առ քեզ՝ վասն իրաւանց և արդարութեան քո։

Հաղորդ էի ես ամենայն երկիւղածաց քոց, որոց պահեալ էին զպատուիրանս քո։

Ողորմութեամբ տեառն լի եղեւ երկիր, զարդարութիւնս քո ուսո ինձ։

Քաղցրութիւն արարեր ընդ ծառայի քում տէր, ըստ բանի քում։

Զքաղցրութիւն զխրատ և զգիտութիւն ուսո ինձ, զի ՚ի պատուի-

րանս քո ես հաւատացի։

Մինչչեւ խոնարհեալ էի ես՝ մեղայ, վասն այսորիկ զբանս քո պահեցի յոյժ։

Քաղցր ես դու տէր, և քաղցրութեամբ քով ուսո ինձ զարդարութիւնս քո։

Բազմացան յիս անիրաւութիւնք ամբարտաւանից, այլ ես բոլորով սրտիւ իմով քննեցի զպատուիրանս քո։

Մածան որպէս կաթն սիրտք նոցա, այլ ես զօրէնս քո խօսեցայ։

Բարի է ինձ՝ զի խոնարհ արարեր զիս, որպէս ուսայց զարդարութիւնս քո։

Բարի են ինձ օրէնք բերանոյ քոյ՝ քան զհազարս ոսկւոյ և արծաթոյ։

Ձեռք քո արարին և ստեղծին զիս, իմաստուն արա զիս և ուսայց ըզպատուիրանս քո։

Երկիւղածք քո տեսցեն զիս՝ և ուրախ եղիցին, զի ես ՚ի բանս քո յու-

սացայ։
Ծանեայ տէր՝ զի արդարութեամբ
են դատաստանք քո, յիրաւի խո-
նարհեցուցեր զիս։
Եղիցի ողորմութիւն քո 'ի մխիթա-
րել զիս ըստ բանի քում՝ զծառայս
քո։
Եկեսցեն յիս գթութիւնք քո՝ եւ
կեցից, զի օրէնք քո խօսք իմ էին։
Ամաչեսցեն ամբարտաւանք որք 'ի
տարապարտուց անիրաւեցան յիս,
այլ ես հոգացայ 'ի պատուիրանս քո։
Խրատեսցեն զիս երկիւղածք քո, և
որք ճանաչեն զվկայութիւնս քո։
Եղիցի սիրտ իմ անբիծ յարդարու-
թեան քում, զի մի՛ ամաչեցից։
Կարօտացաւ անձն իմ 'ի փրկութիւ-
նըս քո, զի ես 'ի բանս քո յուսա-
ցայ։
Սպասեցին աչք իմ բանի քում, ա-
սացի ե՞րբ մխիթարեսցես զիս։
Եղէ ես որպէս տիկ 'ի պարզի, զի
զարդարութիւնս քո ես ոչ մոռացայ։

Քանի՞ ինչ են աւուրք ծառայի քո.
Ե՞րբ արասցես ինձ զիրաւունս 'ի
հալածչաց իմոց։
Պատմեցին ինձ անօրէնք զխորհուր-
դըս, այլ ոչ որպէս զօրէնս քո։
Ամենայն պատուիրանք քո ճշմարիտ
են. 'ի նանիր հալածեցին զիս, օգ-
նեա ինձ։
Փոքր մի եւս՝ և կորուսանէին զիս,
յերկրի, այլ ես ոչ թողի զպատուի-
րանս քո։
Ըստ ողորմութեան քում կեցո զիս
և պահեցից զվկայութիւնս բերա-
նոյ քո։
Յաւիտեան տէր՝ բան քո կայ յեր-
կինս, ազգէ մինչեւ յազգ է ճշմար-
տութիւն քո։
Հաստատեցեր զերկիր, և կայ։
Հրամանի քում մնայ տիւ, զի ամե-
նեքեան ծառայք քո են։
Եթէ ոչ օրէնք քո խօսք իմ էին, կան-
խաւ եւս արդեօք կորուսեալ էի
'ի խոնարհութեան իմում։

Յաւիտեան ոչ մոռացայց զարդարութիւնս քո, զի նոքօք կեցուցեր զիս:

Քո եմ ես՝ և կեցո զիս, զի զարդարութիւնս քո խնդրեցի:

Ինձ սպասեցին մեղաւորք ՚ի կորուսանել, զի զվկայութիւնս քո ես ՚ի միտ առի:

Յամենայն կատարածի տեսի զվախճան, յոյժ անդորր էին ինձ պատուիրանք քո:

Որպէս սիրեցի զօրէնս քո, զօրհանապազ խօսք իմ էին:

Քան զթշնամիս իմ իմաստուն արարեր զիս ՚ի պատուիրանս քո, զի յաւիտեան իմ էին:

Քան զամենայն ուսուցիչս իմ իմաստուն եղէ, զի վկայութիւնք քո խօսք իմ էին:

Քան զծերս իմաստուն եղէ, զի ըզ պատուիրանս քո քննեցի:

Յամենայն ճանապարհաց չարաց արգելի զոտս իմ, որպէս զի պահե-

ցից զբանս քո:

Յիրաւանց քոց ես ոչ խոտորեցայ, զի դու օրէնսդէտ արարեր զիս:

Որպէս զի քաղցր են ՚ի քիմս իմ բանք քո քան զմեղր բերանոյ իմոյ:

Ի պատուիրանաց քոց իմացեալ ատեցի զամենայն ճանապարհս չարաց, զի դու օրէնսդէտ արարեր զիս:

Ճրագ են բանք քո ոտից իմոց, և լոյս շաւղաց իմոց:

Երդուայ և հաստատեցի, զի պահեցից զամենայն իրաւունս արդարութեան քո:

Խոնարհ եղէ մինչև յոյժ, տէր՝ կեցո զիս ըստ բանի քում:

Ընդ կամս բերանոյ իմոյ հաճեաց տէր, և զիրաւունս քո ուսո ինձ:

Անձն իմ ՚ի ձեռս քո է յամենայն ժամ, և զօրէնս ք ես ոչ մոռացայ:

Եդին ինձ մեղաւորք զորոգայթ, ՚ի պատուիրանաց քոց ես ոչ մոլորեցայ:

Ժառանգեցի զվկայութիւնս քո յա-

ւիտեան, զի ցնծութիւն է սրտի իմոյ։

Խոնարհեցուցի զսիրտ իմ՝ առնել զարդարութիւնս քո յաւիտեան, վասն հատուցման։

Զանօրէնս ատեցի, և զօրէնս քո սիրեցի։

Օգնական և փրկիչ իմ ես դու, և ես ՚ի բանս քո յուսացայ։

Ի բաց եղերուք յինէն չարք, և քննեցից զպատուիրանս Աստուծոյ իմոյ։

Օգնեա ինձ ըստ բանի քում, և կեցո զիս, և մի յամօթ առներ զիս ՚ի յուսոյ իմմէ։

Օգնեա ինձ և ապրեցո զիս, և խորհեցայց յիրաւունս քո յամենայն ժամ։

Անարգեցեր զամենեսեան որք ապստամբք եղեն յարդարութեանց քոց, զի անիրաւութեամբ էին խորհուրդք նոցա։

Յանցաւորս համարեցայ զամենայն

մեղաւորս երկրի, վասն այսորիկ սիրեցի զպատուիրանս քո։

Բևեռեա ընդ երկիւղ քո զմարմին իմ, զի ՚ի դատաստանաց քոց երկեայ յոյժ։

Փառք Հօր և Որդւոյ և։

ՓՈԽ

Արարի իրաւունս և արդարութիւն. մի մատներ զիս ՚ի ձեռս նեղչաց իմոց։

Ընկալ զծառայս քո ՚ի բարի, զի մի ամբարտաւանք զրկեսցեն զիս։

Պակասեցին աչք իմ փրկութեան քում տէր, և բանից արդարութեան քո։

Արա ընդ ծառայի քում տէր ըստ ողորմութեան քում, զարդարութիւնս քո ուսո ինձ։

Ծառայ քո եմ ես, իմաստուն արա զիս և ծանեայց զվկայութիւնս քո։

Ժամ է պաշտել զտէր, խափանեցին զօրէնս քո։

Վասն այսորիկ սիրեցի զպատուիրանս քո քան զամենայն ոսկի և զտպազիոն:

Ամենայն պատուիրանք քո յաջողեցան ինձ, զի ատեցի ես զճանապարհս չարաց:

Սքանչելի են վկայութիւնք քո, վասն այսորիկ սիրեաց զնոսա անձն իմ:

Յայտնութիւն բանից քոց լուսաւոր է, և իմաստուն առնէ զտղայս:

Զբերան իմ բացի և առի զհոգի. ’ի պատուիրանս քո փափաքեաց անձն իմ:

Նայեա առ իս և ողորմեա ինձ, ըստ իրաւունս սիրողաց անուան քո:

Զճանապարհս իմ ուղիղ արա ինձ ըստ բանի քում, և մի տիրեսցեն ինձ ամենայն մեղք:

Փրկեա զիս ’ի զրպարտութենէ մարդկան, և պահեցից զպատուիրանս քո:

Երեւեցո զերեսս քո ’ի ծառայս քո, և ուսո ինձ զարդարութիւնս քո:

Վտակք ջուրց իջին յաչաց իմոց, զի ոչ պահեցին զօրէնս քո:

Արդար ես դու տէր, և ուղիղ են դատաստանք քո:

Պատուիրեցեր զարդարութիւն վկայութեանց քոց, և ճշմարիտ են յոյժ:

Մաշեաց զիս նախանձ քո, զի մոռացան զբանս քո թշնամիք իմ:

Ընտրեալ է բան քո յոյժ, և ծառայ քո սիրեաց զնա:

Մանուկ եմ ես և արհամարհեալ, և զարդարութիւնս քո ես ոչ մոռացայ:

Արդարութիւն քո՝ արդարութիւն յաւիտենից, և օրէնք քո ճշմարիտ են:

Նեղութիւնք և վիշտք գտին զիս, և պատուիրանք քո խօսք իմ էին:

Արդարութեամբ են վկայութիւնք քո յաւիտեան, իմաստուն արա և կեցո զիս:

Կարդացի առ քեզ բոլորով սրտիւ իմով. լուր ինձ տէր, զի զարդա-

րութիւնս քո խնդրեցի ։

Աղաղակեցի առ քեզ՝ և փրկեա զիս, և պահեցից զվկայութիւնս քո ։

Կանխեցի տարաժամու՝ աղաղակեցի, և ես 'ի բանս քո յուսացայ ։

Կանխեցին աչք իմ առաւօտու, 'ի խօսիլ ինձ զբանս քո ։

Զայնի իմում լուր տէր՝ ըստ ողորմութեան քում, և յիրաւունս քո կեցո զիս ։

Մերձեցուցին յիս հալածիչք իմ զանօրէնութիւն, զի յօրինաց քոց հեռի եղեն ։

Մերձ ես դու տէր, և ամենայն պատուիրանք քո ճշմարիտ են ։

Ի սկզբանէ ծանեայ 'ի վկայութեանց քոց, զի յաւիտեան հաստատեցեր զնոսա ։

Տես զխոնարհութիւն իմ և փրկեա զիս, զի զօրէնս քո ես ոչ մոռացայ ։

Դատեա զդատաստանս իմ և փրկեա զիս, և ըստ բանի քում կեցո զիս ։

Հեռի է 'ի մեղաւորաց փրկութիւն,

զի զիրաւունս քո ոչ պահեցին ։

Գթութիւնք քո բազում են տէր, ըստ իրաւանց քոց կեցո զիս ։

Բազում են որք հալածեն և նեղեն զիս, 'ի վկայութեանց քոց ես ոչ խոտորեցայ ։

Հայէի յանզգամս՝ և մաշէի, զի զպատուիրանս քո ոչ պահեցին ։

Տես՝ զի զպատուիրանս քո սիրեցի, տէր՝ ողորմութեամբ քով կեցո զիս ։

Սկիզբն բանից քոց ճշմարտութիւն է, յաւիտեան են ամենայն իրաւունք արդարութեան քո ։

Իշխանք հալածեցին զիս 'ի նանիր, և 'ի բանից քոց երկեաւ սիրտ իմ ։

Ցնծացայ ես 'ի բանս քո, որպէս այն որ գտանէ աւար բազում ։

Զմեղս ատեցի և անարգեցի, և զօրէնս քո սիրեցի ։

Եօթն անգամ յաւուր օրհնեցից զքեզ, վասն իրաւանց և արդարութեան քո ։

Խաղաղութիւն բազում է այնոցիկ

ոյք սիրեն զօրէնս քո, և ոչ գոյ 'ի
նոսա գայթակղութիւն :
Սպասեցի փրկութեան քում տէր,
և զպատուիրանս քո սիրեցի :
Պահեաց անձն իմ զվկայութիւնս
քո, և սիրեաց զնոսա յոյժ :
Պահեցից զպատուիրանս և զվկայ-
ութիւնս քո, զի ամենայն ճանա-
պարհք իմ առաջի քո են :
Մերձեսցին խնդրուածք իմ առաջի
քո տէր, ըստ բանի քում իմաստ-
ուն արա զիս :
Մտցեն աղօթք իմ առաջի քո տէր,
և բանիւ քով փրկեա զիս :
Բղխեսցեն շրթունք իմ զօրհնու-
թիւնս քո, յորժամ ուսուսցես ինձ
զարդարութիւնս քո :
Խօսեսցի լեզու իմ զբանս քո, զի
ամենայն պատուիրանք քո արդա-
րութեամբ են :
Եղիցի ձեռն քո 'ի կեցուցանել զիս,
զի զպատուիրանս քո ընտրեցի :
Ցանկացայ փրկութեան քում տէր,

և օրէնք քո խօսք իմ էին :
կեցցէ անձն իմ օրհնեսցէ զքեզ, և
իրաւունք քո օգնեսցեն ինձ :
Մոլորեցայ ես որպէս զոչխար կո-
րուսեալ. խնդրեա զծառայս քո,
զի զպատուիրանս քո ես ոչ մոռացայ :
Փառք հօր : Այժմ և միշտ :

Շարական, ի ձէն հայցեմք : Սաղ. հոգւոյն հանգուցելոց :

ՔԱՐՈԶ

Եւ ևս խաղաղութեան զտէր աղա :
Վասն հանգուցեալ հոգւոյն աղա-
չեսցուք զփրկիչն մեր Քրիստոս, զի
զնոսա ընդ արդարան դասեսցէ, և
զմեզ կեցուսցէ շնորհիւ ողորմու-
թեան իւրոյ : Ամենակալ :

Աղօթք, Քրիստոս որդի աստուծոյ :

ՀԱՆԳՍՏԵԱՆ

ԺԱՄԵՐԳՈՒԹԻՒՆ

Օրհնեալ տէր մեր։ Հայր մեր որ։

Առաքեա տէր զլոյս քո և զճըշ-
մարտութիւն քո, զի առաջնորդես-
ցեն ինձ և հանիցեն զիս 'ի լեառն
սուրբ և 'ի յարկս քո։
Մտից առաջի սեղանոյ Աստուծոյ
առ Աստուած, որ ուրախ առնէ
զմանկութիւն իմ։
Խոստովան եղէց քեզ օրհնութեամբ
Աստուած Աստուած իմ։
Արդ՝ ընդէ՞ր տրտում ես անձն իմ,
կամ ընդէ՞ր խռովես զիս. յուսա
առ Աստուած, խոստովանեա նմա,
փրկիչ երեսաց իմոց Աստուած է։
Փառք Հօր և Որդւոյ և։

Եւ ևս խաղաղութեան զտէր ա-
ղաչեսցուք, ընկալ կեցո և ողորմեա։
Օրհնութիւն և փառք Հօր և Որ-
դւոյ և Հոգւոյն Սրբոյ, այժմ և։

ՍԱՂՄՈՍ

Եկեսցէ 'ի վերայ իմ ողորմութիւն
քո տէր, և փրկութիւն քո ըստ
բանի քում։
Տաց պատասխանի ոյք նախատեն
զիս բանիւք, զի ես 'ի բանս քո յու-
սացայ։
Մի' 'ի բացեայ առներ 'ի բերանոյ իմ
մի զբան ճշմարտութեան մինչև
յոյժ, զի յիրաւունս քո յուսացայ։
Պահեցի զօրէնս քո յամենայն ժամ,
յաւիտեան և յաւիտեանս յաւի-
տենից։
Գնայի ես յանդորրու, զի զպատուի-
րանս քո խնդրեցի։
Խօսէի զվկայութիւնս քո առաջի
թագաւորաց, և ոչ ամաչէի։
Խորհէի 'ի պատուիրանս քո, զոր

սիրեցի ։

Համբարձի զձեռս իմ 'ի պատուիրանս քո՝ զոր սիրեցի, և խորհէի յարդարութեան քում։

Յիշեա զբան ծառայի քո, յոր եւյուսացուցեր զիս ։

Այս մխիթարեաց զիս 'ի խոնարհութեան իմում, զի բան քո կեցոյց զիս ։

Ամբարտաւանք անիրաւեցան յիս յոյժ, այլ յօրինաց քոց ես ոչ խոտորեցայ ։

Յիշեցի զիրաւունս քո յաւիտենից տէր, և մխիթարեցայ ։

Տրտմութիւն կալաւ զիս 'ի մեղաւորաց, և ոյք թողին զօրէնս քո։

Գովելի էին ինձ իրաւունք քո 'ի տեղւոջ պանդխտութեան իմոյ ։

Յիշեցի 'ի գիշերի զանուն քո տէր, և պահեցի զօրէնս քո ։

Այս եղեւ ինձ ճանապարհ 'ի կեանս, զի զարդարութիւնս քո խնդրեցի ։

Զանօրէնս ատեցի, և զօրէնս քո սիրեցի։

Օգնական և փրկիչ իմ ես դու, և ես 'ի բանս քո յուսացայ ։

Ի բաց եղերուք յինէն չարք, և քննեցից զպատուիրանս աստուծոյ իմոյ ։

Օգնեա ինձ ըստ բանի քում, և կեցո զիս, և մի՛ յամօթ առներ զիս 'ի յուսոյ իմմէ ։

Օգնեա ինձ և ապրեցո զիս, եւ խորհեցայց յիրաւունս քո յամենայն ժամ ։

Անարգեցեր զամենեսեան որք ապստամբք եղեն յարդարութեանց քոց, զի անիրաւութեամբ էին խորհուրդք նոցա։

Յանցաւորս համարեցայ զամենայն մեղաւորս երկրի, վասն այսորիկ սիրեցի զպատուիրանս քո ։

Բեւեռեա ընդ երկիւղ քո զմարմին իմ, զի 'ի դատաստանաց քոց երկեայց յոյժ ։

Մերձեսցին խնդրուածք իմ առաջի քո տէր․ ըստ բանի քում իմաստուն

տրա զիս ։

Մտցեն աղօթք իմ առաջի քո տէր ,
և բանիւ քով փրկեա զիս ։

Բղխեսցեն շրթունք իմ զօրհնու-
թիւնս քո, յորժամ ուսուսցես ինձ
զարդարութիւնս քո ։

Խօսեսցի լեզու իմ զբանս քո , զի ա-
մենայն պատուիրանք քո արդա-
րութեամբ են ։

Եղիցի ձեռն քո 'ի կեցուցանել զիս ,
զի զպատուիրանս քո ընտրեցի ։

Ցանկացայ փրկութեան քում տէր,
և օրէնք քո խօսք իմ էին ։

Կեցցէ անձն իմ օրհնեսցէ զքեզ, և
իրաւունք քո օգնեսցեն ինձ ։

Մոլորեցայ ես որպէս զոչխար կորու-
սեալ, խնդրեա զծառայս քո զի ըզ-
պատուիրանս քո ես ոչ մոռացայ ։

Մի՛ եկեսցեն 'ի վերայ մեր ոտք ամ-
բարտաւանից , և ձեռք մեղաւորաց
մի՛ դողացուսցեն զմեզ ։

Ընդ անկցին ամենեքեան ոք գոր-
ծեն զանօրէնութիւն . մերժեսցին

և այլ մի՛ կարասցեն հաստատիլ ։

Նա 'ի տէր յուսացայ , ցնծացայց և
ուրախ եղէց յաստուած փրկիչ իմ ։

Տէր տէր ետ ինձ զօրութիւն, և կա-
ցոյց զոտս իմ 'ի հաստատութեան,
'ի վերայ պարանոցի թշնամւոյն կա-
ցոյց զիս , և հանգոյց զիս երագ ե-
րագ ։

Որ բնակեալն է յօգնութիւն բար-
ձրելոյն , ընդ հովանեաւ աստուծոյ
յերկինս հանգիցէ ։

Ասասցէ տեառն՝ ընդունող իմ ես,
ապաւէն իմ աստուած , և ես յու-
սամ 'ի նա ։

Նա փրկեսցէ զիս յորոգայթէ որ-
սողին , և 'ի բանից 'ի խռովութե-
նէ ։

Ի թիկնամէջս իւր ընկալցի զքեզ, և
'ի հովանի թևոց նորա յուսասցիս ։

Որպէս զէն շուրջ եղիցի զքեւ ճշմար-
տութիւն նորա ։

Ոչ երկիցես դու յերկիւղէ գիշերի
և ոչ 'ի նետէ որ թռչի 'ի տուէ ։

Յիրէ՝ որ շրջի ՚ի խաւարի, ՚ի գայթակղութենէ դիւին ՚ի հասարակ աւուր։

Անկցին ՚ի կողմանէ քումմէ հազարք, և բիւրք ընդ աջմէ քումմէ, և առ քեզ ինչ ոչ մերձեսցին։

Բայց միայն աչօք քովք հայեսցիս դու, և զհատուցումն մեղաւորաց տեսցես, զի դու տէր յոյս իմ ես։

Զբարձրեալն արարեր քեզ ապաւէն, զի ոչ հասցեն առ քեզ չարք, և տանջանք մի՛ մերձեսցին ՚ի յարկս քո։

Զի հրեշտակաց իւրոց պատուիրեալ է վասն քո, ՚ի պահել զքեզ յամենայն ճանապարհս քո։

Ի բազուկս իւրեանց ընկալցին զքեզ, զի մի՛ երբէք հարցես զքարի զոտն քո։

Ի վերայ իժից և քարբից գնասցես դու, և առ ոտն կոխեսցես զառիւծն և զվիշապն։

Քանզի յիս յուսացաւ, և փրկեցից զնա. հովանի եղէց նմա, զի ծա-

նեաւ զանուն իմ։

Կարդասցէ առ իս, և ես լուայց նմա, և առ նմա եղէց ՚ի նեղութեան։ Փրկեցից և փառաւոր արարից զնա. երկայն աւուրբք լցուցից, և ցուցից նմա զփրկութիւն իմ։

Առ քեզ տէր համբարձի զաչս իմ, որ բնակեալդ ես ՚ի յերկինս։

Որպէս աչք ծառայի ՚ի ձեռն տեառն իւրոյ, և որպէս աչք աղախնոյ ՚ի ձեռն տիկնոջ իւրոյ։

Այնպէս են աչք մեր առ քեզ տէր աստուած մեր, մինչև ողորմեսցիս ՚ի վերայ մեր։

Ողորմեա մեզ տէր՝ ողորմեա մեզ, զի բազում լցաք արհամարհանօք։

Եւս առաւել լցան անձինք մեր նախատանօք, որք նախատէին զմեզ, և արհամարհանօք ամբարտաւանից։

Աստուած յանուան քում կեցո զիս, և ՚ի զօրութեան քում իրաւ արա ինձ։

Աստուած լուր աղօթից իմոց, ուն-

կընդիր բանից բերանոյ իմոյ։

Օտարք յարեան 'ի վերայ իմ, և հզօրք խնդրեցին զանձն իմ, և ոչ համարեցան զքեզ աստուած առաջի իւրեանց։

Ահա աստուած օգնական իմ, և տէր ընդունող հոգւոյ իմոյ։

Ի դարձուցանել զչարն 'ի թշնամիս իմ, ճշմարտութեամբ քով սատակեա զնոսա։

Ես կամօք իմովք պատարագս մատուցից քեզ, և խոստովան եղէց անուան քում տէր, զի բարի է։

Յամենայն նեղութենէ իմմէ փրկեցեր զիս, և 'ի թշնամիս իմ ետես ակն իմ։

Օրհնեալ ես դու տէր աստուած հարցն մերոց, գովեալ և առաւել բարձրացեալ անուն քո յաւիտեան։

Եւ օրհնեալ է անուն սուրբ փառաց քոց, գովեալ և առաւել։

Օրհնեալ ես 'ի տաճարի փառաց սրբութեան քո, գովեալ և առաւել։

Օրհնեալ ես 'ի վերայ աթոռոյ արքայութեան քո, գովեալ և առաւել։

Օրհնեալ ես որ նստիս 'ի քրովբէս և հայիս յանդունդս, գովեալ և առա։

Օրհնեալ ես 'ի վերայ հաստատութեան երկնից, գովեալ և առաւել։

Օրհնեցէք զաստուած 'ի սրբութեան նորա, օրհնեցէք զնա 'ի հաստատութեան 'ի զօրութեան նորա։

Օրհնեցէք զնա 'ի զօրութեան նորա, օրհնեցէք զնա 'ի բազում մեծութեան նորա։

Օրհնեցէք զնա 'ի ձայն օրհնութեան, օրհնեցէք զնա սաղմոսիւք և օրհնութեամբ։

Օրհնեցէք զնա ցնծութեամբ, գովեցէք զնա ուրախութեամբ։

Օրհնեցէք զնա 'ի բանս քաղցր, գովեցէք զնա 'ի բարբառ. լելիս։

Օրհնեցէք զնա 'ի ձայն գոհութեան, ամենայն հոգիք օրհնեցէք զտէր։

Արդ արձակեա զծառայս քո տէր ըստ

բանի քում 'ի խաղաղութիւն, զի
տեսին աչք իմ զփրկութիւն քո զոր
պատրաստեցեր առաջի ամենայն
ժողովրդոց:

Լոյս յայտնեցար հեթանոսաց, և
փառք ժողովրդեան քում իսրայէլի:

Զգեցեր զձեռն քո՝ և փրկեաց զիս
աջ քո, և տէր հատուսցէ ընդ իմ:

Տէր ողորմութիւն քո յաւիտեան, ըզ
գործս ձեռաց քոց մի անտեսաներ:

Տէր հան 'ի բանտէ զանձն իմ, գոհա
նալ զանուանէ քումմէ:

Եւ քեզ սպասեն արդարքն մինչև
հատուսցես:

Մեծացուսցէ անձն իմ զտէր և ցըն
ծասցէ հոգի իմ աստուծով փրկչաւ
իմով:

Այց արար 'ի վերայ խոնարհութեան
աղախնոյ իւրոյ, այսուհետև երա
նեսցեն ինձ ամենայն ազգք:

Արար ընդ իս մեծամեծս հզօրն, և
սուրբ է անուն նորա:

Ողորմութիւն արար ազգաց յազգս

երկիւղածաց իւրոց, և արար զօ
րութիւն բազկաւ իւրով:

Ցրուեաց զամբարտաւանս 'ի մտաց
սրտից, և քակեաց զհզօրս յաթոռոց:

Զխոնարհս բարձրացոյց, զկարօտս
ելից բարութեամբ, և զմեծատունս
արձակեաց ունայնս:

Պաշտպանեաց իսրայէլի ծառայի իւ
րոյ, յիշելով զողորմութիւն իւր:

Որպէս խօսեցաւ առ հարսն մեր,
ընդ աբրահամու և զաւակի նորա
յաւիտեան:

Տուր զօրութիւն ծառայի քո, կեցո
զորդի աղախնոյ քոյ, և արա առ իս
նշան բարութեան:

Տեսցեն ատելիք իմ և ամաչեսցեն,
զի դու տէր օգնեցեր ինձ և մխիթա
րեցեր զիս:

փառք հօր: Այժմ և միշտ:

ՄԱՂԹԱՆՔ

Անձն իմ 'ի ձեռս քո է յամենայն ժամ,
և 'ի սուրբ խաչ քո յուսացեալ եմ

թագաւոր երկնաւոր, զբազմու-
թիւն սրբոց քոց բարեխօս ունիմ
առ քեզ, որ երկայնամիտդ ես առ
ամենեսեան, մի՛ անտես առներ զա-
պաւինեալս 'ի քեզ, այլ պահեա
պատուական և սուրբ խաչիւ քով
'ի խաղաղութեան:

ՔԱՐՈԶ

Աղաչեսցուք զամենակալն աստ-
ուած և խնդրեսցուք 'ի նմանէ, զի
առաքեսցէ զհրեշտակ խաղաղու-
թեան, որ եկեալ պահեսցէ զմեզ
յերկիւղական գիշերիս, 'ի գիւական
խռովութենէ ամբողջ պահելով ըզ-
հոգի և զմարմին մեր մինչև 'ի կա-
տարումն ժամանակի ամաց մերոց:
Ամենակալ տէր աստուած մեր կե-
ցո և ողորմեա:

Զհանգիստ գիշերիս խաղաղու-
թեամբ: Զհրեշտակ: Զքաւու-
թիւն: Զսրբոյ: Եւ եւս: Զանձինս:
Ողորմեաց մեզ:

ԱՂՕԹՔ

Տէր աստուած մեր դու պահեա ըզ-
մեզ խաղաղութեամբ 'ի գիշերիս
յայսմիկ և յամենայն ժամանակի:
Ընդ սուրբ երկիւղ քո բեւեռեալ
պահեա զմիտս և զխորհուրդս մեր,
որպէս զի յամենայն ժամ քեւ պահ-
պանեալ լիցուք յորոգայթից թըշ-
նամւոյն, և քեզ հանցուք զօրհնուի
և զփառս հօր և որդւոյ և հոգւոյդ
սրբոյ, այժմ և միշտ և յաւիտեանս
յաւիտենից. ամէն:

Խաղաղութիւն ամենեցուն:
Աստուծոյ երկիրպագեսցուք:

Զհրեշտակի խաղաղութեան յանձն
արա զանձինս մեր տէր զօրու-
թեանց, որ եկեալ պահեսցէ զմեզ
անխռովս 'ի տուէ և 'ի գիշերի,
յարթնութեան և 'ի հանգստեան
մերում, զի դու ես արարիչ լուսոյ և
հաստատիչ գիշերի: Եւ այժմ աղա-
չեմք զքեզ տէր աստուած մեր, ըզ

Հանգիստ գիշերիս շնորհեա խաղաղութեամբ անցուցանել, և հասանել 'ի պաշտօն առաւօտու յերկրպագութիւն և 'ի փառաբանութիւն ամենասուրբ Երրորդութեանդ, այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից ամէն։

ՍԱՂՄՈՍ

Խաղաղութեամբ յայս և 'ի սոյն ննջեսցուք և զարթիցուք, զի դու տէր միայն առանձին յուսով քով բնակեցուցեր զմեզ։

Ի կարդալ իմում լուար ինձ աստուած ըստ արդարութեան, 'ի նեղութենէ ինձ անդորր արարեր, ողորմեա ինձ և լուր աղօթից իմոց։

Որդիք մարդկան՝ մինչեւ յերբ էք խստասիրտք, ընդէ՞ր սիրէք զնանրութիւն, և խնդրէք զստութիւն։

Ծաներուք զի սքանչելիս արար տէր սրբոյ իւրում, և տէր լուիցէ ինձ 'ի կարդալ իմում առ նա։

Բարկանայք՝ և մի՛ մեղանչէք. զոր ինչ ասէք 'ի սիրտս ձեր՝ յանկողինս ձեր զղջացարուք։

Մատուցէք պատարագս արդարութեան, և յուսացարուք 'ի տէր։

Բազումք ասեն թէ ո՛ ցուցցէ մեզ զբարութիւն տեառն. նշանեցաւ առ մեզ լոյս երեսաց քոց, և ետուր ուրախութիւն սրտից մերոց։

Ի պտղոյ ցորենոյ գինւոյ և ձիթոյ իւրեանց լցուցեր զնոսա։

Խաղաղութեամբ յայս և 'ի սոյն ննջեսցուք և զարթիցուք, զի դու տէր միայն առանձին յուսով քո բնակեցուցեր զմեզ։

Ալէլուիա Օրհնի։

Քհն. Խաղաղութիւն ամենեցուն։

Եւ ընդ հոգւոյդ քում։

Երկիւղածութեամբ լուարուք։

Քհն. Սրբոյ աւետարանին՝ որ ըստ Յովհաննու։

Փառք քեզ տէր աստուած մեր։

Պռօսխումէ։

Ասէ աստուած ։

Քահ. Տէրն մեր Յիսուս Քրիստոս ասէ ։

Ամէն ամէն ա ։

ՔԱՐՈԶ

Սուրբ խաչիւս աղաչեսցուք զՏէր, զի սովաւ փրկեսցէ զմեզ ՚ի մեղաց, և կեցուսցէ շնորհիւ ողորմութեան իւրոյ ։ Ամենակալ տէր աստուած մեր կեցո և ողորմեա ։

Աղօթք, Պահպանեա զմեզ. Օրհնեալ տէր մեր ։ Հայր մեր ։

ՄԱՂԹԱՆՔ

Ընկանիմք առաջի քո սուրբ Աստուածածին, և աղաչեմք զանարատ զկոյսդ. բարեխօսեա վասն անձանց մերոց. և աղաչեա զՄիածին որդիդ փրկել զմեզ ՚ի փորձութենէ և յամենայն վտանգից մերոց ։ Որ արձակիչդ ես կապելոց՝ պարգևատու ամենեցուն, այսօր հայցմամբ ծերունւոյն՝ արձակեա և զիս ըզբազմամեղս ՚ի կապանաց մահու ՚ի կեանսն յաւիտենից ։

ՄԱՂԹԱՆՔ ԶՕՐԱՒՈՐՔ ԱՐՀԱՒՐԱՑ ԳԻՇԵՐԱՑՆՈՑ

Սրբոյն Գրիգորի Նարեկացւոյ ասացեալ ։

ԲԱՆ ԺԲ.

Ընկալ քաղցրութեամբ՝ Տէր աստուած հզօր զդառնացողիս զաղաչանս. մատիր գթութեամբ առ պատկառեալս դիմօք. փարատեա, ամենապարգև, զամօթալից տխրութիւնս. բարձ յինէն, ողորմած, զանբերելի ծանրութիւնս. անջրպետեա, հնարաւոր, զմահացու կրթութիւնս. աւարեա, միշտ յաղթող, զխաբողին հաճութիւնս. բացադրեա, վերնային, զմոլելոյն մառախուղ. կնքեա, կեցուցիչ, զկորուսչին ընթացմունս. ցրուեա, ծածկատես, զըմբռնողին չար դըրոշմունս. խորտակեա, անքննին, ըզմարտողին դիմեցմունս ։ Տեառնագրեա քո անուամբդ զլուսանցոյց երդ յարկիս. պարփակեա քո ձեռամբդ զառաստաղ տաճարիս. գը-

ծագրեա քո արեամբդ զմուտ սե-
մոց սենեկիս · կերպացո զքո նշա-
նըդ ’ի հետս ելից մաղթողիս · ամ-
րացո քո աջովդ զհանգստեանս խըշ-
տի · մաքրեսցես ’ի հաղէից զծած-
կարան անկողնոյս · պահեսցես քո
կամօքդ զտառապեալ անձն հոգ-
ւոյս · անխարդախ արասցես զքո
շնորհեալ շունչ մարմնոյս · կացուս-
ցես շրջափակ զպար զօրուդ երկ-
նայնոյ · կարգեսցես ’ի դիմի ընդդէմ
դիւացն դասու : Տուր հանգիստ բեր-
կրութեան մահահանգոյնս նիրհ-
ման ’ի խորութեան գիշերիս , բա-
րեխօսութեամբ հայցուածոց սըր-
բոյ Աստուածածնին և ամենայն ընտ-
րելոց : Ամփոփեալ պարուրեա ըզ-
պատուհան տեսութեանց զգայա-
րանացս իմաստից անզարհուրելի
զետեղմամբ , ’ի ծփական խռովու-
թեանց , կենցաղական զբաղմանց ,
անրջական երազոց , խօլականաց ցը-
նորից , յիշատակաւ քո յուսոյդ ան-

վնասելի պաշտպանեալ : Եւ սթա-
փեալ վերստին ’ի ննջմանէ ծանրու-
թեան · ամենազգաստ արթնու-
թեամբ , հոգենորոգ զուարթու-
թեամբ ’ի քեզ արձանացեալ , զայս
ձայն մաղթանաց բուրմամբ հա-
ւատոց , քեզ , ամենօրհնեալ թագա-
ւոր փառաց անճառից , փառաբա-
նողաց երկնազուամար խմբից երգա-
կցեալ , յերկինս առաքել : Զի դու
փառաւորեալ ես յամենայն արա-
րածոց յաւիտեանս յաւիտենից ·
ամէն :

ԱՂՕԹՔ ԶՕՐԱՒՈՐ ՆՈՐԻՆ ՍՐԲՈՅՆ ԳՐԻԳՈՐԻ

ԲԱՆ ԽԱ ·

Որդի աստուծոյ կենդանւոյ օրհ-
նեալ յամենայնի , Հօրդ ահաւորի
անքննին ծնունդ , որ տկարանայ
առ ’ի քէն և ոչ ինչ · որ ’ի ծագել
անստուեր նշուլից ողորմութեան
քո փառայ , հալին մեղք , հալա-
ծին դեւք , ջնջին յանցանք , խզին

կապանք, խորտակին շղթայք, կենդանածնին մահացեալք, բժշկին հարուածք, ողջանան վէրք, բառնին ապականութիւնք, տեղի տան տրտմութիւնք, նահանջին հեծութիւնք, փախնու խաւարն, մեկնի մէգն, մերժի մառախուղն, փարատի մռայլն, սպառի աղջամուղջն, վերանայ մութն, գնայ գիշերն, տարագրի տագնապն, չքանան չարիքն, հալածին յուսահատութիւնքն, և թագաւորէ ձեռն քո ամենակալ, քաւիչդ ամենայնի։ Որ ոչ եկիր կորուսանել զմարդկան ոգիս, այլ կեցուցանել, թող ինձ զանթիւ չարիսն իմ բազում ողորմութեամբդ. զի դու միայն ես յերկնի անճառ, և յերկրի անզննին, 'ի տարր գոյի, և յեզրս ծագաց աշխարհի, սկիզբն ամենայնի և յամենայնի ամենայն լրմամբ, օրհնեալ 'ի բարձունս, և քեզ ընդ Հօր և Հոգւոյդ սրբոյ վայելէ փառք յաւիտեանս. ամէն։

ԱՂՕԹՔ ԻՒՐԱՔԱՆՉԻՒՐ ԱՆՁԻՆ ՀԱՒԱՏԱՑԵԼՈՑ Ի ՔՐԻՍՏՈՍ

Զոր արարեալ է սրբոյ տեառն Ներսէսի հայոց կաթողիկոսի։

Հաւատով խոստովանիմ, և երկիր պագանեմ քեզ՝ Հայր և Որդի և Սուրբ Հոգի, անեղ և անմահ բնութիւն, արարիչ հրեշտակաց և մարդկան և ամենայն եղելոց. ողորմեա քո արարածոց և ինձ բազմամեղիս։

Հաւատով խոստովանիմ, և երկիր պագանեմ քեզ՝ անբաժանելի լոյս, միասնական Սուրբ Երրորդութիւն և մի Աստուածութիւն. արարիչ լուսոյ և հալածիչ խաւարի, հալածեա 'ի հոգւոյ իմմէ զխաւար մեղաց և անգիտութեան, և լուսաւորեա զմիտս իմ 'ի ժամուս յայսմիկ աղօթել քեզ 'ի հաճոյս, և ընդունել 'ի քէն զխնդրուածս իմ. և ողորմեա քո արարածոց և ինձ բազմամեղիս։

Հայր երկնաւոր Աստուած ճշմա-

րիտ՝ որ առաքեցեր զորդիդ քո սիրելի 'ի խնդիր մոլորեալ ոչխարին, մեղայ յերկինս և առաջի քո. ընկալ զիս որպէս զանառակ որդին, և ըզգեցո ինձ զպատմուճանն զառաջին զոր մերկացայ մեղօք. և ողորմեա:

Որդի աստուծոյ աստուած ճշմարիտ՝ որ խոնարհեցար 'ի հայրական ծոցոյ և առեր մարմին 'ի սրբոյ կուսէն մարիամայ վասն մերոյ փրկութեան, խաչեցար թաղեցար և յարեար 'ի մեռելոց՝ և համբարձար փառօք առ հայր. մեղայ յերկինս և առաջի քո, յիշեա զիս որպէս զաւազակն յորժամ գաս արքայութբ քով. և ողորմեա:

Հոգի աստուծոյ աստուած ճշմարիտ՝ որ իջեր 'ի յորդանան և 'ի վերնատունն, և լուսաւորեցեր զիս մըկրտութեամբ սուրբ աւազանին, մեղայ յերկինս և առաջի քո, մաքրեա զիս վերստին աստուածային հրով քով՝ որպէս հրեղէն լեզուօք

սուրբ զառաքեալսն. և ողորմեա:

Անեղ բնութիւն, մեղայ քեզ մտօք իմովք, հոգւով և մարմնով իմով. մի՛ յիշեր զմեղս իմ զառաջինս վասն անուան քում սրբոյ. և ողորմեա:

Տեսող ամենայնի, մեղայ քեզ խորհրդով բանիւ և գործով. ջնջեա զձեռագիր յանցանաց իմոց, և գըրեա զանուն իմ 'ի դպրութեան կենաց. և ողորմեա:

Քննող գաղտնեաց, մեղայ քեզ կամայ և ակամայ, գիտութեամբ եւ անգիտութեամբ, թողութիւն շընորհեա մեղաւորիս, զի 'ի ծննդենէ սուրբ աւազանին մինչև ցայսօր մեղուցեալ եմ առաջի աստուածութեանդ քո զգայարանօք իմովք, և ամենայն անդամօք մարմնոյս, և ո:

Ամենախնամ տէր, դիր պահապան աչաց իմոց զերկիւղ քո սուրբ՝ ոչ եւս հայիլ յարատ, և ականջաց իմոց՝ ոչ ախորժել լսել զբանս չարութեան, և բերանոյ իմոյ՝ ոչ խօ-

սել զստութիւն, և սրտի իմոյ՝ ոչ խորհիլ զչարութիւն, և ձեռաց իմոց՝ ոչ գործել զանիրաւութիւն, և ոտից իմոց՝ ոչ գնալ 'ի ճանապարհըս անօրէնութեան. այլ ուղղեա զշարժումն սոցա լինիլ միշտ ըստ պատուիրանաց քոց յամենայնի. և

ողորմեա :

Հուր կենդանի քրիստոս, զհուր սիրոյ քո՝ զոր արկեր յերկիր, բորբոքեա յանձն իմ, զի այրեսցէ զախտ հոգւոյ իմոյ, և սրբեսցէ զխիղճ մտաց իմոց, և մաքրեսցէ զմեղս մարմնոյ իմոյ, և վառեսցէ զլոյս գիտութեան քո 'ի սրտի իմում. և ողոր :

Իմաստութիւն Հօր յիսուս, տուր ինձ իմաստութիւն զբարիս խորհիլ և խօսիլ և գործել առաջի քո յամենայն ժամ, 'ի չար խորհրդոց՝ 'ի բանից և 'ի գործոց փրկեա զիս.

և ողորմեա :

Կամեցօղ բարեաց տէր կամարար, մի թողուր զիս 'ի կամս անձին իմոյ գնալ. այլ առաջնորդեա ինձ լինիլ միշտ ըստ կամաց քոց բարեսիրաց. և ողորմեա :

Արքայ երկնաւոր, տուր ինձ զարքայութիւն քո զոր խոստացար սիրելեաց քոց, և զօրացո զսիրտ իմ ատել զմեղս, և սիրել զքեզ միայն և առնել զկամս քո. և ողորմեա :

Խնամօղ արարածոց, պահեա նշանաւ խաչի քո զհոգի և զմարմին իմ 'ի պատրանաց մեղաց, 'ի փորձութեանց դիւաց, և 'ի մարդոց անիրաւաց, և յամենայն վտանգից հոգւոյ և մարմնոյ. և ողորմեա :

Պահապան ամենայնի քրիստոս, աջ քո հովանի լիցի 'ի վերայ իմ 'ի տըւէ և 'ի գիշերի, 'ի նստիլ 'ի տան, 'ի գնալ 'ի ճանապարհ, 'ի ննջել և 'ի յառնել, զի մի երբէք սասանեցայց. և ողորմեա :

Աստուած իմ, որ բանաս զձեռն քո և լնուս զամենայն արարածս ողորմութեամբ քով, քեզ յանձն առ-

նեմ զանձն իմ. դու հոգա և պատ-
րաստեա զպէտս հոգւոյ և մար-
մնոյ իմոյ յայժմհետէ մինչեւ յա-
ւիտեան. և ողորմեա:

Դարձուցիչ մոլորելոց, դարձո զիս
՚ի չար սովորութեանց իմոց ՚ի բա-
րի սովորութիւն, և բեւեռեա ՚ի
հոգի իմ զսոսկալի օր մահուն և
զերկիւղ գեհենին և զսէր արքա-
յութեանն, զի զղջացայց ՚ի մեղաց
և գործեցից զարդարութիւն. և ո-
ղորմեա:

Աղբիւր անմահութեան, աղբերա-
ցո ՚ի սրտէ իմմէ զարտասուս ա-
պաշխարութեան որպէս պոռնկին,
զի լուացից զմեղս անձին իմոյ յա-
ռաջ քան զելանելն իմ յաշխարհէս.
և ողորմեա:

Պարգեւիչ ողորմութեան, պարգե-
ւեա ինձ ուղղափառ հաւատով և
բարի գործով, և սուրբ մարմնոյ և
արեան քո հաղորդութեամբն գալ
առ քեզ. և ողորմեա:

Բարերար տէր, հրեշտակի բարւոյ
յանձն արասցես զիս, քաղցրու-
թեամբ աւանդել զհոգի իմ, և ան-
խռով անցուցանել ընդ չարութիւն
այսոցն՝ որք են ՚ի ներքոյ երկնից.
և ողորմեա:

Լոյս ճշմարիտ քրիստոս, արժանա-
ւորեա զհոգի իմ ուրախութեամբ
տեսանել զլոյս փառաց քոց ՚ի կոչ-
ման աւուրն, և հանգչել յուսով
բարեաց յօթեւանս արդարոց մին-
չեւ յօր մեծի գալստեան քո. և ո-
ղորմեա:

Դատաւոր արդար, յորժամ գաս փա-
ռօք Հօր՝ դատել զկենդանիս և զ-
մեռեալս, մի մտաներ ՚ի դատաստան
ընդ ծառայի քում. այլ փրկեա զիս ՚ի
յաւիտենական հրոյն, և լսել ինձ
զերանաւէտ կոչումն արդարոց
յերկնից արքայութիւնդ. և ողոր:

Ամենողորմ տէր, ողորմեա ամենայն
հաւատացելոց ՚ի քեզ, իմոց և օտա-
րաց, ծանօթից և անծանօթից, կեն-

դանեաց և մեռելոց. շնորհեա և թշնամեաց իմոց և ատելեաց զթողութիւն որ առ յանցանաց, և դարձո զնոսա 'ի չարեացն զոր ունին վասն իմ, զի ողորմութեանդ քում արժանի եղիցին. և ողորմեա: Փառաւորեալ տէր, ընկալ զաղաչանըս ծառայիս քո, և կատարեա 'ի բարի զխնդրուածս իմ՝ բարեխօսութեամբ սրբուհւոյ աստուածածնին, և յովհաննու մկրտչին, և սրբոյն ստեփաննոսի նախավկային և սրբոյն գրիգորի մերոյ լուսաւորչին: Եւ սրբոց առաքելոց՝ մարգարէից՝ վարդապետաց՝ մարտիրոսաց՝ հայրապետաց՝ ճգնաւորաց՝ կուսանաց՝ միանձանց՝ և ամենայն սրբոց քոց երկնաւորաց և երկրաւորաց: Եւ քեզ փառք և երկրպագութիւն անբաժանելի սուրբ երրորդութեդ՝ յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:

ՄԱՂԹԱՆՔ

Վասն սրբուհւոյ աստուածածնի

բարեխօսութեանն՝ տէր ընկալ զաղաչանս մեր, և կեցո զմեզ:

ՔԱՐՈԶ

Սուրբ զաստուածածինն և զամենայն սուրբս բարեխօս արասցուք առ հայր 'ի յերկինս, զի կամեցեալ ողորմեսցի՝ և գթացեալ կեցուսցէ զարարածս իւր: Ամենակալ տէր աստուած մեր կեցո և ողորմեա:

ԱՂՕԹՔ

Ընկալ տէր զաղաչանս մեր՝ բարեխօսութեամբ սուրբ աստուածածնին անարատ ծնողի միածնի որդւոյ քո, և աղաչանօք ամենայն սրբոց քոց, (և որոց այսօր է յիշատակ): Լուր մեզ տէր և ողորմեա, ներեա, քաւեա և թող զմեղս մեր: Արժանաւորեա գոհութեամբ փառաւորել զքեզ ընդ որդւոյ և ընդ սրբոյ հոգւոյդ. այժմ և միշտ և:

Օրհնեալ տէր մեր: Հայր մեր որ:

ՄԱՂԹԱՆՔ

Օ՛ հանգստեան զաղօթս եւ զաղաչանս ընկալ մարդասէր աստուած 'ի հաճոյս բարերար կամաց քոց։ Մեր մեղաց եւ բազում յանցանացն թողութիւն շնորհեա, եւ քեզ փառք յաւիտեանս ամէն։

Փառք քեզ տէր աստուած մեր, որ պարգեւեցեր զօրս զայս բարեաւ եւ խաղաղութեամբ անցուցանել։ Մարդասէր աստուած, զառաջիկայ գիշերս որ 'ի վերայ մեր գալոց է՝ 'ի մեղաց փրկեա 'ի չարեաց պահեա, եւ 'ի գործս բարիս առաջնորդեա։ Առաւօտու օրհնութեանցն եւ փառաբանութեանցն արժանի արա զամենայն հաւատացեալս անուանդ քում սրբոյ, եւ պահեա 'ի խաղաղութեան։

Տէր աստուած մեր տուր զքո խաղաղութիւնդ ամենայն աշխարհի. բարձ զցասումն եւ զպատուհասն 'ի յարարածոց քոց։

Ողորմեաց հարց եւ եղբարց մերոց կենդանեաց եւ հանգուցելոց։ Ողորմեաց զեկեղեցի շինողաց, երախտաւորաց, պտղատուից, սպասաւորաց, եւ այնոցիկ՝ որք ընդ հովանեաւ սրբոյ եկեղեցւոյ են հանգուցեալ։

Տէր աստուած, օգնեա թագաւորաց քրիստոնէից եւ իշխանացն բարեպաշտից, զօրաց եւ զաւակաց նոցին՝ պահելով 'ի խաղաղութեան։ Տէր աստուած մեր, պահեա զառաջնորդս եւ զեղբայրութիւնս մեր ամբողջ եւ անխռով 'ի կամս ողորմութեան քո։

Նշանաւ սուրբ եւ պատուական խաչիւ քո հալածեա զերեւելի եւ զաներեւոյթ թշնամին 'ի սահմանաց մերոց եւ 'ի բնակութենէս մերմէ։ Փրկեա զմեզ 'ի հրոյն յաւիտենից։ Եւ քեզ փառք յաւիտեանս ամէն։

ՅԱՒԵԼՈՒԱԾ

ՅԱՂՕԹԱՄԱՏՈՅՑ ԳՐՈՅ

ՍՐԲՈՅՆ ԳՐԻԳՈՐԻ ՆԱՐԵԿԱՑՒՈՅ

ԱՂՕԹՔ ԱՌԱՒՕՏԵԱՆ

ԲԱՆ ՁԴ.

Արքայ երկնաւոր, թագաւոր բարձրեալ, տէր բոլորից, ամենից ակնկալութիւն, ստեղծող տեսականաց, հաստիչ իմանալեաց, պատճառ եղանութեանց, կազմիչ հանդերձելոց, տուիչ լուսոյ, աւիթ առաւօտու, պատրաստիչ վաղորդայնի, երեւեցուցիչ երեկոյի, տարրիչ խաւարի, արուեստաւոր բարեհնար, իմաստութեան գործօնեայ, քաւարան օրհնեալ, հալիչ մեղանաց, հալածիչ ցաւոց, քակիչ դառնութեանց, պահպանարան հանգստեան, հընարք նիրհման, յարմարիչ քնոյ, պարգեւիչ նընջման, շնչոյ յարակարգութիւն, զգայութեան տեւողութիւն, ցրիչ ցնորից, յեղանակիչ անրջոց, փոխարկութիւն զարհուրմանց, այլայլութիւն տխրութեանց, խափանիչ խիթմանց, ընդարձակիչ կարծեաց, համադրութիւն ծփմանց, ահագնութիւն խարդախմանց, հալածիչ դիւաց, փախուցիչ ախտից, ընկղմիչ գայթակղութեանց:

Պաշտպանեա երկնաւորդ ձեռամբդ, զօրացո բարձրացեալ քո աջովդ, ամփոփեա ամենակալդ թեւօք, ծածկեա աստուածեան խնամօքդ, ամրացո վերակացութեամբ վերնայնոցդ, շուրջանակի պարապեա զուարթակօքդ անմահից, 'ի յամենուստ պարփակեա կցորդութեամբ հըրեշտակացդ, փակեա զընդդիմամարտն իմ զինուորութեամբ զուարթնոցդ, պատսպարեա զամենայն՝ աստուածածնիդ մաղթանօք, զբանակըս անդրանկացդ բարեկարգեա ինձ պահապան: Բաց ընդ աչացս դիմաց եւ զմտացս իմ տեսանելիս. զգաստ արա ընդ ոգւոցս եւ զծանրաբեռըն կրիցս դանդաղութիւն. վերացո, տէր, 'ի զգայութեանցս զմածեալս յիմարութիւն. բարձ միայն բարեգործ, զպատրուակս թանձրութ՟: Ընդ սկզբան բերմանս լուսոյ՝ զողորմութիւն քո ծագեա. ընդ ելից արեւու՝ արդարութեան արեգակնդ 'ի յանձկութիւն սրտիս մտցէ. ճառագայթ քո փառացդ 'ի յիմաստիցս խորհրդանոց ջահեսցի. խաչիդ տեառնագրութիւն ընդ շունչս եւ ընդ մարմինս համասփիւռ տարածեսցի: Յանձն առնեմ քեզ յաւուրս զքո յարմարեալ տաղաւարս պահպանու ոգւոյս՝ որ 'ի ամին: Օ՛ի դու ես աստուած անքննին, առ ամենեսին բաւական եւ յամենայնում բովանդակ, օրհնեալ յաւիտեանս. ամէն:

ԱՂՕԹՔ ԱՌԱՒՕՏԵԱՆ

ԲԱՆ ԼԴ·

Աղաչեմ զանփոփոխելի տէրութիւն ամենազօր հոգւոյդ հզօրի, առաքեա զցօղ քաղցրութեան քոյ, և բարեգործեա ՚ի յանձին՝ եւ յիշխանական ազդման զգայութեան զամենալից շնորհս բազմապարգեւ քո ողորմութեան : Եւ հերկեա զանական անդաստան մարմնեղէն կարծրացեալ սրտիս յընդունակութիւն արգասեաց հոգեւոր սերմանդ : Ցօղ ամենիմաստ էութեանդ խոստովանիւք զամենայն պարգեւս ՚ի մեզ ծաղկեալ և աճեցեալ. որ ձեռնադրես առաքեալս, լցուցանես մարգարէս, ուսուցանես վարդապետս, բարբառեցուցանես համերս, և բանաս զփակեալ աչանցս խլից, որպէս ազգակիցն քո՝ էակիցն հօր՝ անդրանկին որդի, քոյին գործակցութեամբ ներգործելով զայս ամենայն՝ քարոզեաց զքեզ աստուած հաւասարակից իւկութեանդ հօր : Շնորհեա և ինձ մեղաւորիս խօսել համարձակութեամբ զկենդանարար խորհուրդ աւետեաց աւետարանիդ, հեռանալ արագաթռիչ ընթացիւք մտաց ընդ անհուն ապարէզս քոյինաշունչ կտակարանաց : Եւ ՚ի մատչել իմ ՚ի գլուխ հանդիսի մեկնութեան բանի, նախաժամանեսցէ առ իս գթութիւն քո, խօսել յիս զարժանն և զպիտանին և հաճոյն քո՝ ՚ի ժամանակի, ՚ի փառս և ՚ի գովեստ աստուածութեանդ քո և ՚ի լրութիւն շինութեան կաթողիկէ եկեղեցւոյ : Եւ կարկառեա ՚ի վերայ իմ զամենամերձ աջ քո, և զօրացո զիս շնորհօք գթութեանդ քո : Փարատեա ՚ի մտաց իմոց զմեգ մթութեան մոռացութեան, ապաքինեալ ընդ նմին զխաւար մեղաց, ամբառնալ ուշիւ իմաստիցս ՚ի կենցաղոյս երկրէ ՚ի բարձունս : Լուսաւորեա ՚ի յիս վերստին զծագումն անստուեր հրաշից գիտութեան աստուածութեան քոյ՝ հզօր, արժանի լինել առնել և ուսուցանել յօրինակ բանից աստուածաւէր լսողաց : Եւ քեզ ամենայն փառք յամենայնի, ընդ հօր ամենակալի, և ընդ որդւոյդ միածնի և բարերարի, այժմ և յանվախճան յաւիտեանս. ամէն :

ԱՂՕԹՔ ԵՐԵԿՈՅԵԱՆ

ԲԱՆ ՂԳ·

Աստուած յաւիտենական, բարերար և ամենակալ, ստեղծիչ լուսոյ և յօրինիչ գիշերոյ, կեանք ՚ի մահու, և լոյս ՚ի խաւարի. յոյս անյուսողաց, և երկայնմտութիւն տարակուսելոց. որ ամենարուեստ իմաստութեամբ քո դարձուցանես յայգ զստուերս մահու, անմուաղ ծագումն և անմուտ արեգակն. քանզի ոչ զօրէ ծածկել զփառս տէրութեան քո խաւար գիշերոյ : Որում կրկնի ծունր երկրպագութեան ամենայն եղելոց՝ երկնաւորաց և երկրաւորաց և

սանդարամետականաց ։ Որ լնես զհեծութիւն կարօտելոց, և հայիս յաղօթս խնդրողաց, և ընդունիս զխնդրուածս նոցա, աստուած իմ եւ Թագաւոր իմ, կեանք իմ և ապաւէն իմ, յոյս իմ և փառաւորութիւն իմ, յիսուս Քրիստոս աստուած ամենայնի. սուրբ հանգուցեալ 'ի հոգիս որբոց, մխիթարութիւն վշտաց և քաւարան մեղուցելոց, որ գիտես զամենայն յառաջ քան զլինել նոցա. առաքեա զպահպանողական զօրութիւն աջոյ քո, և փրկեա զիս յերկիւղէ գիշերի և 'ի դիւէ չարէ ։ Որպէս զի զյիշատակ սոսկալի և սուրբ քո անուանդ միշտ համբուրեալ շրթամբք հոգւոյ՝ ըղձութեան շնչոյ, կեցից պահպանեալ ընդ այնոսիկ՝ որ կարդան զքեզ 'ի բոլոր սրտէ ։

Եւ 'ի դրօշմէ խաչի քոյ նշանիդ, զոր աստուածային արեամբ քո ներկեալ նորոգեցեր, և 'ի նոյն շնորհ որդեգրութեան զմեզ մկրտեցեր, և 'ի փառս պատկերի քո նկարեալ յօրինեցեր. այսու պարգևօք աստուածականօք ամաչեսցէ սատանայ, քակտեսցին մեքենայքն, բարձցին որոգայթքն, պարտեսցին մարտուցեալքն, պակասեսցին զէնքն ապրաստուրք, մերժեսցի մէգն, փարատեսցի խաւարն, մեկնեսցի մառախուղն ։ Բազուկ քո հովանասցի, և աջ քո կնքեսցէ, վասն զի գթած ես և ողորմած, և անուն քո կոչեցեալ է 'ի վերայ ծառայից քոց ։ Եւ քեզ ընդ Հօր՝ Հոգւովդ սրբով, փառք և իշխանութիւն յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն ։

Եւ քանզի ընդ ողբաձայնիցն բանաստեղծութեանց վերընծայելոց զգրութիւն Թուոցս յարմարեցի կական և հեծութիւն, հառաչանք կողկողագինք, դառնութեան լալումն և արտասուաց երգ, դարձեալ սկսայց զճառ պաղատանացս խոստովանօրէն զղջականաբար զգաղնածածուկն յայտնաբարբառ, զի անդրադարձութեամբ սկզբանցն և վերջաւորօքն բանիւք, զնոյն համաձևութիւն 'ի մի Թախանձ նմին մաղթանաց հոգեկեցոյցն խնդրութեան աստանօր եդից ։

Մեղայ մեծիդ բարերարութեան՝ անարգս մեղայ. մեղայ ծագմանդ ճառագայթից՝ խաւարըս մեղայ. մեղայ շնորհացդ անբաւ երախտեաց՝ արդարև մեղայ ։ Մեղայ սիրոյդ վերնում գթութեան՝ յայտնապէս մեղայ. մեղայ սաստողիդ յոչէութենէ՝ ստուգապէս մեղայ. մեղայ գերունակ գոգոյդ գրկանաց՝ անբաւս մեղայ. մեղայ աննուազ լուսոյդ փայլման՝ ներդողս մեղայ. մեղայ ճաշակման անճառ կենացս՝ բազումըս մեղայ. մեղայ անհաս պարգևացդ ձրից՝ հանապազ մեղայ. մեղայ գովեալ մարմնոյդ աստուծոյ՝ մահու չափ մեղայ. մեղայ պաշտելի արեան արարչիդ՝ իսկապէս մեղայ ։ Նա արդարև օրհնեալ է հաստուած բանի յուսադրական սրտի այս մեղայի. զոյն սա պատուելի կաւանդ, անմոռաց պատուէր, հայրենեացն տուր, նախահարցն օրէն, համայնից Թոշակ, անհերքելի բան, զօրաւոր պատասխանի, կենդանութեան կա-

մուրճ, անորժելի վէրնոյն, սիրելի սրբոց, անխոցելի կառք, հրաշալի բարբառ, անշրջելի պատճառ, բաղձալի աղերս, փափաքելի սեղան, սրբատեսակ հնչումն, անհնարից ճարակ, կարծրութեան վանիչ, աստուածապաշտից սահման, հեթանոսաց գիրք, վաղնջուց կանոն, քրիստոնէից հարազատ, արարչութեանն յաղթող, անջրպետ հզօր, խորոց ահաւոր, արուեստ բարձրութեան, խորութիւն անչափ, հիացման անսիլ, խորհուրդ կնքեալ, ընդ որ չէք ումեք անցանել, եթէ ոչ անըմբռնելի մտաց արագման զաս ծանիցէ։ Զայն բարեպատեհ հրաշաւորակն, որ ոչ յիշատակեցաւ 'ի վերջին դատակնիք դատուն լքելոյ. գուցէ առ նմին խղեալ համառօտ զվրիժակն իրաւանց մահուն հասելոյ, յորմէ ընտրութիւնն ապագործ եղեալ՝ ըղտահմանն յաւիտենական քակտեցէ։ Զարդ փառաց մեծութեան, որով նոյն ինքն աստուածութիւնն պսակեալ բարգաւաճի։ Քանզի մի որ դիմեալ կալաւ զեղջերաց սեղանոյ այր որբութեան, և ոչ առ ժամայն պրծեալ 'ի պատժոյ անպարտ գտաւ։ Իսկ եթէ Աքար զարմեան և Սաւուղ կխեան, և Յուդա սիմնեան անելով զոյն ոչ արդարացան, և ես վկայեմ իրաւամբք խոստովանեալ զայս պայման բանի. զի ակամային բռնադատելոյ ոչ է կատարեալ սէր, ուստի և ոչ բովանդակապէս փրկութիւն։ Իսկ ես կամաւ համբուրեմ դարձեալ կրկնելով զերջանիկ բանիւդ զմկրտութեան հարազատ։

Ողջոյ երախտեացդ մոռացութեան վերջային մեղայ. մեղայ մարմնոյ ձեռն յոգի հարեալ յիմարս մեղայ. մեղայ առ կեանսդ դրժողութեան խիկ և խիկ մեղայ. մեղայ բանիւդ ապախտ առնելոյ չարաչար մեղայ. մեղայ 'ի յօր սատակման ինձէն սախպեալ վատթարս մեղայ. մեղայ պարտականս անկենդան մահուն ձաղելիս մեղայ. մեղայ անպատկառս քո բարձրութեան տաղտկալիս մեղայ։ Վերջին ինձ կրկին աշխարհ հոգեւոր՝ զի 'ի կորուստ և 'ի կործանումն ինձ եբեւեցայ, զի անդարձ վարատեցայ, զի որդիս թշնամի գրեցայ, զի 'ի բարձանցն երկնից ընկեցայ, զի փուշ վարուց դիզի։ Ես եւս առ ամին ողջք ազատակի, զի անձամբ զանձն անարգեցի, զի բաղին կորուսին գտայ։ Այլ ինձ կրկին դժնդակ սրտի, զի զիս ունին առ որ չեմ, զարտաքնոյարդար բաժակս անմաքուր, զըղեալ որմս դարշունակ, զվին պարծանօք պաճուճեալս, զոյսս 'ի մայլ շղջեալ, զգերանակիր ակնրս թշուառացեալ, զջահս փառաց շիջեալ, զամենայնիւս յամենայնի ամենայն իրօք վնասակարս, առ անօրինականն տէրունականս, առ յայտնութիւնսն աստուածայինս, առ երեւմունսն արարչագիրս, առ խոնարհութիւնսն սարսափելիս, առ այն զոր տեսի աչօք իմ իմովք, առ որ մեծ է պատասխանատուութիւնս քան առ համօրէն աւետարանին զարմանս, հիացմունս, հոգս հոյաղակաւս, անդաձմունս անհնարաւորս, թուականութիւնս մտաց ան-

բարդելիս, ելմունս անկատարս, իմունս անհաստատս, յուսահատութիւնս յարմարականս, յանդիմանութիւնս պատշաճականս, ձաղանս պատեհագայնս, նզովս խրատացիս, անէծս արժանահասոյցս: Արդ այսոքիկ են մեղաւորիս իմ կշտամբութիւնք, եւ ինքնահարուած տանջանաւորութիւն:

Եւ քանզի կարող ես զայս ամենայն զպարտս թողուլ, եւ զկայթուածս մահու բժշկել, տէր ողորմութեանց Աստուած բոլորից, Քրիստոս թագաւոր բարձրեալ հօր որդի, ստեղծիչ գըթած բարերար, օրհնեալ առատ հարուստ, ահաւոր հզօր ողորմած, անսուտ ձեռնկալ հաստիչ, ապրեցուցիչ դարմանիչ կեցուցիչ, երկայնամիտ անոխակալ ապաւէն, բժիշկ գովեալ երկնաւոր, անճառ լոյս կեանք, յարութիւն նորոգութիւն քաւութիւն. եթէ հայեսցիս մարդասիրութեամբ, ըստ որում քոյդ են ամոքութիւնք, նայեցեալ 'ի քեզ կոչկոչիմ եւ ես. եթէ լուիցես, հառաչեմ. եթէ ունկն մատուցանիցես, պաղատիմ. եթէ անսայցես, աղերսեմ. եթէ ներեսցես, աղաչեմ. եթէ առ իս դառնայցես, գոչեմ: Ապա եթէ անսես առնիցես, յրծանիմ. իսկ եթէ առ ոտն հարկանիցես, ...ւմ. եթէ զօգեպահն ոչ ընծայեսցես, մեռանիմ. ապա եթէ ահարկու դէմս ցուցանիցես, սատակիմ. իսկ եթէ սաստեսցես, դողամ. եթէ եթիւ տեսանես, սոսկամ. ապա եթէ սաստկանաս, սարսափեմ. եթէ հալածես, հեծեմ.

իսկ եթէ ընդ վայր հարկանիցես, հեղքիմ. եթէ զողքոց վհատութիւնս ոչ տայցես, տագնապիմ. եթէ խստանաս, փախնում. ապա եթէ սպառնաս, ընկճիմ: Իսկ եթէ քննես, քարկոծիմ. ապա եթէ ուժգինս ակնարկես, սուզանիմ. եթէ ոչ անխայեսցես, մերժիմ. եթէ կոչեսցես, խիթամ, իսկ եթէ աչս յառեսցես, ամաչեմ. եթէ ձայն տացես, երկնչիմ: Օ բարեայն պարգեւ մանեալ, զերանութիւնն թողեալ, զշնորհն լքեալ, զուխտն ցրեալ, զաւանդն կենաց մոռացեալ, զհամարձակութեանն վստահութիւն կորուսեալ, զստեղծիչդ էիցս բարկացուցեալ, զանճառութիւն շնորհին ընդոտնեալ, զպատուոյն պատկեր աղաղեալ: Իսկ եթէ առ այս խեղդ մահու հեծութեան ցաւոց մորչափրեալ` առ իս ժամանեցուսցես, տէր Յիսուս Քրիստոս, զաղդեալն գիր ընանիլ 'ի յիս, եթէ բժշկութիւն դադարեցուցանէ զմեղս մեծամեծս, որով ամենառատ քաղցրութեամբ պատուաստեալ 'ի քեզ զքոյդ կերպարան լուսոյ նկարեալ յոգի վերըստին գտեալ սնդեպայց, քաւեալ եւ ստեղծեալ կրկին 'ի փրկութիւն անմահից կենացն անախտականաց. եւ քեզ ընդ հօր հոգւովդ սրբով փառք յաւիտեանս. ամէն:

ՆԱԽ ՔԱՆ ԶՀԱՂՈՐԴՈՒԹԻՒՆՆ

ԲԱՆ ԽԷ․

Ես արդ զի՞նչ գոյ ասել ամաչեցելոյս յերեսաց մեծիդ ահաւորութենէ, բայց եթէ համբառնալ և հող 'ի բերան եղեալ լռել 'ի սրտի, ըստ մարգարէութեանն խրատու, ահա 'ի բարւոյն կարկառեալ 'ի յոյս։ Իսկ եթէ զփականս շարժողութեան շրթանցս բացից բանադատեցից խօսել կամեցեալ, դարձեալ զնոյն ձայն կրկնակական եղերերգութեան ըղեաց բազմութեան խեթ մտացս յառաջադրէ։

Ես արդ ողբալից մեծ մեղաւորին անօրինելոյ կամաւ առ 'ի մահ՝ զնորին գոչումն երկրորդեցից և ես ընդ նմին. մեղայ տէր մեղայ, եւ անօրէնութեանց իմոց ինձէն վկայեմ։ Հիւսեալ ընդ նմին զբանս յիններորդի սաղմոսին, անթիւս գրեմ զպարտուցս սակ անձինս մեղանաց քան զչիւղ երկրի հողմահոս փոշւոյ ընդ օդս ամենայն տարածեցելոյ։

Մեղայ յերկինս և առաջի քոյ, ընդ անառակ որդւոյն պատկառեցելոյ հայրենի գթոյդ վերստին դարձեալ թախանձ արկանեմ. զորմելի ձայն աղերսանաց արտօսրածին ողբովք գոչման 'ի տխուր դէմս մատուցեալ առաջի քոյ տարածանեմ, հայր գթութեանց, Աստուած բոլորից. չեմ արժանի կոչել և ոչ բնաւին առ այս անուանիլ, ոչ միայն որդի, այլ և անպիտան

ապաբան վարձկան։ Ընկալ զսովեալս տարագրական պարտական մեռելոց. և զսա քաղցոյս լլկանաց ներքոյ նուաղեցելոյս՝ կենաց քո հացիւդ բժշկեսցես։ Ել ընդ առաջ քո ողորմութեամբդ 'ի սկզբնաւորս ապաւինութեան. ըզգեցո գթած և անոխակալ, անօրինեալս մեղապարտի զնախակապուտ հանդերձին ծածկոյթ. աւանդակորոյս ձեռացս աղտեղեալ մեզօք՝ ըզկնիք մատանւոյն համարձակութեան ամենաւատ կամօք մատուցես. զգարշապարացս թշուառութիւն մերկութեան ոտից՝ պատրաստութեամբ աւետարանական ամրավերարկու օդիցս կօշկաց 'ի յօձին թիւնից միշտ ամրացուսցես։ Ըզուարակդ պարարակի եզինդ երկնայնոյ, որ է միածին որդիդ քո օրհնեալ խիկաբէս մարդասիրութեամբ, կարօտելոյս բարեաց նուիրեա. որ մատուցեալ միշտ և անպակաս մնայ 'ի լրութեան, յարակայ զենեալ 'ի սպանդարանի անթիւ սեղանոց անսպառութեամբ, բոլոր յամենեսին և բնաւ յամենայնում, էութեամբ յերկինս եւ իսկութեամբ 'ի սորին. աննուազ մարդկութեամբ և անթերի Աստուածութեամբ. փշրեալ և բաշխի 'ի մասունս անհատս, զի զհամայնըն հաւաքեսցէ առ 'ի նոյն մարմին իւրում գլխոյ. քեզ փառք ընդ նմին, հայր ողորմութեան, յաւիտեանս. ամէն։

ՑԵՏ ՀԱՂՈՐԴՈՒԹԵԱՆ

ԲԱՆ ԽԹ.

Եւ արդ՝ մի տիրեսցեն անօրէնութիւնք քում պատկերիս կայսերականի արքայութեանդ վերնում, Աստուած բոլորից լուսոյ. մի կապտեսցէ գուողն ապստամբ զզարդ փչմանդ շնորհի 'ի քո ստեղծեալս կերպէ. մի թագաւորեսցէ մեղքն խափանեալ մարմնոյս մահացուի առ 'ի գրաւել զիս 'ի նոյն ։ Զի՞ք իմ թագաւոր առ իշխել ընչոյս բայց 'ի քէն, Քրիստոս, որ անբռնադատ հնազանդեցուցանես լծոյն քաղցրութեան. որ բառնաս զկարիս մեղաց ամենակատարդ բանիւ, որ արեամբդ քո ստացար և մարմնովդ կերակրեցեր. որ կարգեալ սահմանեցեր ուխտ կենաց անփոփոխելի. որ յոգի քո կնքեալ կցորդ քեզ գրելով՝ հօր քում մատուցեր ժառանգակցայս. որ յանուն զենման միշտ յիշատակաւ քո չարչարանաց առ նոյն բարերար աղօթել համարձակեցեր, ստեղծիչ ամենից և կեանք ։ Դու ես Աստուած ամենայն հոգւոց, որ մեծացուցեր զայս տուրս շնորհաց քան զամենայն գործոց քո հրաշս. ոչ զերկինս իւրովքն զարդուք և հրեշտակացն պայծառութեամբք, ոչ զերկիր և զմարդկութիւնս և որ առ սմա են զարմանութիւնք, ոչ զսահման լայնութեան ծովու և որ 'ի նմա են եղելութիւնք, ոչ զանդունդս ազխիքն հանդերձ և որ 'ի նմա են անքաւութիւնք. ոչ բարձրացար յօրինմամբ այս-

քանեօք վեհիւք՝ որչափ առ իմն կարեկցութիւն յանելն քո սուրբ մարդարէիւն՝ քաղցրութեանց յուսոյ բարութիւն, մ՛է Աստուած իբրև զիս կարող թողուլ միշտ զմեղս և ջնջել զանօրէնութիւնս ։ Ահա արդ խոնկեալ են բանք քո ողորմած, և խոստովանեալ բարերարութիւնք, փառաւորեալ խորք խորհրդոյդ, և երկրպագեալ զեղմունք շնորհացդ ։

Արդարև ոչ ոք բաւէ յէից թարգմանել խօսիւք նիւթական լեզուի 'ի մասանց այսի քամըդ գթութեանց զոր առ իս ցուցեր, յօրինիչ. քանզի և մեծ իսկ է զօրութիւն՝ զհնոցեալն անդրէն նորոգել ըստ առաջնումն պայծառութեան, քան յանգոյից ստեղծագործել ։ Եւ զի ոչ է քո տկարութիւն, որ զօրութիւնդ ես ամենայնի, առ որ բանս քո միայն ազդեալ՝ զլրութիւն գործոյն գլխաւորէ. ահա յարիցես փառաւոր լինել, բարեգործ, 'ի ստացուածս այս կրկին անյուսալի փրկութեանս. զի իրաւամբք ուխտի բարձրացի՝ հաստատուն եղեալ մեծապէս օրհնաբան աւետեաց քո ձայն 'ի քաւելոյդ շնորհ ծանուցեալ, ողորմութեան լուսովդ ուղերձեալ, քան 'ի ճանապարհ ստեղծանելոյն ։ Օ՜հ առ մինն՝ արարիչ միայն ճանաչիս, իսկ առ միւսն՝ առաջնով կոչմամբն և երախտաւոր, ընդ կերպացուցանելոյն և քաւիչ, ընդ նորոգելոյն և բարերար, ընդ հաստատելոյն և ողորմած, ընդ կազմելոյն և հնարաւոր, ընդ յօրինելոյն և հեզ, ընդ նկարելոյն ամենազօր, ընդ առաջնոր-

դերոյն և լոյս, ընդ տածելոյն հոլիւ, ընդ դարմանելոյն խնամիչ, ընդ ողջ պահելոյն բժիշկ, ընդ ձեռնկալութեանն զօրավար, ընդ անպարտութեանն թագաւոր, ընդ արարչութեանն քաղցր, ընդ ամենատուր պարգևացն առատ, ընդ միշտ անտալոյն ներող, ընդ ոչ բարկանալոյն անոխակալ, ընդ կարեացս վշտակցելոյ ծածկադէտ, ընդ յանձանձելոյ գթոյն ապաւէն, ընդ գերունակ գորովոյն աստուած, ընդ անսպառ բարութեանըն՝ օրհնեալ յամենայնի ։

Արդ որպէս ստեղծեր մինչ ոչն իսկ էի, և ծանուցար ինձ գոյացուցիչ, և այժմ զհոգի մաղթողիս մարմնոյս տաղաւարաւ յարդարեա անդրէն վերստին յանարատութիւն մաքուր սըրբութեան նախնի լինելութեանն. զի բազմացի առաւել աճեցուն եղեալ յաճախ տուչութիւն անսահմանելի քոյդ սքանչելեաց նորոգ ներկայիս քան զանցելոց հնոյն առաւելականաց ։ Եւ ընդ Ճառելոյս զթիւս մեղացս որքան մնացս թեւս ընթանայ զանբերելին յիշատակել, արդարացոյց յանուն քո հզօր. և 'ի պատմելս ինձէն զանձին խմոյ բիծ, և դու թողցես զամբարշտութիւն բազում մեղանաց խոստովանելոյս, հզօր ծածկատես ամենափրկիչ. զի մի ծայրագոյն լըութե աւետեացս, դարձեալ նախնումն կարօտացայց՝ երանելով սաղմոսին զշնորհօք փրկեալն մկըրտութեամբն. և փշովք մեղաց յոգի խոցոտեալ ձեռն քո մխեցի յիս առաւելապէս այժմէն վերըստին, ծանրս առնելով զբեռն պարտեացս

քան զքաղցրութիւն պարգևացդ. այլ ապատեա զիս օրհնաբանեալ հոգւովդ սրբով, ապաչեմ զքեզ, տէր ամենայնի, յօրինաց մեղացն և մահու ։ Քաւ լիցի, թէ անկցի ընդ ակարութեամբ սահմանաւ Ճշմարտութեանդ ծագումն իբրեւ զգրոյն օրինակ. քանզի ուր քաւութիւն է թագաւորեալ՝ փարատեալ են մեղք, և 'ի խրախոյս կենդանի բանիդ՝ ոչ է յուսահատութիւն, և ամբարձեալ քոյոց շնորհաց՝ հալածեալ են պարտիքն, և մերձ գոլով ձեռինդ աստուծոյ՝ ոչ գոյ անհնարութիւն, այլ ամենեւին լուսաւորութիւն, բովանդակապէս զօրութիւն, անպարտելի կարողութիւն ։ Քո է փրկութիւն, կենդանութիւն, նորոգութիւն, ողորմութիւն՝ միանգամայն և քաղցրութիւն, արքայութիւն, աներծութիւն և փառք յաւիտեանս. ամէն ։

ԲԺՇԿՈՒԹԵԱՆ

ԲԱՆ Ղ.

Բարեբանեալ աստուած երկնաւոր, միայն արարիչ, տէր ամենակալ, մեծութիւն անհեղ, գթութիւն օրհնաբանելի, ողորմութիւն խոստովանելի, բարերարութիւն երկրպագելի, խնամակալութիւն պաշտելի, մարդասիրութիւն տօնելի, պահպանութիւն խնկելի, բարձրեալ անքըննին, մերձաւոր կամարար, ապաւէն անկասկածելի, մխիթար սրտից, փարատիչ վշտաց, ա-

պաքինիչ ցաւոց, սպառումն վհատութեանց. բարձումն պարտեաց, փոխարկիչ կարեաց, կարգաւորիչ կրից. յարմարիչ բանից, սանձարկու լեզուի, շրջագրութիւն շնչոյ. կացուցիչ հագագի, ամփոփիչ խորհրդոց, կրթարան կամաց, արձանացուցիչ յուզմանց, հանդարտութիւն մըրրկաց, խաղաղութիւն ծփանաց, որ ունիս ըդթեւոց ամենընթաց իշխանականիս, եւ իմաստութեամբ նուաճեալ առ քեզ դարձուցանես:

Գոհաբանեալ միշտ երախտաւոր, որ հեզութեամբ անհպարտութեան երկայնամտեալ հանգչիս տենչանօք անճառ հրաշիւք յանձինս սրբոց: Թագաւոր էից համայնից, ամենայնիւ ծանուցեալ գթած, սկզբնահայր և նախաշաւիղ սիրոյն ընթացից, ճանապարհ կենաց՝ որ առաջնորդես քաղցրութեամբ դիմելյս 'ի լոյս վերին: Ձեռնկալու մեծ վստահութեան, որ ոչ թողացուցանես գայթակղելոյս 'ի վայր կործանել. յուսոյ կերպարան, ճշմարիտ առհաւատչեիւ ապաշողաց մատանց յայտնի երեւեալ. ապաւինութիւն հանգստեան, որ ոչ երբէք մատնես վըտանգի դատապարտութեան: Ազատութիւն շընորհաձիր, որ տաս լիապէս առանց փոխատրութեան փրկանաց. առատութիւն աննախանձելի, որ քոյին փառաւորութեամբ զանարգ նիւթ հողոյս ճոխացուցանես: Պայծառութիւն անըստուեր, որ ճառագայթիւք ահեղ բարձրութեան պարածածկեալ զթշուառս՝ կրկին բարգաւաճ առնես: Բաւիչ մեղանաց բազմաց, որ զհերքեալըս 'ի փրկութենէ առաջնովն պայծառութեամբ նորոգեալ՝ վերստին փայլեցուցանես: Հնարաւոր դիւրահաս առ ամենայն անբաւ գերամբարձութիւն յաւէտ յառաջեալ. ելք վստահութեան առ խոստացելոցն վայելս. երանութիւն անձկալի, յոր զկենդանութիւն շնչոյս ընքանելն է ախորժելի, զի զքեզ գտից՝ կենդանի: Կամք անփոխադրելի առ 'ի քաւութիւն զերեսս զօրացեալ. ամենադովելի, անսխալելի դեղ կենաց, որ և մեռելոց՝ բնաւին եղծելոց առնես զքանչելիս: Ամենաստեղծ աներկբայելի, որ ըզհուրբ կիզեալն, և զհողմով հոսեալն, և զժանեօք գազանաց ծախեալն, 'ի քթթել ական նովին հիւթականութեամբ անպակաս յարուցանես: Անհաւասար համարձակութիւն, յորում աստուածօրէն պանծանօք պարծել է իրաւացի:

Հայեաց տէր, յերկնից զուարթ քաղցրութեամբ յամենակործան վտանգ նեղելոյս, և արա անդորր հանգստական դիւրաւոր 'ի բազմատագնապս հեծութենէ: Եւ զյարուցեալ զումարս սատակչացն, եթէ սպառազէնք այսական դժնեայ հնարաւորութեան բուռն մարտակցաց պատրաստեալ զինուք, եթէ մեղաց ադեղ և քո ատելի կերպարանք, եթէ ցաւոց և ախտից վտանիչ և կորստական նշմարանք, մերժեսցես հանցես հատցես խափանեսցես եւ հալածեսցես հեռի սահմանաւ խափառ տարագրեալ անդարձ որոշմամբ վերստին կորստեան. և կառուցես

կացուսցես նպաստակ կենաց և ամուր մահարձան զնշան խաչիդ ապաւինելոյս 'ի.քեզ փրկութիւն ։ Եւ յայսմ անպարտ և անպատիր և անվանելի արուեստից ահաւորիդ մեծութեան լուծցին որոգայթքն գաղմնածածուկ սատանայականք , կապտեսցին մեքենայքն, վատնեսցին գայթակղութիւնքն , խայտառակեսցին հողբից դրութիւնք , յայտնեսցին երեւոյթք որսոյն , գտցին նենգողին ծուղակք, վերասցին վարմին վերարկուք , տոչորեսցին որոմանցն բոյսք , նզովեսցին բռնաւորին չարաբանութիւնք , կորեսցի լար խաբէութեան 'ի մահ որսողին , պարտեսցին պատրողին բանսարկութիւնք , պակասեսցին զէնք զրպարտողին , անկցին սուսերք մահաբերին , ուղեսցին սադրողին պատրաստութիւնք , արձակեսցին առուինք ապականողին ։ Այլայլեսցին սուտ կերպարանք կեղծաւորին , սատակեսցին խորխտականացն խիստ յարձակմունք , ցրուեսցին կցորդութիւնք կերչացն . բաժանեսցին ալինք աւազակացն , քայքայեսցին բոյլք բարբարոսացն, քանդեսցին ամրոցք ապստամբողացն , արգելցին ամպրոպք յանդգնելոցն , փարատեսցին փորձողին անձրեւք , հալեսցի և ցամաքեսցի եղեամն աղանդաւորին ։ Խորտակեսցի եղջիւր գոռոզին . մանրեսցին ամբառնալիք դրօշիցն կերպարանաց , փշրեսցին ամբարհաւաճութիւնք հպարտացելոցն , նահանջեսցին դիմեցմունք ճակատելոցն , քակտեսցին միաբանութիւնք զօրացն բելիարայ, թէ անմարմինք և եթէ մարմնաւորք . փախիցեն

ընդ նոյն ճանապարհ 'ի մի շաւղաց հետոյ յեօթըն տարակոյս , 'ի գուբն ինձ փորեալ՝ ինքեանք ընկճեսցին ։ Յեղանակեսցին ձմերունք ձանձրացուցչին , հատցի կապն կցորդութեան մշտաջան աւազակին , նողկասցի մտաց կայից համբոյր շողոքորդին , ընդ միջեալ մեկնեսցին նետաձգութիւնք նենգչին , կասցէ 'ի սասանման նաւ խարդախողին, խլեսցին յարմատոյ անտի ատամունք խածանողին ։

Վասն փայտիդ օրհնութեան կենաց՝ յորում պրկեցար Աստուած անըմբռնելի , յիշատակաւ բեւեռացդ՝ որով 'ի գործի մահուան մածուցար , արարիչդ երկնի և երկրի, արեամբդ տէրունականաւ՝ որով զվիշապն մեծ կարթիւ ածեալ որսացար , լեղւոյն դառնութեամբ՝ զոր արբեալ զդեղատուութիւն կորուսչին արտաքս հեղեր , պատմուճանութեամբ ըղձական ճառիւք կրկցն սարսափելեաց՝ որով զբքութիւն հակառակողին ըմբերանեալ ամաչեցուցեր , անուամբըդ անհասականաւ ամենայնիւ անթարգմանելեւոյդ՝ յորմէ դողան և դատապարտին սոսկացեալ սաստիկ սարսափմամբ՝ բնութիւնք ամենայն երեւութից և աներեւութից . եղիցին այս ամենայն պարգեւք շնորհաց խոստովանելոյս 'ի պաշտպանութիւն , 'ի բժշկութիւն և 'ի քաւութիւն ։ Եւ մահաբեր դառնաթոյն օձին և որ 'ի նմա ազդեաց ախեղերոդաւ չարութիւնն, 'ի սատակումն եղիցի նորին . Նոյն ինքն 'ի կորուստ և յանբժշկական հարուած տանջանացն՝

տուլա մատնեսցի, կապեսցի և ըմբռնեսցի։ Եւ գտցի ողորմութիւն ստեղծողիդ ընդ իս, և շունչ ոգւոյս իմ ընդ քեզ անբաժանօրէն կապաւ միացեալ 'ի մի։

Եւ որ ոք ընթերցցի զայս աղերս ձայնի մաղթանաց գուշման աղօթից հայցման ծերոյ և տղայոյ, կուսի և երիտասարդի, և եթէ յաղանաց ոք պաղատեսցի աստուածսիրաբար, հաւատարապէս անաչառութեամբ ընկալցին 'ի քէն մասն երանութեան պարտուց ազատութեան. հաստեալ վերստին յանարատութիւն նորոգ մաքրութեան նկարեալ դարձեալ զքոյդ կերպարան անփոփոխելի։ Ահա տիրապէս հնարաւոր զօրեղ, անպատում անհաս անիմանալի, տեսցես ատանօր 'ի հառաչանս կողկողանաց այսր հեծութեան, որ 'ի բոլորից շրթանց ընծայեալ քեզ մատուցանի, վասն հօր քոյ երկնաւորի և բարերարի, և հոգւոյդ սրբոյ փառակցի և կենդանատուի, Աստուածածնիդ բարեխօսութեամբ, եւ խնդրուածովք ամենայն սրբոց։ Զի դու ստեղծեր զամենայն, և 'ի քէն եղեն ամենայնք, և դու տիրես ամենայնի. և քեզ փառք յամենեցունց, միդ յիսկութենէ անժամանակ Երրորդութեանդ, զուգակցապէս փառաւորեալ յանբաւս, և յաւիտենից յաւիտեանս. ամէն։

ՄԱՂԹԱՆՔ ԱՌ ՍՈՒՐԲ ԱՍՏՈՒԱԾԱԾԻՆՆ

ԲԱՆ Զ.

Եւ արդ 'ի վերայ այսքանեաց յուսահատութեանց և անհարկու սրտաբեկութեանց, պակուցանողական սաստկութեանց, աստուածային բարկութեանց, տագնապեալ ոգւով թախծութեան 'ի սպառ, աղաչեմ զքեզ սուրբ աստուածածին. հրեշտակ 'ի մարդկանէ, մարմնատեսիլ քերովբէ, երկնաւոր արքայուհի, անխառն իբրեւ զօդ, մաքուր որպէս լոյս, անշաղախ ըստ նմանութեան պատկերի արուսեկին բարձրութեան, գերազանց քան զընակութիւն անկոխելին սրբութեանց, երանաւոր խոստմանն տեղի, եդեմ շնչական, ծառ կենացն անմահից բոցեղէն սրովն պարունակեալ. 'ի բարձրելոյն հօրէ զօրացեալ և հովանացեալ, հանգստեամբ հոգւոյն հանդերձեալ և մաքրագործեալ, բնակութեամբ որդւոյն յարդարեալ և տաղաւարեալ, միածինն հօր և քեզ անդրանիկ, որդի քո ծնընդեամբ և տէր արարչութեամբ. ընդ անաղտ մաքրութեանդ և անբիծ բարի, ընդ անարատ սրբութեանդ և խնամակալ բարեխօս։ Ընկալ զմաղթանս այսր աղերսանաց քում դաւանողիս, և մատո ընծայեա ընդ սմին խառնեալ զբանն իմ նախնի մեծիդ ներբողի 'ի քոյդ պաղատանս. հիւսեա միայն զմեղուցելոյս դառն հեծութիւն ընդ քումդ երջանիկ և խնկաւորեալ հայցուածոյ, տունկդ կենաց պտղոյն օրհնութեան, զի

'ի քէն միշտ օգնեալ և բարեգործեալ, և 'ի մաք-
րական քո ծնելութիւնդ ապաւինեալ և լուսա-
ւորեալ, կեցից Քրիստոսի որդւոյ քոյ և տեառն:

Օժանդակեա թեւոյդ աղօթիւք, խոստո-
վանեալ մայրդ կենդանեաց, և ելցին իմ յերկ-
րէս հովաէ դառանց լլկանաց հեռանել 'ի կեա-
նս օթեւանացդ պատրաստութեան, զի թեթե-
ւացի կատարածն իմ ինձ ծանրացելոյս անօ-
րէնութեամբ: Արասցես տօն ինձ բերկրութեան
զօրն իմ տագնապի, ողջացուցիչ երկանցն Եւա-
յի. բարեխօսեա խնդրեա աղաչեա, զի քո ան-
ճառելի մաքրութեանդ և ահա զանիդ հաւա-
տամ զընդունելութիւն: Արտասուօք օգնեա
վտանգեցելոյս, գովեալդ 'ի կանայս. ծունր խո-
նարհեցո առ իմ հաշտութիւն, ծնողդ աստու-
ծոյ. ընդ իմում թշուառիս հոգւոյ, խորան բար-
ձրելոյ. ձեռն տուր անկելոյս, տաճար երկնային,
փառաւորեա զորդիդ քո 'ի քեզ՝ աստուածորէն
ինձ հրաշագործել քաւութիւն և ողորմութիւն,
աղախին աստուծոյ և մայր. բարձրասցի պատիւ
քո ինեւ և ցուցցի փրկութիւն իմ քեւ:

Եթէ զիս գտցես՝ տկարամիտ, թէ ինձ ողոր-
մեսցիս սրբուհի, թէ զկորուսեալս շահեսցիս՝
անարատ, թէ զհարթուցեալս յանձանձեսցես՝
երջանիկ, թէ զամաչեցեալս յառաջ մատուցես՝
բարեշնորհ. թէ յուսահատելոյս ինձ միջնորդես-
ցես՝ միշտ սուրբ կոյս, թէ զմերժեալս ընդու-
նեցուցես՝ մեծարեալդ յաստուծոյ, թէ յիս
ցուցցես զգթածութիւն՝ լուծիչդ անիծից, թէ

զծփեալս հաստատեսցես՝ հանգիստ, թէ 'ի խը-
ռովութեանցս յուզմանց փոխեսցես զիս՝ խա-
ղաղարար, թէ մեղուցելոյս ինձ հնարաւորեսցես՝
գովեալ, թէ վասն իմ մեղսս 'ի հանդէս՝ մա-
հու նահանջիս, թէ զդառնութիւնս իմ անու-
շեսցես՝ քաղցրութիւն, թէ զժամանմանն իմ
խորոց քակեսցես՝ հաշտութիւն, թէ զան-
մաքրութիւնս իմ բարձցես՝ եղծման ընդունիչ,
թէ զմոռանեալս մահու փրկեսցես՝ կենդանի լոյս,
թէ զլքեալս ձայն հարցես՝ բերկրութիւն, թէ
զխորտակեալս կազդուրեսցես՝ դեղ կենաց, թէ
'ի կործանեալս յիս անկարկեսցես՝ հոգելից, թէ
ողորմութեամբ ինձ պատահեսցես՝ կամք նուի-
րեալ: Օրհնեալդ միայն 'ի շրթունս անբիծս
լեզուաց երջանկաց. ահա կաթիլ մի կաթին
քումդ կուսութեան յանձն իմ անձրեւեա՝
կենաց ինձ զօրէ, մայրդ բարձրելոյ տեառն Յի-
սուսի արարչին երկնի և բնաւին երկրի, զոր
անճառապէս ծնար բովանդակ մարմնովն և հա-
մայն աստուածութեամբն, որ փառաւորեալն է
ընդ հօր և Հոգւոյն սրբոյ էութեամբ և ան-
քննութեամբ մերոյին բնութեամբս միացելով,
ամենոյն և յամենայնում, մի Երրորդութենէն.
նմա փառք յաւիտենից յաւիտեանս. ամէն:

ԱՂՕԹՔ ՄԱՆԱՍԷԻ ԹԱԳԱՒՈՐԻՆ

Տէր ամենակալ աստուած աբրահամու իսահակայ յակոբայ՝ և զաւակի նոցա արդարոց. ամենակալ տէր՝ թող զմեղս իմ։

Որ արարեր զերկինս և զերկիր, և զամենայն զարդ նոցա. ամենակալ տէր՝ թող զմեղս իմ։

Որ կապեցեր զծով բանիւ հրամանի քո, փակեցեր զխորս, կնքեցեր ահաւոր և փառաւորեալ անուամբ քով սրբով. ամենակալ տէր։

Որ ամենայն ինչ սարսի և դողայ յերեսաց ահի զօրութեան քո. ամենակալ տէր։

Անբաւ է մեծ վայելչութիւն փառաց սրբութեան քո, սաստիկ է բարկութիւն սպառնալեաց քոց 'ի վերայ մեղաւորաց, անչափ և անքնին են ողորմութիւնք աւետեաց քոց. ամենակալ։

Դու տէր բարձրեալ՝ գթած, երկայնամիտ, բազումողորմ, և զղջանաս 'ի վերայ չարեաց մարդկան. ամենակալ տէր։

Դու աստուած՝ ոչ եդեր ապաշխարութիւն վասն արդարոցն աբրահամու իսահակայ և յակոբայ, որք ոչ մեղան քեզ. ամենակալ տէր։

Այլ եդեր ապաշխարութիւն վասն իմ մեղաւորիս. զի մեղայ աւելի քան զաւազ ծովու, և բազմացան անօրէնութիւնք իմ. ամենակալ տէր։

Չեմ արժանի հայիլ և տեսանել զբարձրութիւնս երկնից 'ի բազմութենէ անօրէնութեան իմոյ. ամենակալ տէր։

Կորացեալ եմ ես 'ի բռնութենէ կապանաց եր-

կաթից, և ոչ գոյ ինձ հանգիստ. ամենակալ։

Բարկացուցի զսրտմտութիւն, և չար առաջի քո արարի, կանգնեցի պատկեր՝ և բազմացուցի զպատուհս անձին իմոյ. ամենակալ տէր։

Նա արդ տէր՝ խոնարհեցուցանեմ զծունր սրտի իմոյ, և հայցեմ 'ի քաղցրութենէ քումմէ. ամենակալ տէր.

Մեղայ տէր՝ մեղայ, և զանօրէնութիւնս իմ ես ինձէն գիտեմ. ամենակալ տէր։

Աղաչեմ և խնդրեմ 'ի քէն՝ թող ինձ տէր, թող ինձ, և մի կորուսաներ զիս ընդ անօրէնութեան իմոյ. ամենակալ տէր։

Մի յաւիտեան բարկանար ինձ տէր, և մի ջնջեր զչարիս իմ, և մի պարտաւորեր զիս ընդ իջելոցն 'ի ներքոյ երկրի չարեօք. ամենակալ տէր։

Զի դու աստուած՝ աստուած ապաշխարողաց ես. և յիս ցոյց զբարերարութիւնս քո, որ անարժան եմ. ամենակալ տէր։

Կեցուսցես զիս ըստ բազում ողորմութեան քում, և ես օրհնեցից զքեզ զամենայն աւուրս կենաց իմոց. ամենակալ տէր։

Զքեզ տէր՝ օրհնեն ամենայն զուարթունք երկնից, և քո են փառք յաւիտեանս. ամէն։

Փառք հօր և որդւոյ։

Աղաչեմ եւ խնդրեմ 'ի քէն տէր, թող ինձ զմեղս իմ։

Բազումողորմ տէր, ողորմեա ինձ։

Աստուած՝ քաւեա զիս զմեղաւորս 'ի մեղաց, և կեցո։

Արարիչ իմ և յոյս աստուած, գթա յիս 'ի մեղուցեալ ծառայս, և ողորմեա ինձ բազմամեղիս ։

Ամենօրհնեալ որբուհի և միշտ կոյս աստուածածին մարիամ, բարեխօսեա առ տէր վասն իմ մեղաւորիս ։

Ամենայն սուրբք աստուծոյ՝ բարեխօսեցէք առ հայր 'ի յերկինս վասն մեր մեղաւորացս ։

Քրիստոս որդի աստուծոյ անոխակալ, ընկալ զաղաչանս մեր, զի 'ի քեզ են ապաւինեալ անձինք մեր ։

Յաղթող զօրութեամբ՝ սուրբ և կենդանարար և պատուական խաչիւ քո տէր՝ պահպանեա զմեզ ։

Առաքեա տէր զհրեշտակ խաղաղութեան քո, որ եկեալ պահեսցէ զմեզ անխռով 'ի տուէ և 'ի գիշերի ։

Եւ մարդասիրութեամբ քով յիշեա զմեզ տէր՝ յիշեա զմեզ, յորժամ գաս արքայութեամբ քով և ողորմեա մեզ ։

ՔԱՐՈԶ

Եկեալքս 'ի խոստովանութիւն ապաշխարութեան՝ հաւատով զայս միածնի որդւոյն աստուծոյ դիցուք 'ի սիրտ մեր, խնդրելով 'ի նմանէ զքաւութիւն և զթողութիւն յանցանաց մերոց ։ Վասն զի նա ինքն է նախախնամօղն աստուած յաւիտենական, որ եկն կամաւ հօր 'ի փրկել զարարածս. և ասաց՝ զինքն լինել քաւիչ մեղաւորաց, յոյս ապաշխարողաց, շնորհելով

զհանգիստ աշխատելոց, ընդունելով զծանրաբեռնեալքս և զտաժանեալքս մեղօք յապաշխարութիւն քաւութեան ։ Արդ՝ եկայք ամենեքեան խոնարհեալ անձամբք՝ բեկեալ սրտիւք անկցուք և լացցուք առաջի տեառն արարչին մերոյ, զի անցուսցէ 'ի մէնջ զցասումն պատուհասի յանցանաց մերոց բարերարութեամբն իւրով ։ Ամենակալ տէր աստուած մեր. կեցո և ողորմեա ։

ԱՂՕԹՔ

Տէր աստուած փրկութեան մերոյ՝ որ ողորմած ես և գթած, երկայնամիտ բազումողորմ, և զղջանաս 'ի վերայ չարեաց մարդկան. որ ոչ կամիս զմահ մեղաւորին, այլ զդառնալ նորա 'ի չար ճանապարհէն և զկեալն ։ Դու տէր՝ առատ ողորմութեամբդ քով մխիթարեա զծառայս քո, և տուր սոցա տեղի ապաշխարութեան. հաշտեա մարդասիրութեամբ քով, և արա զնոսա անդամս եկեղեցւոյ քում սրբոյ, որպէս զի առողջացեալք հոգւով խոստովանութեամբ և ապաշխարութեամբ մտցեն յեկեղեցի քո սուրբ. եւ ընդ ժողովրդեան քում քեզ հանցեն զօրհնութիւն և զփառս հօր և որդւոյ և հոգւոյդ սրբոյ. այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն ։

ՀՐԱԺԱՐՈՒՄՆ

Հրաժարիմք 'ի սատանայէ՝ և յամենայն խաբէութենէ նորա, 'ի պատրանաց նորա, 'ի խորհրդոց նորա, 'ի գնացից նորա, 'ի չար կամաց նորա, 'ի չար պաշտօնէից նորա, 'ի չար կամարարաց նորա, և յամենայն չար զօրութենէ նորա հրաժարելով հրաժարիմք։

Զայս երիցս կրկնէ՝ երես 'ի յարեւմուտս եւ յետս 'ի կոր ոտնելով. եւ ապա դառնայ յարեւելս, եւ ասասցէ զդաւանութիւն ուղղափառ հաւատոյ, Բայագլխի եւ յեռանձնած կերպիւ, եւ ասէ.

Խոստովանիմք և հաւատամք ամենակատար սրտիւ զՀայր Աստուած անեղ, անծին և անսկիզբն. այլև ծնող Որդւոյ և բղխող Հոգւոյն Սրբոյ։ Հաւատամք զԲանն Աստուած անեղ, ծնեալ, և սկսեալ 'ի Հօրէ նախ քան զյաւիտեանս. ոչ յետոյ և ոչ կրտսեր, այլ որքան Հայրն Հայր՝ ընդ նմին և Որդին որդի։ Հաւատամք զՀոգին Սուրբ Աստուած անեղ, անժամանակ, ոչ ծնեալ՝ այլ բղխեալ 'ի Հօրէ. էակից Հօր և փառակից Որդւոյ։ Հաւատամք զԵրրորդութիւնն սուրբ՝ մի բնութիւն, մի աստուածութիւն, ոչ երեք աստուածք, այլ մի Աստուած, մի կամք, մի թագաւորութիւն, մի իշխանութիւն, արարիչ երեւելեաց և աներեւութից։ Հաւատամք յեկեղեցի սուրբ՝ զթողութիւն մեղաց՝ հաղորդութեամբ սրբոց։ Հաւատամք զմին յերից անձանց զԲանն Աստուած՝ ծնեալ 'ի Հօրէ նախ քան զյաւիտեանս. 'ի ժամանակի իջեալ յԱստուածածին կոյսն Մարիամ, առեալ յարենէ նորա՝ միաւորեաց ընդ իւրում աստուածութեանն, ինն ամսեայ ժուժկալեալ յարգանդի անարատ կուսին, և եղև Աստուածն կատարեալ՝ մարդ կատարեալ, հոգւով և մտօք և մարմնով. մի անձն, մի դէմ, և միաւորեալ մի բնութիւն։ Աստուածն մարդացեալ առանց փոփոխման և առանց այլայլութեան, անսերմն յղութիւն և անապական ծնունդ. որպէս ոչ է սկիզբն աստուածութեան նորա՝ և ոչ վախճան մարդկութեան նորա։ (Զի Յիսուս Քրիստոս երէկ և այսօր՝ նոյն և յաւիտեան)։ Հաւատամք զտէրն մեր Յիսուս Քրիստոս շրջեալ 'ի վերայ երկրի. յետ երեսուն ամաց եկեալ 'ի մկրտութիւն. Հայր 'ի վերուստ վկայեալ՝ դա է որդի իմ սիրելի, և Հոգին սուրբ աղաւնակերպ իջեալ 'ի վերայ նորա։ Փորձեալ 'ի սատանայէ և յաղթեալ նմա։ Քարոզեալ մարդկան զփրկութիւն։ Աշխատեալ մարմնով, վաստակեալ՝ քաղցեալ՝ և ծարաւեալ։ Յետոյ եկեալ կամաւ 'ի չարչարանս. խաչեալ և մեռեալ մարմնով, և կենդանի աստուածութեամբն։ Մարմինն եդեալ 'ի գերեզմանի՝ միաւորեալ աստուածութեամբն, և հոգւովն իջեալ 'ի դժոխս՝ անբաժանելի աստուածութեամբն։ Քարոզեալ հոգւոյն՝ աւերեալ զդժոխս՝ և ազատեալ զհոգիս։ Յետ երից աւուրց յարուցեալ 'ի մեռելոց

և երեւեալ աշակերտացն ։ Հաւատամք զաէրն մեր Յիսուս Քրիստոս՝ նովին մարմնովն համբարձեալ յերկինս և նստեալ ընդ աջմէ Հօր ։ Նովիւ գալոց է նովին մարմնովն և փառօք Հօր՝ ՚ի դատել զկենդանիս և զմեռեալս, որ և յարութիւն ամենայն մարդկան ։ Հաւատամք և ի հատուցումն գործոց, արդարոց կեանք յաւիտենական, և մեղաւորաց տանջանք յաւիտենական ։

ԶՂՋՈՒՄՆ

Մեղայ ամենասուրբ Երրորդութեանն՝ Հօր և Որդւոյ և Հոգւոյն Սրբոյ ։ Մեղուցեալ եմ առ Աստուծոյ ։ Խոստովանիմ առաջի Աստուծոյ՝ և սրբուհւոյ Աստուածածնին, և առաջի քո հայր սուրբ՝ զամենայն մեղս զոր գործեալ եմ ։ Քանզի մեղայ խորհրդով բանիւ և գործով, կամայ և ակամայ, գիտութեամբ և անգիտութեամբ. մեղայ Աստուծոյ ։

Մեղայ հոգւովս և զօրութեամբ սորա, մտօքս և շարժմամբ սորա, մարմնովս և զգայութեամբ սորա ։

Մեղայ զօրութեամբ հոգւոյս. խորամանկութեամբ, անզգամութեամբ, յանդգնութեամբ, և երկչոտութեամբ, շռայլութեամբ և ժլատութեամբ, զեղխութեամբ և անիրաւութեամբ, չարահաւանութեամբ, յուսահատութեամբ և թերահաւատութեամբ. մեղայ Աստուծոյ ։

Մեղայ չար խորհրդով մտացս. նենգութեամբ, ատելութեամբ, խեթիւ, մախանօք, յաչաղանօք, թուլութեամբ, սնոտիական խորհրդով, ՚ի գիշերի և ՚ի տուընջեան. երազական պղծութեամբ, և անրջական գարշ աղտեղութեամբ, մեղայ Աստուծոյ ։

Մեղայ ցանկութեամբ մարմնոյս, հեշտութեամբ, պղերգութեամբ, յօրանջմամբ քնոյ, շարժութեամբ մարմնոյս, եւ զազրագործութեամբ ՚ի պէսպէս ախտս, հեշտալրութեամբ լսելեացս, արատութեամբ աչացս, ցանկութեամբ սրտիս, խգութեամբ ռնգացս, պագշոտութեամբ բերանոյս. անժուժկալութեամբ, շուայտութեամբ, և արբեցութեամբ. մեղայ Աստուծոյ ։

Մեղայ չարաբանութեամբ լեզուիս. ստախօսութեամբ, սուտ երդմամբ, երդմնազանցութեամբ, հակառակութեամբ, վիճաբանութեամբ, բանսարկութեամբ, շոգմոգութեամբ, քսու, դատարկաբանութեամբ, և ծաղու, զրախօսութեամբ, հերձախօսութեամբ, և անիծաբանութեամբ. տրտնջելով, դժգոհելով, բամբասելով, և հայհոյելով. մեղայ Աստուծոյ ։

Մեղայ գողութեամբ ձեռացս, ագահելով, զրկելով, հարկանելով, սպանանելով, եւ ընդ դարշս ածելով. մեղայ Աստուծոյ ։

Մեղայ ամենայն յօդուածովք շինուածոյս և ամենայն անդամօք մարմնոյս, հնգեակ զգայարանօքս, և վեցեկի շարժմամբս. վերամբարձ ամբարտաւանութեամբ, և վայրաքարշ մեղկութեամբ. յաջ և յահեակ խոտորելով, զառաջնոցն մե-

ղանչելով, և վերջնոցն չար նշանակ գոլով. մե-
ղայ աստուծոյ:

Այլ և մեղայ եօթնից յանցանօք՝ մահացու
մեղօք. հպարտութեամբ՝ և մասամբք նորին.
նախանձու՝ և մասամբք նորին. բարկութեամբ՝
և մասամբք նորին. ծուլութեամբ՝ և մասամբք
նորին. ագահութեամբ՝ և մասամբք նորին.
որկրամոլութեամբ՝ և մասամբք նորին. բղջախո-
հութեամբ՝ և մասամբք նորին. մեղայ աստուծոյ:

Այլ և մեղայ ամենայն պատուիրանացն աս-
տուծոյ, յանձնառելեացն և հրաժարելեացն.
զի ոչ զյանձնառականսն կատարեցի, և ոչ 'ի
հրաժարելեացն հեռացայ: Զօրէնս առի եւ
յօրինացն հեղգացայ. 'ի կարգս քրիստոնէու-
թեան հրաւիրեցայ, և գործովս անարժան գը-
տայ. գիտելով զչարն կամաւ կորացայ, եւ 'ի
բարեաց գործոց ես ինքէն հեռացայ. վայ ինձ,
վայ ինձ, վայ ինձ: Զո՞րն ասեմ, կամ զո՞րն
խոստովանիմ. զի անթիւ են յանցանք իմ, անա-
սելի են անօրէնութիւնք իմ, աններելի են ցաւք
իմ, և անբժշկելի են վէրք իմ. մեղայ աստուծոյ:

Հայր սուրբ՝ զքեզ ունիմ միջնորդ հաշտու-
թեան և բարեխօս առ միածին որդին աստու-
ծոյ, զի իշխանութեամբդ որ տուեալ է քեզ՝
արձակեսցես զիս 'ի կապից մեղաց իմոց, աղա-
չեմ զքեզ:

ԱՐՁԱԿՈՒՄՆ

Ողորմեսցի քեզ մարդասէրն աստուած, եւ
թողութիւն շնորհեսցէ ամենայն յանցանաց քոց,
խոստովանացելոց և մոռացելոց: Եւ ես կար-
գաւս քահանայական իշխանութեան, և հրա-
մանաւն աստուածային՝ թէ զոր արձակիցէք յեր-
կրի՝ եղիցի արձակեալ յերկինս, նովին բանիւն
արձակեմ զքեզ յամենայն մասնակցութենէ մե-
ղաց քոց. 'ի խորհրդոց, 'ի բանից, և 'ի գործոց,
յանուն հօր և որդւոյ և հոգւոյն սրբոյ: Եւ
դարձեալ տամ զքեզ 'ի խորհուրդս սուրբ ե-
կեղեցւոյ, զի զոր ինչ գործիցես բարիս, եղիցի
քեզ 'ի բարեգործութիւն և 'ի փառս հանդեր-
ձեալ կենացն. ամէն:

Օրհնեալ տէր մեր յիսուս քրիստոս. ամէն:

Հայր մեր որ յերկինս:

ՊԵՏԱԿԱՆ ԳՐԱԴԱՐԱՆ
Гос. Библиотека
ՀՍՍՌ-Арм.ССР
им. А. Мясникяна
Ա. ՄՅԱՍՆԻԿՅԱՆԻ ԱՆՎԱՆ

ՅԱՆԿ ԳՐՈՑ

Աղաղակեցէք առ տէր ամենայն երկիր 65
Աղաչեմ զանփոփոխելի տէրութիւն 222
Աղաչեսցուք զամենակալն աստուած և խնդրես 167
Աղաչեսցուք զամենակալն աստուած զի յաջող 74
Աղաչեսցուք զամենակալն աստուած զի պահպա 61
Աղաչեսցուք զամենակալն աստուած զհայր 144
Աղաչեսցուք զկենդանատու փրկիչն մեր 89
Անկանիմք առաջի քո սուրբ աստուածածին 204
Անձն իմ 'ի ձեռս քո է յամենայն ժամ 199
Ապրեցո զիս տէր 'ի մարդոյ չարէ 130
Առաջնորդք եղեն մեզ 46
Առաւօտեան ժամերգութիւն 21
Առաքեա տէր զլոյս քո 188
Ասասցուք ամենեքեան միաբանութեամբ 41
Աստուած աստուած իմ ես առ քեզ առաւօտ 67
Աստուած մեծ հզօր և փառաւորեալ 44
Աստուած յաւիտենական 225
Ահա օրհնեցէք ամենայն ծառայք տեառն 151
Արարի իրաւունս և արդարութիւն 181
Արդ արձակեա զծառայս քո տէր 31
Արեւագալի ժամերգութիւն 64
Արթուն մտօք և անլքօս խորհրդով 80
Արքայ երկնաւոր թագաւոր բարձրեալ 220
Բաժին իմ ես դու տէր 175
Բանից իմոց ունկնդիր տէր 56
Բարեբանեալ աստուած երկնաւոր 235
Գիշերային ժամերգութիւն 5
Գոհաբանելով աղաչեսցուք 79
Գոհացարուք զտեառնէ 164
Գովեա երուսաղէմ զտէր 120
Եկայք ամենեքեան 'ի սուրբ կաթուղիկէ 28
Եկեսցէ 'ի վերայ իմ ողորմութիւն քո տէր 189
Եղիցի անուն տեառն օրհնեալ յաւիտեան 64
Ես առ աստուած կարդացի 127
Երանեալ են ամբիծք 'ի ճանապարհի 167
Երանի որ խորհի զաղքատն 85
Երեկոյեան ժամերգութիւն 127
Երկրպագեմք քեզ տէր աստուած մեր 34
Եւ արդ զի՞նչ գոյ ասել ամաչելոյս 230
Եւ արդ 'ի վերայ այսքանեաց յուսահատութեանց . . . 241
Եւ արդ մի՛ ափրեսցեն 232
Եւ եւս հաւատով աղաչեսցուք 125
Եւ մեք միաբան զողորմութիւն 115
Եւ քանզի ընդ ողբաձայնիցն բանաստեղծութեանց . . . 225
Զարթուցեալքս ամենեքեան 14
Զհանգստեան աղօթս 218
Զճգնութիւն սրբոց մարտիրոսացն 47
Ընկալ տէր զաղաչանս մեր 217
Ընկալ քաղցրութեամբ 205
Ժամամուտք 92
Ի կարդալ իմում լուր ինձ աստուած 154
Լոյս առաւօտու ողորմութեամբ քով 21
Խաղաղական ժամերգութիւն 154
Խնդրեսցուք հաւատով 'ի հօրէ 86
Խնդրեսցուք հաւատով 'ի տեառնէ 77
Խնդրեսցուք հաւատով միաբանութեամբ 153
Խոնարհեցո տէր զունկն քո 127
Համբարձի զաչս իմ 'ի լերինս 146
Հայր մեր որ յերկինս 5
Հանգստեան ժամերգութիւն 188
Հանեալքս 'ի ժամ երեկոյիս 134
Հաւատամք 'ի մի աստուած 122
Հաւատով խոստովանիմ 209
Հրաժարումն և զղջումն . . . . 248—250
Ճաշու ժամերգութիւն 75
Ճաշու փոխք 119
Մայր սուրբ սքանչելի լուսոյն 48
Մեծացուսցէ անձն իմ զտէր 29
Մեսեդիք 135
Միաբան ամենեքեան 75
Յարեւելից մինչեւ 'ի մուտս արեւու 65
Յիշեա տէր զպաշտօնեայս քո 62
Ողորմեա ինձ աստուած 32
Որ բնակեալն է յօգնութիւն 147

Որդի աստուծոյ կենդանւոյ 207
Սիրեցի զի լուիցէ տէր . . . . 53—89
Սուրբ զաստուածածին 32
Սուրբ խաչիս աղաչեսցուք 153
Սուրբ ճգնաւորօքն աղաչեսցուք 62
Սուրբ սրտիւ և հաստատուն հաւատով 86
Վասն զատանելոյ մեզ զչարչս և զողոր 20
Վասն 'ի գիշերի և 'ի տունջեան 18
Վասն 'ի վերուստ խաղաղութեան 17
Վասն լսելի լինելոյ տեառն աստուծոյ 52
Վասն խաղաղութեան ամենայն աշխարհի 53
Վասն խաղաղութեան ամենայն աշխարհի 122
Վասն հանգուցեալ հոգւոյն 91
Վասն հիւանդաց և ամենայն վշտացելոց 82
Վասն ուղղելոյ զգնացս մեր 19
Տէր ամենակալ 244
Տէր աստուած մեր դու պահեա 200
Տէր աստուած փրկութեան իմոյ 154
Տէր աստուած օրհնեալ օրհնեալ տէր 77
Տէր եթէ զշրթունս իմ բանաս 6
Տէր զի բազում եղեն նեղիչք 6
Տէր թագաւորեաց վայելչութիւն 119
Տէր լոյս իմ և կեանք իմ 164
Տէր հովուեսցէ զիս . . . . 70—78
Տէր մի մատներ զմեզ իսպառ 88
Տէր մի յիշեր զմեղս մեր 82
Փառաւորեսցուք զամենակալն աստուած զհայր տեառն մերոյ 50
Փառաւորեսցուք զամենակալն աստուած որ ծագեաց զլոյս. 70
Փառք 'ի բարձունս աստուծոյ 39
Փառք քեզ տէր աստուած մեր 218
Օրհնեալ ես տէր աստուած հարցն մերոց 22
Օրհնեալ տէր աստուած իսրայէլի 30
Օրհնեցէք զտէր ամենայն ազինք 121
Օրհնեցէք զտէր յերկնից 35
Օրհնեցէք մանկունք զտէր 52

2707

ՀՀ Ազգային գրադարան
NL0029609

2628